

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 3 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fill., vasuti állomásokon 12 fill.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi főmunkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 708.

A vándorsáskák.

Budapest, június 2.

Azt gondolom, néhai Mikszáth Kálmán nevezte el őket vándorsáskáknak. Azokat az éhes ösztönök után induló vándorpolitikusokat, akiknek egyetlen politikai meggyőződésük van, de az aztán megingathatatlan: hogy mindenütt jó, de legjobb a hatalom árnyékában. Ezek a vándorsáskák mindig odarajzanak, ahol a vetés jól áll. Mikor a szabadelvű párt volt erős, ennek tájékat lepték el s mikor a nemzeti ellentállás a koalíció vetését zöldeltette ki, a vándorsáskák csalhatatlan ösztönrel húztak át a negyvennyolczas mezőkre. Mert akkor ott melegített a hatalom és ott volt nekik a legjobb.

Jelentkeztek a vándorsáskák a kerületekben, mint kortések, mint választók s mint jelöltek. Sáska ugyanis minden rendben van. Bámulatos volt az, hogy Tisza István parlamenti csinytevése után az igazi negyvennyolczas felbuzdulás mellett mekkora tömegben jelentkeztek olyan lelkesedők is, akik azelőtt sohasem árulták el negyvennyolczas érzelmeiket s akik a függetlenségi vetések érse pillanatában egyszerre szenvedélyes negyvennyolczasok lettek. Majdnem minden kerület negyvennyolczas lett egyszerre. A kerületi főnö-

kök, akik hatvanhetes iskolában nyerték el a főnöki rangot, Fregoli-gyorsasággal vedlettek át kuruczokká, csak hogy az új rendben is főnökök maradhassanak. A választók közt is tömegesen akadnak vándorsáskák, akik h/bozás nélkül röpültek át a negyvennyolczas vetésekre. A jelöltek pedig — tessék csak ráemlékezni! — talán jobban törték magukat akkor Kossuth Ferencz ajánló soraiért, mint most Perczel Dezső utalványaiért. Akkor Kossuth ajánló-levele: biztos mandátum volt s egy ilyen levélért három évig juhászkuhya is szívesen lett volna egyik-másik vándorsáska, nemcsak függetlenségi. A negyvennyolczas pártot tehát akkor ugyancsak ellepték a vándorsáskák. Akár csak most a nemzeti munkapártot. S akár csak, ha fordul a kerék, el fogják lepni ismét a függetlenségi pártot. Mert hogy merre fordul a kerék, az nem bizonyos, de hogy a vándorsáskák okvetlenül utána fognak fordulni, az bizonyos.

Nem szabad tehát meglepődni, ha most többen kilincseltek a munkapárti utalványokért, mint Kossuth Ferencz ajánló soraiért. Nem szabad meglepődni azon sem, hogy a jelöltek, kortések és választók birodalmában most éppen olyan sokan fedezték fel magukban a munkapárti meggyőződést, mint öt esztendővel ezelőtt a tántorithatatlan

negyvennyolczas érzelmeiket. Nincs az a hatalom, mely ebben a törtető és koldus országban hasonló csodákat nem tudna művelni. Éppen azért nálunk a pártok sorsa eldőlhet a választások előtt és a választások után, de a választásokban sohasem. Ha egy párt, mint a szabadelvű párt, terhelten indul a választásba s a vándorsáskák már a választások előtt sejtik, hogy ez a párt nem fogja magát tarthatni: akkor elhagyják már a választások előtt és csatlakoznak az új hatalomhoz, ráfeküsznek az új vetésekre. Ha pedig, amint most kiderült, az udvar abszolút ellentállása kizárja a függetlenségi többség akaratának érvényesülését: akkor a vándorsáskák ezt is megjegyzi maguknak már a választás előtt és átrajzanak arra a mezőre, ahova a királyi kegy napja ragyog. S nekünk igazán nem meglepetés, hogy a Kossuth-párt mezejéről elszálltak a vándorpolitikusok. Láttuk, hogy elszállnak, már a választások előtt. Az éhes ösztönök hozta, ugyanaz elvitte őket. De nem a választásokban olvadt le a Kossuth-párt létszáma, hanem már akkor, mikor más mezőkön gazdagabb vetések csalogattak.

S igazán minden keserűség nélkül mondjuk: nem fáj, hogy a vándorsáskák elszálltak a Kossuth-párti mezőkről. Ha annyi kárt fognak tenni a munkapárt-

Szittyá átok.

Írta: Kuncz Aladar.

(Utánnomás tilos.)

I.

Skylas, a kékszemű és derültkezdű szittyafejedelem, nagy, nehéz téli hadjárat után, seregét Borysthenes városa elé vezette, el látta őket két hónapra minden jóval és szigorúan meghagyta a szittyá vilézeknek, hogy senki Borysthenes városa kapuján át ne lépjen, mert ő ott pihenni fog, s nem akar harezai ügyekkel bíbelődni.

Szép tavaszi este volt, mikor Skylas zörgött a város kapuján és piszkos, véges hadi ruhában belépett a rég áhitott, vig életű főura.

— Olbia, Olbia, — mondta boldogan magában, — csak hogy újra láthatlak!

Skylas Borysthenest Olbiának nevezte mindig, mert a legszebb, legboldogabb város volt ez az ő számára, hol levethette utált harezai öltözetét és gondtalanul elhette a visdám, lelket gyönyörködtető görög életet.

Szegény Skylas a vörivő szittyák fejedelme volt, kik a leghalálósabb véteknek tartottak mindent, ami új, idegen és nem a vilézkedő harezra vonatkozó volt. Szegény Skylasnak görög dajkája volt egykor, s talán ezért vergődött benne egy darab finom, görög lélek, mely csak akkor tudta őt nagy, mámorító boldogsággal áthatni, ha kedves Olbiájában lehetett, a fehérkhitonos görögök közt, az élénk, lármás város utcaiban, hol a

szittyafülnek utálatos lágy dalok, ezüstshangu kürtök és melán pengő hárfák hangzottak.

Szép, illatos este volt és a fejedelem gyors lépésekkel haladt palotája felé. A főútról egy kissé balra fordult, s már láthatta a feketezöld fákkal beültetett prothyrent, mely mögött fehér, nyulánk oszlopos háza állott.

A thyroreion kis ablakán világosság szűrődött át, s lépései zajára előjött a fekete-arezu kapus, mély hajlással üdvözölve őt.

— Boldog e ház, hogy ura megjött. Melitta vár, fejedelem, minden este fehér virággal hinti be meszaulesza küszöbét.

II.

— Melitta, Melitta, elő a khitonnal, a himationnal! Csak hogy végre itthon vagyok.

— Illatos, meleg vizet készítettem neked, Skylas, a khiton fehér és kényes ruha, csak tiszta és szagos olajjal jól bekent testre illő.

Skylas megfogadta Melitta tanácsát, előbb megfürdött, s csak aztán hozatta elő a görög ruhákat. Ragyogó csillogás gyúlt szemében, mikor újra láthatta őket. Az ő igazi, szebbik életét jelentették neki e ruhadarabok, melyekben teste és lelke is szabadon mozoghatott. Egész testében megremegett, mikor a finomszövésű khitont fején át magára húzta, s gyermekes boldogságában mindent összevissza beszélve, teregette ki a himationt, hogy nagy műértelemmel kétrét hajtsa. A világ minden kincséért se engedte volna Melittának, hogy segítsen. Ehez ő jobban ért. Nincs az egész Olbiában egy görög

férfi, aki oly művészettel tudná ránczba szedni magát a himationt, mint Skylas.

Mikor már egészen rendbejött a ruhával, s többször boldogan felnevetve, végigsimogatott magán, csak akkor jutott eszébe Melitta, a szépséges görög lány, ki egész éven át szomorú egyedülletben várja őt, hogy legszebb hónapjai gyönyörében osztozkodjék.

— Milyen szép vagy, Melitta — mondta neki, — fekete hajadhoz jobban illik ez az arany abroncska, mint a tavalyi ezüst. Azonkívül szemed fénye is változott. Mélyabbről, de erősebben ragyog rám az a zöldes, tengerszínű fény, amit bizonyára még a görög tenger mellől hoztál.

— Te is szép vagy, Skylas, minden évben szebb és nagyobb.

Melitta aztán kézenfogva elvezette Skylast az ebédlőbe, hol a feldiszített asztalhoz ültek, míg a rabszolgák egymásután hozták fel az ételeket és borokat.

Késő este kivitték egy klmét az udvarra, hol a szökőkút vize pompázó virágokra hullt nesztelenül. Skylas végigfeküdt a klinén, s a esillagos eget bámulta, míg Melitta mellé kuperdott a földre és az új görög dalokat játszta hárfáján.

Egyszer csak megszólalt Skylas:

— Holnap lesz Dionysos ünnepe, Melitta. Ugy vágytam arra mindig, hogy én is résztvehessek a szertartásokon. Olyan nagy boldogság lehet végigvonulni felkieszoruzva az utcákon, míg velünk van, beününk van egy isten, ki elszédíti a fejünket, s a legszebbé varázsolja a világot, az életet. Holnap szeretnék egészen görög lenni. Meguntam már,

ban, mint amennyit pusztítottak a negyvennyolcz népszerűségén, utólag még akaratlanul is jóváteszik pusztításait. De meg akarjuk állapítani, hogy a Kossuth-párt számszerű veszteségeit nem siratjuk. A vándorsáskák elmentek: a párt csak csendesebb lett miatta, de nem gyöngébb. S a veszteség nem a választásokban ért bennünket — bár, ami óvhatatlan, ott is el kellett veszteni egy-két értékes erőnköt — de a negyvennyolczas nemzet nem fordult el a függetlenségi gondolattól és a legképtelenebb presszió daczára is igazságot szolgáltatott Kossuth Ferencnek. A függetlenségi párt házi pörében a nemzet Kossuth javára döntött és sem Tisza, sem Justh agitációja nem tudta az igazi negyvennyolczas nemzetet megtántorítani, hogy függetlenségi ideáljait ezentul is Kossuth Ferencz böles és megfontolt vezetésébe, gondjaiba ajánlja. S mi a jövőendő feladataihoz abból meritjük erőnköt, hogy ámbár a hatalmas királyi akarat s a szolgálatába állított presszió ezuttal Khuen hadának szerezte meg a többséget, de a függetlenségi politika iránya és tempója a nemzet ítéletével világosan tisztázódott. A függetlenségi párt tehát tudja, hogy mihez tartsa magát: ez biztosítja a jövőre házi békéjét. Ami pedig a parlamenti ellenőrzés hatályosságát illeti, a függetlenségi párt mostani státusában is elég erős lesz, hogy a vándorsáskáktól hemzsegő, egyenetlen és széthuzó munkapárt nemzetellenes munkáját megakadályozza.

Budapest, június 2.

Gróf Apponyi Eberhardon. Gróf Apponyi Albert tegnap este több napi pihenőre Éberhardra utazott, ahonnan szombaton tér vissza a fővárosba.

hogy titokban kell tartanom azt, ami bennem a legszebb, hogy szeretem a görög életet, a ti isteneiteket, a ti zenéteket. Holnap beszélj fogok az ünnep rendezőivel, s felvételem magam meg a titkos szertartásokba is.

Melitta abbahagyta a játékokat, Skylas szavaira valamiféle szomorú sejtélem vett erőt rajta, s nagyon félt sejtéseitől, mert a családjából több jósló tehetséggel megáldott pap élt Görögországban.

— Ne tedd ezt, Skylas, Dionysos ünnepeire sokan jönnek a városba a környékről, s idevetődhetnek valaki a te táborodból is. Magad mondtad, hogy néped gyűlöli mindazt, ami görög, ami idegen és véres beszűt áll azon, kit más népek szokásai meghódítottak. Ugy féltlek én, Skylas, mi lesz velünk, ha meglátják, hogy a fejedelem résztvesz azon ünnepen, amit ők talán a legjobban gyűlölnék?

— Ne félj, Melitta. Keményen megparancsoltam, hogy senkise merjen a városba jönni, s különben is örök vannak a kapunál, akik a szittyák közül senkit se eresztenek be.

— Mégis én nagyon félek. Ugy érzem, hogy a holnap vígan fog kezdődni, de nagyon szomorú vége lesz. Bár ne úgy lenne, Skylas.

Skylas nem felelt, s Melitta tovább játszott.

A város zaja mindjobban elhalkult körülöttük, s a bárfa hangja mind hangosabbá, szomorubbá vált.

Skylasban az ő sokat szenvedett görög lelke csendesen megfeküdt. Szemét behunyva

A választások második napja.

— Az új többség. —

Budapest, június 2.

Az új többség úgy, ahogy ezt tegnap este már előre lehetett látni, a munkapárté lett. Tömértelen pénz, vér és presszió árán a közgazgatási apparátus verejtékező erőfeszítésével sikerült a kormánynak végrehajtani a bécsi parancsot s a négyakaratot képviselő parlamentarizmus megsejtelésére összehozta az engedelmesebb többséget. A munkapárt után az új parlament legnagyobb pártja a Kossuth-párt lesz, amiben a közvélemény igazságszolgáltatását könnyű fölfedezni. Igazságszolgáltatás ez különösen a Justh-párttal szemben, mely feltűnő módon leapadt ezen a választáson. A Justh-párt veszteségei mellett feltűnő a néppárt letörése és a nemzetiségiégek megtizedelése.

A mai nap tehát igazolta azokat a következtetéseket, amelyeket a tegnap nyilvánosságra jutott eredményekből le lehetett vonni. Ma már sokan jöttek vissza a kerületből bukott jelöltek és győzelmes újdonsült képviselők. Diadalmas öröm és szomorú katzenjammer napja volt a mai nap, kinek-kinek osztályrészül jutott sorsa szerint. Legnagyobb volt az öröm természetesen a munkapárt tájékán, ahol a váratlan győzelem miatt még egészen mámorosak az emberek. És ez a mámor nem tartja be a földrajzi határokat, hanem tulesap a Lajthán: osztrák körök a lehető legnagyobb lelkesedéssel és örömmel üdvözölték a magyar választások eredményét. Már visszaalmodják a szabadelvű párt korszakának gyönyörű napjait, amikor Ausztriában csak kívánni kellett valamit, hogy az Magyarországon beteljesedjék. Némelyik lap és némelyik politikus diplomatikus formulák mögé rejtegeti ezt az örömet. Dr. Sylvester például annak a véleményének adott kifejezést, hogy a most kialakuló új

többséggel reális kérdésekről majd nem politikai, hanem szakcszerű szempontból lehet tárgyalni, ezzel szemben azonban hangsúlyozta azt az aggodalmát, hogy egy ilyen hatalmas és egységes többség a magyar érdekek védelmében is nyomatékosabban tud majd föllépni. Dr. Sylvester megteszi Khuenéknek azt a szolgálatot, hogy ilyen nyilatkozattal igyekszik könnyíteni a dolgukon, az efajta szivességi bizonyítványokat azonban nem lehet komolyan venni. Kétségtelen, hogy a nyíltan örömjongóknak van igazuk, azoknak, akik Khuen-Héderváryt és a munkapárti többséget Ausztria szövetségesei közé számítják.

Mára ismeretessé lett a tegnap még bizonytalan végű választások eredménye. Ezenkívül a mai napon negyvenkilenc kerületben választottak. Mai tudósításunkban először adjuk a tegnapi választások eredményeit kiegészítő híreket, azután a mai eredményeket, végül pedig beszámolunk azokról a választási küzdelmekről, amelyeknek befejezését lapunk zártáig nem jelentették.

A tegnapi választások.

Városok.

Kecskemét I. kerület. Választók száma: 2317. Képviselte: Hock János Justh-p. Jelöltek: Hock János Justh-p., nemeskéri Kiss Pál kormp. Hock János 455 szótöbbséggel győzött.

Gyula. Választók száma: 1884. Képviselte: K. Schriffert József 48-as gazdap. Jelöltek: dr. Lengyel Endre p. k. 48-as, Berényi Armin p. k., dr. Lukács György kormp., Bokányi Dezső szoc. dem.

Dr. Lukács Györgyöt 122 abszolút többséggel megválasztották.

Baja. Választók száma: 1439. Képviselte: Rajk Aladár Justh-p. Jelöltek: Rajk Aladár p. k.

élvezte a zenét, s csak néha egy-egy bánatos változatnál remegett meg, mint az álomba szenderülő gyermek.

III.

Másnap beszélt Skylas az ünnep rendezőivel, akik megengedték neki, hogy résztvegyen a menetben. Annnyira örült ennek, hogy szinte ugrálva ment végig a városban, s minden ismerősének elmondta, hogy ő is résztvesz a Dionysos-menetben. Elmondta Leutychidesnek is, ki már három esztendeje sóvárgott Melitta után, s aki gyűlölte és megvetette Skylast. Éppen csak erre várt Leutychides, sietett is mindjárt a szittyatáborba, ahol míg benn a városban Skylas az ünnepre készülődött, mindent elmondott a szittyafőnököknek, s többet közülük titokban a városba hozott.

Ezalatt Borysthene városában mindenki abbahagyta a munkát, s az utcákra sietett, hogy résztvegyen a nagy tavaszünnepen. A házakat felvirágozták, a tereken, utcasarkokon Bakkhos kedvelt kürtjét fújták, s a nép megrészegetve a bortól, a friss tavaszi levegőtől, ordított, ugrált és nagy csoportokba verődve várta a menetet.

A menet Dionysos szentélyéből indult ki, s ujongva hozta magával a feltámadt tavaszistent.

Legelől egy hatalmas boros kancsót vittek, melyet virággal koszorúztak meg. Ezután következett a kecskek, hátán egy nagy tál fűgével.

A kecskebakot az örjögő lányok, a Mi-

mallonák és Bassaridák követték. Mind-egyiknek boroskancsót kezében, a szemük vadul esillogott az arczuk lángolt, s míg a legszilajabb, legizgatottabb tánczot járták, nagy, zöld levelekkel átfúrt hajuk a mellettük ugráló férfiak arczába csapkodott.

Utánuk hozták a megkoszorúzott Dionysost, a legemberibb istent, ki ma fényes győzelmet aratott az emberek ellenségén; a Halálon.

A szobrot vivő énekesek és zenészek közt volt Skylas is. Mámorosabb és bolondosabb mindegyiknél.

A menetet éppen a fűton haladt, mikor egy nagy, kiugró torony miatt az ut annyira megsűkül, hogy az emberek a falhoz nyomták egymást, s többet valóssággal fejük fölé préseltek. Ezek közt volt Skylas is, ki boldogan fekiűt végig az alatta szorongó emberek. Szép, fehér himafionja, mintha szárnya lenne, úgy lebegett körülötte. És az ut messze kiesengő hangon énekelt a halályvő Bakkhosról, egyszerre csak a nevet hallotta kiabálni többször egymásután. A hang felé fordult, s a torony egyik ablakán megpillantotta három szittyafőnök komor, sápadt arczát.

Szegény Skylas szívét összeszorította valami nagy, gyilkos félelem. Érezte, hogy ez a három rámeredő arcz ki fogja őt örökre szólítani abból a világból, amely rá nézve egyedül jelentette az életet, s melynek legnagyobb szépségét épp most élvezte.

Homlokáról lebukott a virágkoszorú, s ő eszméletét veszítve, élettelenül hanyódott ide-oda az emberitömeg felett.

48-as, báró Podmaniczky Endre kormp., Morva Rezső ker. szocsz., Zsedényi Aladár Justh-p.
Báró Podmaniczky Endre 20 szótöbbséggel győzött.

Abauj-Tornamegye.

Szepsi. Választók száma: 2101. Képvisele: gróf Zichy Béla Rezső p. k. Jelölt: Darvas Ferenc kormp.
Darvas Ferencet egyhangulag megválasztották.

Alsófehérmegye.

Alvincz. Választók száma: 1014. Képvisele: Maniu Gyula oláh nemz. Jelöltek: Maniu Gyula oláh nemz., dr. Mayer Odön kormp.
Dr. Mayer Odön 38 szótöbbséggel győzött.

Aradmegye.

Jószáshely. Választók száma: 4066. Képvisele: Oncu Miklós oláh nemz. Jelöltek: Popa György oláh nemz., Almaj Olivér kormp.
Almaj Olivért 200 szótöbbséggel megválasztották.

Bácsbodrogmegye.

Bácsalmás. Választók száma: 3692. Képvisele: Lázár Pál Justh-p. Jelöltek: Hermann Ferenc Justh-p., Szuttyó Lipót kormp., dr. Köszeghy Mihály népp.
Szuttyó Lipót 200 szótöbbséggel megválasztották.

Kölpény. Választók száma: 3340. Képvisele: Hodrae Milán tót nemz. Jelöltek: Nikolics V. szerb nemz., Dugyverszky Gedeon kormp., Baies Lázár szerb rad.
Dugyverszky Gedeon 1000 abszolút többséggel győzött.

Újvebász. Választók száma: 4243. Képvisele: Balogh Ernő Justh-p. Jelöltek: Balogh Ernő Justh-p., báró Vojnits István kormp.
Báró Vojnits Istvánt 781 szótöbbséggel megválasztották.

Baranyamegye.

Szalántha. Választók száma: 3475. Képvisele: gróf Somssich Tihamér Kossuth-p. Jelöltek: gróf Somssich Tihamér Kossuth-p., Jakabffy Imre kormp., Beck Alajos Justh-p., Komócsy István ker. szocsz.
Gróf Somssich Tihamért megválasztották.

Sásd. Választók száma: 3785. Képvisele: Kerese György Justh-p. Jelöltek: Csizmadia Alajos Kossuth-p., Mándy Samu kormp., Tyosizts Sándor Justh-p.
Mándy Samu 1114 szótöbbséggel győzött.

Barsmegye.

Aranyosmarót. Választók száma: 4009. Képvisele: Karácsonyi Sándor népp. Jelöltek: Karácsonyi Sándor népp.

IV.

A szittyafőnökök kemény törvényt ültek az elfogott Skyas és szeretője, Melitta felett. Oktamasadest, a testvérét, választották fejedelmüknek, kinek parancsára Skyast megölték. Szép fejét a szemöldök felett lefürésztették, a bőrét lenyuzták, s a koponyából, belül aranyával kiverve, serleget készítettek.

Testének nagy sirt ástak, amely köré odagyűlt a szittyatábor színejava.

A nagy halotti toron részt kellett vennie Melittának is, s az új fejedelem neki nyújtá a borral megtelt serleget, melyet Skyas koponyájából készítettek.

Melitta, összeszedve utóljára minden erejét, kezébe fogta a serleget és borzasztó hangon, ami fehérre festő a kemény szittyá arcokat, nagy súlyos átkot mondott:

— Átkom rátok, s minden atódotokra, szittyá nép. Kövel dobáljátok, sárral piszkítsátok minden jövőendő prófétátokat, halálra kineztek mindenkit, aki egy szebb, igazibb életet hirdet nektek, s csak keserves haláluk után ismerjétek rájuk és marjon, egészen után a szegényérzet és bánat.

Igy szólt Melitta és Skyas fejével behuánt a nyitott, mély sírba.

A szittyá főurak pedig, kik értették a görög nyelvet, mesolyogva mondták maguk közt:

— Azt hiszi, hogy megátkozott, pedig csak jót kívánt nekünk ez a görög nő.

És a sírba Skyas-szal együtt Melittát is betemette a szittyá nép.

rácsonyi Sándor népp., Kelez Gyula kormp., Herman József agrárp.
Kelez Gyulát 529 szótöbbséggel megválasztották.

Beregmegye.

Tiszahát. Választók száma: 3791. Képvisele: Máthé László Justh-p. Jelöltek: Máthé László Justh-p., Jármay István Kossuth-p.
Jármay István szótöbbséggel győzött.

Besztereczenaszódmegye.

Beszterecze. Választók száma: 2027. Képvisele: Kuáles Godofréd száz nemz. Jelölt: Kuáles Godofréd száz nemz.
Kuáles Godofrédet egyhangulag megválasztották.

Biharmegye.

Báránd. Választók száma: 1937. Képvisele: Illyés Bálint Kossuth-p. Jelöltek: Nadányi Gyula Kossuth-p., Buday József kormp.
Nadányi Gyulát 271 szótöbbséggel megválasztották.

Nagyszalonta. Választók száma: 2521. Képvisele: Balogh Mihály Justh-p. Jelöltek: Balogh Mihály Justh-p., gróf Tisza Kálmán kormp.
Gróf Tisza Kálmánt 246 szótöbbséggel megválasztották.

Magyarszéke. Választók száma: 3603. Képvisele: Korda Andor Justh-p. Jelöltek: Mangra Vazul kormp., Suciú János oláh nemz.
Mangra Vazul nagy többséggel győzött.

Belényes. Választók száma: 3987. Képvisele: Lukács László oláh nemz. Jelöltek: Lukács László oláh nemz., Rednik Gábor kormp.
Rednik Gábor nagytöbbséggel győzött.

Élesd. Választók száma: 5117. Képvisele: Farkasházy Zsigmond Justh-p. Jelöltek: Farkasházy Zsigmond Justh-p., Zathureczky István kormp.
Zathureczky Istvánt 1284 szótöbbséggel megválasztották.

Fogarasmegye.

Fogaras. Választók száma: 1591. Képvisele: Mikszáth Kálmán kormp. Jelöltek: Sierbán Miklós oláh nemz., Werner Gyula kormp.
Sierbán Miklóst megválasztották.

Hajdumegye.

Nádudvar. Választók száma: 2346. Képvisele: Papp Elek Justh-p. Jelöltek: Papp Elek Justh-p., dr. Székely Dezső 48-as szocsz., Domahidy Viktor kormp.
Papp Eleket 200 szótöbbséggel megválasztották.

Hontmegye.

Korpona. Választók száma: 3586. Képvisele: Czobor László kormp. Jelöltek: Czobor László kormp., Rudnay Béla kormp., Parlinyi Vilmos tót nemz., Kallina János ker. szocsz.
Rudnay Bélát ötszáz szavazattal megválasztották.

Szalka. Választók száma: 2905. Képvisele: Kovács Ernő Kossuth-p. Jelöltek: Kádár Kálmán Kossuth-p., báró Nyáry Alfonz kormp., Huber János ker. szocsz.
Báró Nyáry Alfonzot szótöbbséggel megválasztották.

Jász-Nagykun-Szolnokmegye.

Szolnok. Választók száma: 5020. Képvisele: Nagy Emil Kossuth-p. Jelöltek: Nagy Emil Kossuth-p., Ragályi Lajos kormp.
Nagy Emil 660 szótöbbséggel megválasztották.

Kisküküllőmegye.

Dicsőszentmárton. Választók száma: 1315. Képvisele: Pataky László Kossuth-p. Jelöltek: Sándor János kormp., Pataky László Kossuth-p., Boila Romulusz román nemz.
Sándor János szótöbbséggel győzött.

Komárommegye.

Údvárd. Választók száma: 2789. Képvisele: gróf Zichy Miklós Justh-p. Jelöltek: Kürthy István kormp., Horthy Béla Kossuth-p.
Kürthy István nagy többséggel győzött.

Krassó-Szörénymegye.

Karásch. Választók száma: 8746. Képvisele: Burdia Szilárd kormp. Jelöltek: Burdia Szilárd kormp., Vlád Aurél oláh nemz.
Burdia Szilárdot 300 szótöbbséggel megválasztották.

Lugos. Választók száma: 4476. Képvisele: Popovics György oláh nemz. Jelöltek: Petrovics István oláh nemz., Plósz Sándor kormp., Justh Gyula Justh-p.
Plósz Sándort 700 szótöbbséggel megválasztották.

Németbogsán. Választók száma: 3806. Képvisele: Weisz Julián p. k. Jelöltek: Braniste Valér oláh nemz., Jakabffy Elemér kormp.
Jakabffy Elemért 800 szótöbbséggel megválasztották.

Maros-Tordamegye.

Ákosfalva. Választók száma: 1183. Képvisele: Barcsay Andor Justh-p. Jelöltek: Nagy József kormp., Szenner József Kossuth-p.
Dr. Nagy Józsefet 13 szótöbbséggel megválasztották.

Máramarosmegye.

Huszt. Választók száma: 4205. Képvisele: Dudits Endre Kossuth-p. Jelöltek: Nyegre László kormp., dr. Gál Jenő Justh-p.
Nyegre Lászlót 500 szótöbbséggel megválasztották.

Máramarossziget. Választók száma: 4661. Képvisele: Kókényesdy Mihály Justh-p. Jelöltek: Lator Sándor kormp., Kovács Ákos Justh-p.
Lator Sándort 704 szótöbbséggel megválasztották.

Ökörmező. Választók száma: 6071. Képvisele: Nyegre László kormp. Jelöltek: Pál Alfréd kormp.
Pál Alfrédet egyhangulag megválasztották.

Nyitra megye.

Érsekújvár. Választók száma: 3252. Képvisele: dr. Kovács Pál népp. Jelöltek: Kovács Pál népp., ifj. gróf Teleki József kormp.
Ifj. gróf Teleki Józsefet nagy többséggel megválasztották.

Príviszgye. Választók száma: 1909. Képvisele: Brestyenszky Kálmán népp. Jelöltek: Brestyenszky Kálmán népp., Rudnay Alajos kormp.
Rudnay Alajost szótöbbséggel megválasztották.

Vágvece. Választók száma: 2574. Képvisele: Ajtich-Horváth Dezső népp. Jelöltek: Ajtich-Horváth Dezső népp., Benedek Dezső kormp.
Ajtich-Horváth Dezsőt szótöbbséggel megválasztották.

Nógrádmegye.

Nógrád. Választók száma: 2405. Képvisele: Jankovich Marcell Kossuth-p. Jelöltek: Mocsáry Sándor kormp., Keszler Lipót p. k. 48-as.
Mocsáry Sándort megválasztották.

Fülek. Választók száma: 3554. Képvisele: Kálósy József Justh-p. Jelöltek: Kálósy József Justh-p., Kovács Ernő Kossuth-p., Muzslay Gyula kormp.
Muzslay Gyulát nagy többséggel megválasztották.

Pestmegye.

Monor. Választók száma: 4884. Képvisele: Szemera Huba Justh-p. Jelöltek: Förster Aurél Kossuth-p., dr. Dobos László Justh-p.
Förster Aurélt nagy többséggel megválasztották.

Dunapataj. Választók száma: 5077. Képvisele: Muzsa Gyula Kossuth-p. Jelöltek: Muzsa Gyula Kossuth-p., Haypál Benő p. k. 48-as.
Muzsa Gyulát nagy többséggel megválasztották.

Szentendre. Választók száma: 3546. Képvisele: Veresmarthy Miklós Justh-p. Jelöltek: Veresmarthy Miklós Justh-p., gróf Szápáry Pál ker. szocsz., dr. Almásy László kormp.
Dr. Almásy Lászlót nagy többséggel megválasztották.

Vác. Választók száma: 3657. Képvisele: Preszly Elemér Justh-p. Jelöltek: Preszly Elemér Justh-p., Kazy János kormp.
Preszly Elemért 200 szótöbbséggel megválasztották.

Pozsonymegye.

Stomfa. Választók száma: 2709. Képvisele: Juriga Nándor tót nemz. Jelöltek: Juriga Nándor tót nemz., Ochába Ágost népp., gróf Pongrácz Rezső kormp.
Juriga Nándort 6 szótöbbséggel megválasztották.

Sárosmegye.

Kisszeben. Választók száma: 2398. Képvisele: Szinyei-Merse Félix kormp. Jelöltek: Hartsáry István népp., Szinyei-Merse Félix kormp., Krepuch János tót nemz.
Szinyei-Merse Félixet 300 szótöbbséggel megválasztották.

Zboró. Választók száma: 2722. Képvisele: Artim Mihály népp. Jelöltek: Artim Mihály népp., Szepesházy Imre kormp.
Szepesházy Imrét szótöbbséggel megválasztották.

Szepesmegye.

Lőcse. Választók száma: 2139. Képviselte: Máriássy Mihály Justh-p. Jelöltek: Máriássy Mihály Justh-p., Dömötör Mihály népp., gróf Csáky Gusztáv kormp.

Gróf Csáky Gusztávot 54 szótöbbséggel megválasztották.

Lubló. Választók száma: 2891. Képviselte: báró Jungensfeld Károly p. k. Jelöltek: Beszkid Antal népp., Salamon Géza kormp.

Beszkid Antalt 109 szótöbbséggel megválasztották.

Sopronmegye.

Csorna. Választók száma: 2653. Képviselte: Rakovszky István népp. Jelöltek: Rakovszky István népp., gróf Cziráky József p. k.

Rakovszky István 6 szótöbbséggel győzött.

Lővő. Választók száma: 3152. Képviselte: Fencz Károly kormp. Jelöltek: Haller István népp., Bauer Ottó kormp., Kovács Sándort Justh-p.

Haller Istvánt szótöbbséggel megválasztották.

Szilágymegye.

Diósd. Választók száma: 4458. Képviselte: Szász Zsombor Justh-p. Jelöltek: Bay Lajos kormp., Vaszka Gyula Justh-p.

Bay Lajos 708 szótöbbséggel győzött.

Szilágyssomlyó. Választók száma: 4353. Képviselte: id. Ugron Gábor p. k. Jelöltek: Ugron Gábor p. k., Deleu Viktor oláh nemz., Hampel József kormp.

Ugron Gábort nagy szótöbbséggel megválasztották.

Tasnád. Választók száma: 4716. Képviselte: Kun Árpád Justh-p. Jelöltek: dr. Pop Gergely oláh nemz., Jaczók Pál Justh-p., Papszász Tamás kormp.

Jaczók Pált szótöbbséggel megválasztották.

Temesmegye.

Lippa. Választók száma: 2433. Képviselte: Báró Dániel Tibor kormp. Jelöltek: Niamessny Mihály kormp., Orendi Viktor német nemz., Müssler András p. k.

Niamessny Mihályt szótöbbséggel megválasztották.

Temesrékás. Választók száma: 2632. Képviselte: Heinrich Antal kormp. Jelöltek: Heinrich Antal kormp., Szuló Dezső Kossuth-p., Moldován Valér oláh nemz.

Heinrich Antalt szótöbbséggel megválasztották.

Csákván Manassy Gyulát 192 szótöbbséggel megválasztották.

Tolnamegye.

Szekszárd. Választók száma: 3950. Képviselte: Szabó Károly Kossuth-párti. Jelöltek: Szabó Károly Kossuth-p., gróf Batthyány Tivadar Justh-p.

Gróf Batthyány Tivadart 61 szóval győzött.

Székely. Választók száma: 2908. Képviselte: Hainrikly Pál Justh-p. Jelöltek: Szuha Pál Kossuth-p., Jeszenszky Andor kormp., Szepessy László ker. szoc.

Jeszenszky Andort győzött.

Torontálmegye.

Nagykemlős. Választók száma: 2152. Képviselte: Várnay Imre Kossuth-p. Jelöltek: Holló Ádám p. k., Rónay Jenő kormp., Schira Endre Kossuth-p., Hertzka Tivadar Justh-p.

Rónay Jenőt abszolút többséggel megválasztották.

Ozora. Választók száma: 6186. Képviselte: Manojlović János szerb nemz. Jelöltek: Musiczky Döme szerb rad., Pelti Mihály szerb nemz., Popovics Vazul kormp.

Popovics Vazult megválasztották.

Panesova. Választók száma: 6154. Képviselte: Bohus Károly Kossuth-p. Jelöltek: báró Dániel Ernő kormp., Dobrovits Mihály Justh-p.

Báró Dániel Ernőt megválasztották.

Ungmegye.

Nagykapos. Választók száma: 2906. Képviselte: Bernáth Zoltán Justh-p. Jelöltek: Bernáth Zoltán Justh-p., Kende Péter kormp.

Kende Pétert 550 szótöbbséggel megválasztották.

Szobráncz. Választók száma: 3474. Képviselte: gróf Sztáray Sándor kormp. Jelöltek: Csuha István Justh-p., Taly Endre kormp.

Csuhá Istvánt szótöbbséggel győzött.

Veszprémmegye.

Ugod. Választók száma: 2657. Képviselte: Csóti Géza Kossuth-p. Jelöltek: Csóti Géza Kossuth-p., Jáki Géza kormp.

Jáki Géza szótöbbséggel győzött.

Enying. Választók száma: 2415. Képviselte: Bakó József Kossuth-p. Jelöltek: Nagy Ádám Mi-

hály 48-as gazdap., Szász Károly kormp., Czákó Gyula Kossuth-p., Vörös János Justh-p.

Szász Károly szótöbbséggel megválasztották.

Somlyóvásárhely. Választók száma: 2976. Képviselte: Hentaller Lajos p. k. Jelöltek: Magyar Károly kormp., Malonyay Tamás Justh-p.

Magyar Károlyt 700 szótöbbséggel megválasztották.

Nagyvácsány. Választók száma: 2011. Képviselte: Horváth József Kossuth-p. Jelöltek: Szabó János kormp., Gézón Gyula p. k. 48.

Szabó N. Jánost abszolút többséggel megválasztották.

Vasmege.

Szombathely. Választók száma: 4656. Képviselte: Gotthard Sándor Justh-p. Jelöltek: Székely Ferenc kormp., Peleczóder Agoston szoc. dem., Baránszky Gyula ker. szoc.

Székely Ferencet szótöbbséggel megválasztották.

Németújvár. Választók száma: 2825. Képviselte: Simonyi-Semadán Sándor népp. Jelöltek: Simonyi-Semadán Sándor népp., Széll Ignác kormp.

Széll Ignácot 240 szótöbbséggel megválasztották.

Muraszombat. Választók száma: 5118. Képviselte: gróf Batthyány Zsigmond Kossuth-p. Jelöltek: Radó Lajos kormp., Batthyány Zsigmond Kossuth-p., Hartner Géza Justh-p.

Hartner Géza győzött.

Kőszeg. Választók száma: 2648. Képviselte: Laehne Hugó Justh-p. Jelöltek: Laehne Hugó Justh-p., gróf Scheer-Thoss Béla népp., Czeke Gusztáv kormp., Horváth János szoc. dem.

Gróf Scheer-Thoss Béla 3 szavazattal győzött.

Kőrmend. Választók száma: 4154. Képviselte: Beck Lajos Justh-p. Jelöltek: Beck Lajos Justh-p., Kozma Andor kormp., Kovács József szoc. dem.

Beck Lajos szótöbbséggel győzött.

Zemplénmegye.

Királyhelmec. Választók száma: 3566. Képviselte: báró Sennyey Miklós Kossuth-p. Jelöltek: báró Sennyey Miklós Kossuth-p., Hurka Ferenc paraszt-p.

Báró Sennyey Miklóst 20 szótöbbséggel megválasztották.

Zalamegye.

Zalaegerszeg. Választók száma: 4677. Képviselte: Farkas József népp. Jelöltek: Farkas József népp., gróf Batthyány Pál Justh-p.

Gróf Batthyány Pált nagy szótöbbséggel megválasztották.

Nagykanizsa. Választók száma: 5180. Képviselte: gróf Zichy Aladár népp. Jelöltek: gróf Zichy Aladár népp., Bosnyák Géza Justh-p.

Bosnyák Gézát nagy szótöbbséggel megválasztották.

Letenye. Választók száma: 2745. Képviselte: Dobrovics Milán Justh-p. Jelöltek: Dobrovics Milán Justh-p., nemestől Szabó Albert népp., dr. Zalán Gyula kormp.

Zalán Gyulát abszolút többséggel megválasztották.

Csáktornyai. Választók száma: 3832. Képviselte: Filipich Lajos Justh-p. Jelöltek: Tamás János Justh-p., Hajós Ferenc kormp., Barlich plébános népp.

Hajós Ferencet 560 szótöbbséggel megválasztották.

Baksa. Választók száma: 4862. Képviselte: Darányi Ferenc népp. Jelöltek: Darányi Ferenc népp., Tamás Jenő Justh-p., Hajós Kálmán kormp.

Hajós Kálmánt szótöbbséggel megválasztották.

A mai választások.

Városok:

Brassó I. kerület. Választók száma: 2118. Képviselte: Koppány Traugott szász nemz. Jelölt: Koppány Traugott szász nemz.

Koppány Traugott egyhangulag megválasztották.

Brassó II. kerület. Választók száma: 4172. Képviselte: Satorányi József p. k. Jelöltek: Satorányi József p. k., Moga-Szilárd oláh nemz.

Satorányi Józsefet egyhangulag megválasztották.

Nyíregyháza. Választók száma: 2688. Képviselte: Meskó László Justh-p. Jelöltek: Meskó László Justh-p., Szávay Gyula kormp.

Meskó Lászlót abszolút többséggel győzött.

Szeged II. kerület. Választók száma: 5813. Képviselte: Becsey Károly Justh-p. Jelöltek: Becsey Károly Kossuth-p., Kelemen Béla Kossuth-p.

Becsey Károlyt 1 órákor visszalépett, mire Kelemen Bélát kikiáltották.

Becsey Károlyt 1 órákor visszalépett, mire Kelemen Bélát kikiáltották.

Temesvár. Választók száma: 4774. Képviselte: id. Wekerle Sándor p. k. Jelöltek: ifj. Krémer József polgári-p., Návay Lajos kormp., Kisfaludy Kálmán Justh-p.

Návay Lajost nagy szótöbbséggel megválasztották.

Árvamegye.

Alsókubin. Választók száma: 4961. Képviselte: Csitány Béla ker. szoc. Jelöltek: Bulla György népp., Richter János kormp., Ujjalussy Miklós ker. szoc.

Richter Jánost 600 szótöbbséggel megválasztották.

Bobró. Választók száma: 6275. Képviselte: Szkiecsák Ferenc tot nemz. Jelölt: Szkiecsák Ferenc tot nemz.

Szkiecsák Ferencet egyhangulag megválasztották.

Csongrádmegye.

Szegvár. Választók száma: 1644. Képviselte: Mezői Vilmos 48-as szoc. Jelöltek: Mezői Vilmos 48-as szoc., Horváth Zoltán Justh-p., ögróf Pallavicini György p. k., Kubasek József k. szoc.

Ögróf Pallavicini Györgyöt 640 szótöbbséggel megválasztották.

Tápé. Választók száma: 2190. Képviselte: Róck Iván Kossuth-p. Jelöltek: Róck Iván Kossuth-p., Spilka Antal kormp.

Róck Istvánt 311 szótöbbséggel megválasztották.

Fejérmegye.

Bedájk. Választók száma: 2648. Képviselte: Gróf Batthyány Lajos p. k. Jelölt: Gróf Batthyány Lajos p. k.

Gróf Batthyány Lajos 629 szavazattal győzött.

Csákvár. Választók száma: 2349. Képviselte: Horváth Gyula Kossuth-p. Jelöltek: Horváth Gyula Kossuth-p., ifj. Lichtenstein József kormp., Timafalvi Nagy János ker. szoc., Horváth Jenő Justh-p.

Horváth Gyulát szótöbbséggel megválasztották.

Ráczalmás. Választók száma: 3131. Képviselte: Koller Tivadar Kossuth-p. Jelöltek: Koller Tivadar Kossuth-p., Pajzs Gyula Kossuth-p.

Pajzs Gyulát megválasztották.

Hunyadmegye.

Dobra. Választók száma: 780. Képviselte: Moskovitz Iván p. k. Jelöltek: Hantos Elemér kormp., Iván Miklós oláh nemz., Sándor Sándor Justh-p., Moskovitz Iván p. k.

Hantos Elemért abszolút többséggel megválasztották.

Hátság. Választók száma: 2684. Képviselte: Ajtay Aladár p. k. Jelöltek: Ajtay Aladár p. k., Rosenberg Ignác kormp.

Rosenberg Ignácot nagy többséggel megválasztották.

Körösbánya. Választók száma: 4190. Képviselte: Damján Vazul oláh nemz. Jelöltek: Damján Vazul oláh nemz., Gligoris Imre kormp.

Damján Vazul győzött.

Szászváros. Választók száma: 1399. Képviselte: Vlád Aurél oláh nemz. Jelöltek: Vlád Aurél oláh nemz., Farkas Pál kormp.

Vlád Aurélt öt szótöbbséggel megválasztották.

Vajdahunyad. Választók száma: 1349. Képviselte: Szentiványi Gábor Justh-p. Jelöltek: Dublcs György oláh nemz., Szentiványi Gábor Justh-p., Söpkér Sándor kormp.

Söpkér Sándort egyhangulag megválasztották.

Kolozmegye.

Bánffyhyunad. Választók száma: 1075. Képviselte: Tutsek Sándor Justh-p. Jelöltek: gróf Lázár István kormp., gróf Csáky Gyula Justh-p.

Gróf Csáky Gyula visszalépett, mire gróf Lázár Istvánt kikiáltották.

Gyula. Választók száma: 658. Képviselte: Irsay József Kossuth-p. Jelöltek: Szereday Aladár p. k., Péchy Pál m. p.

Szereday Aladár szótöbbséggel győzött.

Kolozs. Választók száma: 1321. Képviselte: Gaú Gyula Kossuth-p. Jelöltek: gróf Bánffy Miklós p. k., Zeyk Károly kormp., Francu Amos oláh nemz., Perl Alfréd Justh-p.

Zey Károlyt 698 szavazattal győzött.

Téke. Választók száma: 869. Képviselte: Szereday Aladár p. k. Jelölt: Szereday Aladár p. k., Teleky Ferenc gróf.

Gróf Teleky Ferencet egyhangulag megválasztották.

Mosonmegye.

Magyaróvár. Választók száma: 3350. Képviselte: Giesswein Sándor ker. szoc. Jelöltek: Giess-

wein Sándor ker. szocz. Török Sándor Justh-p. *Giesswein* Sándort szótöbbséggel megválasztották.

Zurány. Választók száma: 2837. Képviselte: gróf Batthyány Tivadar Justh-p. Jelöltek: gróf Batthyány Tivadar Justh-p., Zalkai Alajos radikális-p., Cserny Károly korp., dr. Farkas Tibor népp.

Cserny Károly 416 szótöbbséggel győzött.

Somogy megye.

Csurgó. Választók száma: 3219. Képviselte: báró Inkey József Kossuth-p. Jelöltek: Hentaller Lajos p. k., Novák János 48-as gazda-p., Purgly János Justh-p., Kovács Gyula korp., Kovács Miksa szocz. dem.

Novák Jánost 725 szótöbbséggel megválasztották.

Kaposvár. Választók száma: 4756. Képviselte: Thaly László Kossuth-p. Jelöltek: Peleczéder Ágost szocz. dem., Árkay Kálmán Kossuth-p., Nagy Ferencz korp.

Nagy Ferenczet 462 szótöbbséggel megválasztották.

Lengyeltői. Választók száma: 3085. Képviselte: Gaál Gaszton Justh-p. Jelöltek: Kapotsffy Jenő Kossuth-p., Kaeskovich Mihály korp., Ritinger János Justh-p., Ladányi Dezső szocz. dem., Kovács Károly 48-as gazda-p.

Kapotsffy Jenőt 595 szótöbbséggel megválasztották.

Nagyatád. Választók száma: 3805. Képviselte: Szabó István 48-as gazda-p. Jelöltek: Szabó István 48-as gazda-p., Sélley Sándor korp., Szabó Istvánt nagy szótöbbséggel megválasztották.

Szigetvár. Választók száma: 3010. Képviselte: Duchon Ödön Kossuth-p. Jelöltek: Duchon Ödön Kossuth-p., Hercegh Sándor 48-as gazda-p.

Herceg Sándort 215 szótöbbséggel megválasztották.

Tab. Választók száma: 2559. Képviselte: Hoffmann Ottó Justh-p. Jelöltek: Vajda Elemér Kossuth-p., Szupich Ödön korp., Dékány István 48-as gazda-p.

Szupich Ödönt 118 abszolút szavazattal megválasztották.

Szatmár megye.

Csenger. Választók száma: 3223. Képviselte: Luby Béla Justh-p. Jelöltek: Luby Béla Justh-p., Szukányi Ferencz korp.

Szuhányi Ferenczet 293 szótöbbséggel megválasztották.

Aranyosmedgyes. Választók száma: 3369. Képviselte: báró Vécsey László p. k. Jelöltek: Szentiványi Gyula korp., báró Vécsey László p. k., Gabányi Miklós Justh-p.

Szentiványi Gyulát egyhangulag megválasztották.

Krassó. Választók száma: 4173. Képviselte: Pilişy István Justh-p. Jelöltek: Pilişy István Justh-p., Helmezy József korp., Lukács Konstantin oláh-nem.

Helmezy Józsefet kikiáltották.

Nagybánya. Választók száma: 2527. Képviselte: Földes Béla Justh-p. Jelöltek: Földes Béla Justh-p., Schmidt József korp., Papp Béla korp.

Földes Bélát 84 szótöbbséggel megválasztották.

Nagykároly. Választók száma: 3590. Képviselte: Földes Béla Justh-p. Jelölt: gróf Károlyi József p. k. 48-as.

Gróf Károlyi Józsefet megválasztották.

Udvarhely megye.

Oklánd. Választók száma: 1916. Képviselte: Hinléder-Fels Ernő Justh-p. Jelöltek: Hinléder-Fels Ernő Justh-p., Heltai Ferencz korp., Ság Manó Kossuth-p.

Heltai Ferenczet 258 szótöbbséggel megválasztották.

Székelkeresztúr. Választók száma: 1973. Képviselte: Gyarmathy Dezső Justh-p. Jelöltek: ifj. Ugron Gábor Kossuth-p., Ugron Zoltán korp., Ugron Zoltán győzött.

Székeludvarhely vidéki kerület. Választók száma: 2265. Képviselte: Kállay Tamás Justh-p. Jelöltek: Kállay Tamás Justh-p., Embery Árpád Kossuth-p.

Kállay Tamás 620 szótöbbséggel győzött.

Zólyom megye.

Breznóbánya. Választók száma: 2449. Képviselte: ifj. Wekerle Sándor p. k. Jelöltek: báró Radvánszky Antal korp., dr. Laskatos Géza ker. szocz. Báró Radvánszky Antalt egyhangulag megválasztották.

Szilács. Választók száma: 2590. Képviselte: Badinyi Lajos korp. Jelölt: Badinyi Lajos korp.

Badinyi Lajost egyhangulag megválasztották.

Zólyom. Választók száma: 3222. Képviselte: Jekelfalussy Lajos p. k. Jelöltek: Fajnor Vladimír tót nemz., Szikrobina Mátyás korp., Kaffka László p. k.

Szikrobina Mátyást egyhangulag megválasztották.

Pótválasztások.

Keczel. Választók száma: 4249. Képviselte: Pozsgay Miklós Kossuth-p. Jelöltek: Pozsgay Miklós Kossuth-p., Adorok Zoltán Kossuth-p., Ereky Károly korp.

Pótválasztás lesz Ereky Károly és Pozsgay Miklós közt.

Sárkeresztúr. A választás este hét órakor fejeződött be. Id. Madarász József Justh-párti 874, Fiáth György munkapárti 883, Koller Tivadar Kossuth-párti pedig 673 szavazatot kapott. Így id. Madarász József és Fiáth György között pótválasztás lesz.

Apatin. Fernbach Károly Justh-párti és Zsibory munkapárti között.

Dunavese. Teleky József munkapárti és gróf Benyovszky Sándor Kossuth-párti között.

Hódmezővásárhely. Kun Béla Justh-párti és Papy József munkapárti között.

Hódmezővásárhelyről jelentik: Abszolút többség híján Kun Béla szerkesztő Justh-párti és Papy József földbirtokos munkapárti legtöbb szavazatot kapott jelöltek között pótválasztás lesz. A központi választmány a pótválasztás határnapját június 18-ra tűzte ki.

Kisjenő. Gróf Wenckheim László munkapárti és Goga Oktávián román nemzetiségi között.

Kerezag. Ábrahám Dezső Justh-párti és Falusy Árpád Kossuth-párti között.

Mezőesáth. Kubik Gyula Justh-párti és Melczér Béla munkapárti között.

Mohács. Andrics Tivadar munkapárti és Prákur Tamás néppárti között.

Baranya vármegye központi választmánya ma tartott ülésében a mohácsi kerületben a pótválasztást f. hó 16-ára tűzte ki.

Nagyigmánd. Thaly Ferencz pártönkivüli függetlenségi és 48-as és Hunkár Béla Kossuth-párti között.

Peér. Markos Gyula Justh-párti és Németh Károly munkapárti között.

Székelyhíd. Fráter Loránd Justh-párti és Molnár Ákos Kossuth-párti között.

Ujarad. Filip és Kraushaar munkapártiak között.

Verecz. Láng Lajos munkapárti és Heegn Reinhold német nemzetiségi között.

Zenta. Ellinger Jenő Kossuth-párti és Mikosovits munkapárti között.

Szil. Jelöltek voltak: Hegyi Árpád Kossuth-párti, Bogay Emil korp., Spelt Elek népp., Horovitz Gábor szocz. dem.

Pótválasztás lesz Hegyi Árpád és Bogay között.

Be nem fejezett választások.

Déva: A kerületben a választás eredménye nagyon kétes. *Baross* Andor Justh-párti 150 szavazattal vezet *Hollay* Arthur kormánypárti és *Pop* Juszín oláhhval szemben.

Mátészalka: Szalkay Sándor Kossuth-párti győzelme *Szanyogh* Mihály Justh-párti ellen valószínű.

Marczali: Este hat órakor a számarány a következő: *Balla* Aladár Justh-párti 816, *Zboray* Miklós néppárti 719.

Fehérgyarmat: Janny Béla Kossuth-párti 800 szótöbbséggel vezet Luby Géza pártönkivülivel szemben.

Vaal: Csontos Andor Kossuth-pártinak 700, Mérey Lajos Justh-pártinak 300 szavazata volt egy órakor.

Nagysonkut: Mau Lajos munkapártinak délen 708 szavazata volt, a nemzetiségi Vajda Sándor 174 szavazatával szemben.

Korteszmozgalmak.

Tiszalókról jelentik: *Giczey* Samu munkapárti jelölt ma visszalépett a így *Papp* Zoltán Kossuth-párti győzelme biztos *Demeter* Ernő Justh-párti fölött, bármennyire etessen és itasson is.

Fiuméből táviratozzák: Az autonóm-párt intéző bizottsága tegnap este felajánlotta *Zanella* Richárd volt képviselőnek a jelöltséget. *Zanella* a jelöltséget elfogadta, pártállásáról azonban nem nyilatkozott.

Az első petíció.

A margittai kerület magyarsága a legnagyobb elkeseredéssel van eltelve a tegnapi választások miatt. Mindenki biztosra vette a kerület volt nép-

szerű képviselőjének, *Szathmáry* Mórnak a megválasztását, amit csakis a legbrutálisabb közigazgatási atrocitás és a kerületnek különösen oláh választóit teljesen korrumpáló vesztegetés hiúsította meg, óriási mérveket öltött a jegyzőknek a terrorja is, amelyre úgy ok, mint a főszolgabírák a kerületnek különösen Szathmári Mórhoz még ezen terror ellenére is hűen kitartó magyar választóit sujtották. *Gyöngyössy* választási elnök ellen is erős kifogásai vannak a Szathmári-pártnak, különösen azért, mert a választók befuvarozása és összegyűjtése ellen mesterséges akadályokat gördített rendeletével, amelyet a szolgabírák a legnagyobb szigorral hajtottak végre az ellenzékkel szemben, mialatt Márkus kortesei és a jegyzők a csendőrök és katonaság segítsége mellett szabadon garázdálkodtak a községekben. A kerület polgársága körében mozgalom indult meg a petíciós költségek összegyűjtése iránt.

A zsolnai választókerületben *Kálmán* Gusztáv államtitkár munkapárti programmal megválasztott képviselő ellen a kisebbségben maradt *Smialovszky* párt petíciót ad be azon vesztegetések és erőszakosságok miatt, amelyet az államtitkár érdekében a közigazgatási közegek és a főkortések hónapokon át kifajtottak. A petíció megszerkesztésével *Aigner* Adolfot és *Fekete* Károlyt dr. budapesti ügyvédet bizta meg, mindketten már több petíciós ügyben sikerrel működtek.

Választási naptár.

Június 3.

Városok: Székesfehérvár.

Vármegye: Békés, Csanád, Csik, Szabolcs.

Június 5.

Városok: Nagykőrös.

Június 6.

Vármegye: Liptó, Ugocsa.

Június 7.

Városok: Szatmár.

Június 8.

Városok: Csaba, Fiume.

Június 9.

Városok: Szarvas, Ujvidék.

Június 10.

Városok: Kőzdívásárhely, Szentosz.

Kimaradtak:

Justh-pártiak.

Mérey Lajos, *Bedőházy* János, *Kmetty* Károly, *Csizmária* Endre, *Hajdu* Frigyes, *Kecskeméthy* Ferencz, *Csányi* Sándor, *Szász* József, *Müller* Károly, *Szappanos* István, *Lipthay* Sándor, *Herman* Ferencz, *Nemes* Bertalan, *Csepány* Géza, *Dobrossy* Péter, *Gyarmathy* Dezső, *Fried* Lajos, *Buzs* Barna, *Pleininger* Ferencz, *Kéler* István, báró *Wesselényi* Ferencz, *Boróky* Árpád, *Gyelmiss* Gerő, *Mahler* György, *Kardos* Samu, *Berzsenyi* Jenő, *Kecskeméthy* István, *Fekete* László, *Egry* Béla, *Bárczay* Sándor, *Éber* Antal, *Ujházy* Iván, *Visontai* Soma, *Beniczky* Elemér, *Novák* Dániel, *Rátkay* László, *Somoai* Aladár, *Zakariás* János, *Ferenczy* Géza, *Husza* István, *Nagy* Barna, *Beniczky* Árpád, *Világhy* Gyula, *Lányi* Mór, *Marjay* Péter, *Leszkay* Gyula, *Varady* Károly, *Gáspár* János, *Lázár* Zóárd, *Lázár* Pál, *Baloghy* Ernő, *Csányi* Sándor, *Ferdinándy* Béla, *Egry* Béla, *Berecz* György, ifj. *Madarász* József, *Fábry* Károly, *Fried* Lajos, *Mathé* László, *Korda* Andor, *Farkasházy* Zsigmond, *Marjay* Péter, *Balogh* Mihály, *Tutsek* Sándor, *Mukits* Simon, gróf *Zichy* Miklós, *Novák* Dániel, *Kálosy* József, *Szemere* Huba, *Worosmarthy* Miklós, *Gaál* Gaszton, *Pilişy* István, *Papp* Béla, *Máriássy* Mihály, *Szász* Zombor, *Kun* Árpád, *Weber* János, *Kovács* János, *Bohus* Károly, *Hinléder* Ernő, *Bernáth* Zoltán, *Visontai* Soma, *Laehne* Hugó, *Filipich* Lajos, gróf *Batthyány* József, *Dobronich* Milán, *Nagy* Barna, *Németh* Imre, *Botzenhardt* János, *Nagy* Dezső, *Balla* Aladár, *Csanák* János, *Endrei* Gyula, *Szokolay* Tamás, *Gyelmis* Gerő, *Bercsei* Károly, báró *Mannsdorff* Géza, *Fernbach* Péter, *Kecskeméthy* Ferencz, *Babocsay* Sándor, *Schiffert* József, *Vizy* Ferencz, *Varady* Imre.

Kossuth-pártiak.

Hulász Lajos, *Hebrony* József, *Geréb* János, *Gaál* András, gróf *Bethlen* Ádám, *Szentkirályi* Zoltán, *Telbisz* Alajos, *Fenyvesi* Soma, *Embery* Árpád, *Nadányi* Károly, *Tolnay* Lajos, *Petrogalli*

Oszkár, Bartal György, Sziklay Ottó, Hódy Gyula, Bene István, Ság Manó, Horváth József, Bizony Ákos, Kubinyi Márton, Melczér Géza, Vásárhelyi Dezső, Hoitsy Pál, Gáspár János, Hirtenstein Lajos, Szatmári Mór, Steiner Ferencz, Draskóczy László, Potoczky Dezső, gróf Zichy, Vladimir, Bartal Ferencz, Brázy Zoltán, Fernbach József, Benyovszky Rezső, Szontagh Andor, Farkas Albert, Horthy Béla, Hellebronth Géza, Horváth József, Hentaller Lajos, Ilyés Bálint, Nadányi Károly, Barabás Béla, Reök Iván, Koller Tivadar, Kovács Ernő, Irsay József, Dudits Endre, Kökényesdy Mihály, Farkas Albert, Duchon Ödön, Thaly László, Várnay Imre, Berzsényi Jenő, gróf Batthyány Zsigmond, Szabó Károly, Bakó József, Csóthy Géza, Potoczky Dezső, Bedőházy János, Bizony Ákos.

Néppártiak:

Jánoky-Madocsány Gyula, Mednyánszky László, Ochaba Agost, Ernszt Sándor, gróf Majláth Géza, Csernoch János, Tálos Gyula, Győriss Emil, gróf Hunyady László, Adamovics István, Buzáth Ferencz, Förster Ottó, Nyáry Béla, Csizmazia Ferencz, Karátsonyi Sándor, Wildfeuer Károly, gróf Zichy Aladár, Artim Mihály, Semrecsányi György, Simonyi-Semadam, Darányi Ferencz, Farkas József, Beniczky György, Kovács Pál, Brestyenszky Kálmán, Horváth Dezső.

A pártok számaránya.

Kossuth-párt	45
Justh-párt	32
Pártonkívüli 48-as párt	8
Kisgazdapárt	3
Munkapárt	224
Pártonkívüli 67-es	20
Néppárt	11
Keresztényszociálistapárt	1
Demokratapárt	2
Nemzetiségi párt	8
Pótválasztás	15

Osszesen 369

eredmény ismeretes 386 választás közül.

Megválasztott képviselők.

Kossuth-párt:

Gróf Apponyi Albert (Jászberény)
Baross János (Lóvri)
Gróf Benyovszky Mór (Siklós)
Bernáth Béla (Mád)
5 Gróf Bethlen István (Marosvásárhely, vidék)
Bottlik István (Mezőkeresztes)
Csemek István (Téth)
Csermák Ernő (Szikszó)
Désy Zoltán (Marosvásárhely II.)
10 Förster Aurél (Monor)
Gál Sándor (Nyárádszereda)
Ifj. Gedeon Aladár (Görgő)
Hammersberg László (Garbócbogdány)
Hlatky-Schlichter Lajos (Győr)
15 Hódervári Lehel (Gödöllő)
Horváth Gyula (Csákvár)
Horváth Mihály (Kecskemét)
Ivánka Imre (Békes)
Jármy István (Tiszahát)
20 Kapotsffy Jenő (Lengyeltóti)
Kelemen Béla (Szeged)
Kossuth Ferencz (Czegléd)
Kovácsy Kálmán (Fülöpszállás)
Lengyel Zoltán (Zilah)
25 Lévay Mihály (Abony)
Muzsa Gyula (Dunapataj)
Nadányi Gyula (Bárán)
Nagy Emil (Szolnok)
Ostffy Lajos (Czellőmölk)
30 Okolicsányi László (Jákóhalm),
Pajzs Gyula (Ráczalmás)
Palugay Mór (Ráczkeve)
Reök Iván (Tápe)
Sághy Gyula (Somorja)
35 Báró Sennyey Miklós (Királyhelmezt)
Gróf Somssich Tihamér (Szalánta)
Szabó István (Győrsziget)
Szalay László (Szin)
Szebeny Antal (Budapest I.)
40 Szentiványi Árpád (Kövi)
Szuha Pál (Szakes)
Tóth János (Mezőtúr)
Török Kálmán (Gyöngyös)
Urmánczy Nándor (Szászrégen)
45 Zlinszky István (Alsótabas)

Justh-párt:

Gróf Batthyány Pál (Zalaegerszeg)
Gróf Batthyány Tivadar (Szekszárd)
Bosnyák Géza (Nagykanizsa).

Bakónyi Samu (Debreczen I.)
5 Benedek János (Böszörmény)
Beck Lajos (Körmeny)
Csuha István (Szobráncz)
Gróf Eszterházy Mihály (Galántha)
Eitner Zsigmond (Zalaszentgrót)
10 Faragó Antal (Csongrád)
Földes Béla (Nagybánya)
Fernbach Károly (Apatin)
Hartner Géza (Muraszombat)
Hock János (Kecskemét)
15 Holló Lajos (Félegyháza)
Jaczó Pál (Tasnád)
Jeszenszky Ferencz (Baranya-Szentlőrinc)
Justh Gyula (Makó)
Justh János (Szoboszló)
20 Kállay Tamás (Székelyudvarhely)
Lovász Márton (O-Kanizsa)
Mádi-Kovács János (Paks)
Maczky Emil (Nagyfüged)
Meskó László (Nyíregyháza)
25 Ováry Ferencz (Veszprém)
Papp Elek (Nádudvar)
Polónyi Dezső (Kézdivásárhely)
Preszly Elemér (Vác)
Rákosi Viktor (Hajdúnánás)
30 Tüdös János (Debreczen II.)
Valentik Ferencz (Székelyudvarhely)
Vertán Endre (Torda).

Pártonkívüli 48-as:

Gróf Károlyi József (Nagykároly)
Kober Kornél (Köbölkút)
Putnoky Mór (Putnok)
Br. Bornemissza Elemér (uj) (Szilágycseh)
5 Polónyi Géza (Léva)
Gróf Károlyi Mihály (Kápolna)
Malatinszky György (Poroszló)
Ugron Gábor (Szilágysomlyó)

Kisgazda-párt:

Herezeg Sándor (Szigetvár)
Szabó István (Nagyatád)
Novák János (Csurgó)

Munkapárt:

Antal Géza (Pápa)
Almay Olivér (Jószáshely)
Almássy László (Szentendre)
Badini Lajos (Sziács)
5 Balássy Árpád (Szirák)
Baross Gyula (Nagybittse)
Blanár Béla (Kassa)
Gróf Bethlen Pál (Bethlen)
Gróf Bethlen Sándor (Marosújvár)
10 Gróf Bethlen József (Marosludas)
Badinyi Lajos (Sziács)
Bay Lajos (Diósd)
Berzeviczy Albert (Budapest)
Borbély Lajos (Dédes)
15 Boöthy Pál (T.-Szt.-Miklós)
Báró Born Frigyes (Bereczk)
Bogdán Zsivkó (Törökbecse)
Báró Beck Gyula (Mezőkászon)
Bornemissza Lajos (Bártfa)
20 Brandsch Rudolf (Nagyszében II.)
Bujanovich Gyula (Girált)
Burdia Szilárd (Karánsébes)
Burgán Aladár (Késmárk)
Cioeán János (Naszód)
25 Copony Vilmos (Szászhermány)
Gróf Csáky Gusztáv (Lőcs)
Csegezy Mihály (Felvincz)
Cserny Károly (Zurány)
Csuz Pál (Nemesőcsa)
30 Dabinten Ernő (Kőhalom)
Dániel Ernő báró (Pancsova)
Dániel Gábor (Oláhfalu)
Dániel Pál (Párdány)
Darvas Fülöp (Szászsebes)
35 Darvas Ferencz (Szepsi)
Desbordes Ernő (Dés)
Dobieczy Sándor (Toroczkó)
Báró Duka Géza (Szászka)
Dungyarszky Gedeon (Kölpény)
40 Erdély Sándor (Gyöngyöspata, Baán)
Ertl János (Hódság)
Falcione Árpád (Kerény)
Farkas Zoltán (Rimaszombat)
Fodor Kálmán (Galgócz)
45 Fuss Nándor (Alsólendva)
Gratz Gusztáv (Ujegyháza)
Greskovics Vilmos (Kereszténysziget)
Gromon Dezső (Bácsióváros)
Guoth Gyula (Felsőőr)
50 Báró Ghillány Imre (Eperjes)
Hajós Ferencz (Csáktornya)
Hajós Kálmán (Zalabaksa)
Haydin Imre (Várna)
Hámory László (Vizakna)
55 Hámos Antal (Rimaszécs)
Hantos Elemér (Dobra)

Hegedüs Lóránt (Sepsiszentgyörgy)
Heinecz Hugó (Selmeczbánya)
Heinrich Antal (Temesváros)
60 Hieronymi Károly (Pozsony I., Igló)
Helmezy József (Krassó)
Heltai Ferencz (Oklánd)
Herezeg Ferencz (Pécska)
Hollaky Attila (Kovácsna)
35 Hoványi Géza (Nagyvárad)
Hosvay Lajos (Magyarláp)
Isselutz Győző (Erzsébetváros)
Jakabffy Elemér (Németszobán)
Jakabffy Imre (Budapest, VIII.)
70 Jakabffy Ferencz (Budapest, IX-X.)
Janiga Sándor (Szabadka II.)
Jankovics Béla (Ipolyság)
Jákói Géza (Ugod)
Jeszenszky Andor (Szakes)
75 Jónás Ödön (Vissó)
Gróf Karátsonyi Jenő (Zichfalva)
Khuen-Höderváry Károly (Budapest, IV.)
Gróf Keglevich Gyula (Pétervásár)
Konyovits Dávid (Zombor)
80 Krolopp Hugó (Szempez)
Kabus Ferencz (Bélavásár)
Kálmán Gusztáv (Zsolna, Esztergom)
Kammerer Ernő (Pinczehely)
Kazy József (Sátoralfajhely)
85 Kelz Gyula (Atanyos-Maróth)
Kende Péter (Nagykapos)
Kenedi Géza (Dárda)
Kiss Ernő (Kunszentmárton)
Kostyal Miklós (Szakolca)
90 Kuales Godofred (Beszterce)
Kubinyi Géza (Jolsva)
Kürthy István (Udvard)
Latinovics Pál (Regőce)
Lázár István gróf (Bánffy-Hunyad)
95 Lipcsey Ádám (Miskolc)
Láng Lajos (Debreczen)
László Mihály (Gyulafehérvár)
Lator Sándor (M.-Sziget)
Lévay Lajos (Csacza)
100 Lónyay Géza (Felvidék)
Dr. Lukács György (Gyula)
Lukács László (Körmöczbánya, Nagyenyed)
Báró Madarassy-Beck Gyula (Mezőkászon)
Magyar Károly (Somlósárhely)
105 Mayer Ödön (Alvincz)
Manassy Gyula (Csáková)
Mangra Vazul (Magyarcséke)
Mándy Samu (Sásd)
Márkus József (Budapest, VII.)
10 Márkus László (Margitta)
Markhot Aladár (Vágújhely)
Martonffy Márton (Szamosújvár)
Molnár Béla (Megyaszó)
Melczér Vilmos (Sügecs)
115 Mihályi Péter (Sugatag)
Miskolczy Ferencz (Tata)
Mocsary Sándor (Füle)
Molnár Viktor (Olaszlizska)
Muzslay Gyula (Nógrád)
120 Montbach Imre (Nagyiklód)
Nagy Ferencz (Kaposvár)
Nagy József (Ákosfalva)
Nagy Sándor (Nagyajta)
Návay Lajos (Temesvár)
125 Nehrebeczky György (Ungvár)
Nemess Zsigmond (Facset)
Neugeboren Emil (Nagyszében I.)
Neusiedler Károly (Pozsony II.)
Nyáry Alfonz báró (Ipolyság)
130 Nyegre László (Huszt)
Nemesny Mihály (Lippa)
Oberth Károly (Médgyes)
Báró Orosy Fülöp (Végyvár)
Papp Géza (Bégszentgyörgy)
135 Pál Alfréd (Ökörmező)
Pirkner Sándor (Zsombolya)
Péchy Zsigmond (Héthárs)
Pescha Miklós (Fehértemplom)
Popovics István (Ozora)
báró Podmaniczky Endre (Baja)
140 Gróf Pongrácz János (Vágbeszterce)
Perczel Dezső (Bonyhád)
Pekár Gyula (Técső)
Plósz Sándor (Lugos)
Gróf Pálffy Sándor (Dunaszerdahely)
145 Radvánszky Antal (Brezóványa)
Radvánovics György (O-Becse)
Rednik Gábor (Belényes)
Rakovszky Iván (Stubaya)
Rohonyi Gyula (Nagybeacsere)
150 Rónay Antal (Nagyberezna)
Rónay Ernő (Nagyszentmiklós)
Rónay Jenő (Nagykomlós)
Rosenberg Gyula (Abrudbánya)
Rosenberg Ignác dr. (Hátszeg)
155 Rudnay Alajos (Privigya)
Rudnay Béla (Korpona)
Rudnyánszky György (Verbó)
Sándor János (Dicsőszentmárton)

- Gróf Serényi Béla (Miskolc és Besztercebánya)
- 160 Siegescu József (Oravicza)
Simon Elemér (Nagymárton)
Sipeky Sándor (Illava)
Söpkéz Sándor (Vajdahunyad)
Solymossy Lajos (Borosjenő)
Schuller Rezső (Szentágota)
165 Schmidt Károly (Vidombák)
Sacellary György (Dorogh)
Skrovina Mátyás (Zolyom)
Szabó János (Nagyvácsony)
Báró Sztójánovics Iván (Moravicza)
- 170 Szilassy Zoltán (Kisbecskerek)
Szinyei-Merse Félix (Kisszeben)
Szepesházy Imre (Zboró)
Szász Károly (Enying)
Szász Pál (Magyarföld)
175 Sztankovászy Imre (Kölesd)
Székely Ferencz (Marosvásárhely I. és Szombathely)
Székely György (Illyefalva)
Szentiványi Gyula (Aranyosmedgyes)
Szivák Imre (Komárom)
- 180 Szulovszky Gusztáv (új) (Nagytapolasány)
Szutrőly Lipót (Bácsalmás)
Szupics Dezső (Tab)
Szüllő Géza (új) (Bazin)
Tagányi Sándor (Radna)
- 185 Tallián Béla (Törökkanizsa)
Gróf Teleki Ferencz (Teke)
Gróf Teleki Samu (Gernyeszeg)
Telesky Kristóf (Nagyilonda)
Telegdy József (Tenke)
- 190 Gróf Tisza Kálmán (Nagyszalonta)
Gróf Teleki József (Érsekújvár)
Gróf Tisza István (Arad és Ugra)
Trauschenfels Emil (Nagydisznód)
Thuróczy Vilmos (Nyitra)
- 195 Ugron Zoltán (Székelykeresztúr)
Vagyon Árpád (Szenicz)
Várady Gyula (Munkács)
Várady Zsigmond (Bihar)
Varga Gábor (Rum)
- 200 Vojnits Sándor (Szabadka)
Báró Vojnits István (Ujverbász)
Votrasiczky János (Orczfalva)
Winkler Bertalan (Edelény)
Wittmann János (Ujszentanna)
- 205 Gróf Wickenburg Márk (Balassagyarmat)
Zákó Milán (Titel)
Zalán Gyula (Letenye)
Zatureczky István (Élesd)
Zeyk Károly (Kölozs)
- 210 Gróf Zichy János (Pécs, Eger, Szabadbáránd)
Gróf Zichy István (Mezőkövesd)
Coppony Treugott (Brassó I.)
Richter János
Szuhányi Ferencz

Pártonkívüli 67-es:

- Báró Bánffy Dezső (Szege I.)
Bányay Ferencz (Abaujszántó)
Darányi Ignác (Tapolca)
Gróf Andrássy Géza (Rozsnyó)
5 Béla Henrik (Trencsén)
Gróf Andrássy Sándor (Homonna)
Ókolicsányi-Zsedényi Ede (Gölniczbánya)
Bolgar Ferencz (Kismarton)
Gróf Andrássy Gyula (Nagymihály)
- 10 Semsey László (Nagyida)
Gróf Eszterházy Mór (Terebes)
Gróf Bánffy Miklós (Kölozsvár II.)
Vermes Zoltán (Nagyzombot)
Bárczy Ferencz (Göncz)
- 15 Széll Kálmán (Szentgotthárd)
Scitovszky Béla (Szécsény)
Ifjú Miklós Béla (Királyhelmecz)
Órgróf Pallavicini György (Szegevár)
Gróf Batthyány Lajos (Bodajk)
- 20 Szeredai Aladár (Gyula)

Néppárt:

- Aities Horváth Dezső (Vágvecse)
Beszkid Antal (Lubló)
Frey János (Pécsvárad)
Haller István (Lővő)
5 Huszár Károly (Sárvár)
Molnár János (Eszterháza)
Rakovszky Béla (Koszthely)
Rakovszky István (Csorna)
Gróf Scheer-Toss Béla (Csorna)
- 10 Simonyi-Semadam Sándor (Németújvár)
Szmercsányi György (Zsámboktér)

Keresztény-szocialista-párt:

- Glesswein Sándor (Magyaróvár)

Demokrata-párt:

- Vázsonyi Vilmos (Budapest VI.)
Pető Sándor (Budapest III.)

Nemzetiségiek:

- Blabó Pál (Szentjános)
Damián Vazul (Kőrösbánya)
Juriga Nándor (Stomfa)
Mihályi Tivadar (Nagyilonda)
5 Popp C. István (Világos)
Sierbán Miklós (Fogarás)
Szkácsák Ferencz (Bobró)
Vlád Aurél

A pártok köréből.

Az országgyűlési pártok körében ma semmi egyébrol sem volt szó, mint a választások meglepő eredményéről. Az ellenzéki körökben kétségtelenül nagy lehangoltság észlelhető, a Kossuth-pártot kivéve, amely éppenséggel nem hajlandó földadni a harcot, sőt küzdelemre készül a jogtípró új rendszer ellen.

A Kossuth-párt.

Az esti órákban meglehetősen élénk volt az élet a Kossuth-párt klubjában. Főntjárt a vezér, Kossuth Ferencz is, aki hosszasan elbeszélgetett híveivel. Kossuth nem tartja reménytelennek a helyzetet, noha a kormány a várakozáson fölüli aratott győzelmet, bizalommal néz a jövőbe s fiatalos lelkesedéssel, keserűség nélkül mondja:

— Hát előlről kell kezdeni mindent!

Azután *Hédervári* Lehel, *Palugyay* Móricz és *Baross* János képviselőkkel, s *Pallay* Sándor titkárral tanácskozára vonult vissza az elnöki szobába s itt Kossuth intézkedéseket tett a még hátralevő választások dolgában, ki bora menjen.

A társalgóban egyesek meglehetősen kiméletlen hangon támadták Justh Gyulát, aki összeférhetlenségével előbb széitobbantotta a függetlenségi többséget s azután tulzó álláspontjával előidézte a szabadlevű párt életrekelését s diadalát. Mások a kormány rettenetes erőszakoskodásairól s vesztegetéseiről tettek erős megjegyzéseket. Valaki arról tudott, hogy a munkapártnak 35 millióba került ez a választás.

— A király egyszerűen megvette Magyarországot s jó üzletet csinált, — vágott közbe egy képviselő.

A kisebbségben maradt jelöltek javarésze petícióra készül. *Kossuth* még sajnálkozással emlékezett meg a kimaradtokról s különösen mélyen fájlalta *Hoitsy* Pálnak s *Szalmári* Mórnak bukását. A pártban egyébként harcias a hangulat, s fogadkoznak, hogy a Házban számon fogják kérni kérelhetetlenül a Jeszenszky-féle törvénytelenségeket. Az örömben az kevert örömcseppet, hogy a párt jóval nagyobb lett — minden terrorizmus ellenére — mint a lehangoló Justhék, s bizalmas értesülések alapján a Kossuth-párt megnövekedését várhatja még a pártonkívüli 48-as képviselők belépése révén is.

A Justh-párt.

A néppárton s a nemzetiségieken kívül a választások a legerősebben sújtották a Justh-pártot, amelynek alig az ötöd része tér vissza a Házba. A klubban alig létezik egy-két ember, annak is folyik az orro vére. A vezérkarnál gróf *Batthyány* Tivadar igyekszik lelket önteni a letört katonákba. Az ügyvezető alelnök így nyilatkozott a helyzetről:

— A közönségnek fogalma sincs róla, hogy a törvénytelenségnek mily elremitő tömkelegét követték el a tegnapi választásokon. Legjobban jellemezhetem a helyzetet, ha megállapítom, hogy a híres *Bánffy-féle* választások ideális tisztá választások voltak a mostaniakhoz képest. Azt hiszem, hogy még soha annyi bünyönyítő följelentés nem történt választások kapcsán, mint amennyi most fog beadatni. A Kuriánál pedig tömegesen fogják a mandátumokat megátadni. Amennyire eddig látom a helyzetet, a kikapált egyhangú választásokon kívül a kormánypártnak alig van mandátuma, amelyet törvényes módon nyert volna meg. A kormány botrányos eljárása vézetes következményekkel jár. Tudvalevő, hogy a kormány erőszakoskodásai egyenesen az igazi általános választói jog megakadályozása végett történt Igen természetes, a jogot váró tömegek ezt nyugodtan el nem fogják tűrni, annál kevésbé, mert az óriási katonai kiadások miatt a szociális és gazdasági reformokat évekre elejtették. Nyugalmas munka he-

lyett a legvégsőig folozott elkeseredés a jövő szignaturája.

Justh Gyula még nem érkezett Budapestre, de már a legközelebb megjön, hogy átvegre a párt ügyeit. Az elnök, amint hírlíki, el van szánva, hogy kis csapatával késhegyig menő harcot indít a kormány ellen.

A munkapárt.

A nemzeti munkapárt országos körének helyiségében ma már a kora délutáni órákban nagy számmal jelentek meg a tagok, hogy megvárják az ország minden részéből a párt központjába érkező híreket. Félóránként megjelent a kör fekete tábláján a statisztika, melyből konstatálni lehetett a pártnak ma elért újabb sikereit, ami természetesen nagy lelkesedést keltett a jelenlevők között. Este hat órakor a vidékről számos megválasztott képviselő érkezett a körbe, ahol nagy ovációval fogadták őket. A kör helyiségei már zsufoltak voltak fél nyolczkor, amikor megjelent *Horánszky* Lajos, a választási bizottság helyettes elnöke, aki tegnap reggel óta majdnem szakadatlanul dolgozott a választási statisztikán s miniszterelnökség palotájában és közölte a párt tagjaival, hogy a nemzeti munkapárt eddig kétszázhuszonnyolcz mandátummal rendelkezik. Ezt az eredményt lelkes éljenzéssel vették tudomásul.

A körben megjelent később *Zichy* János gróf közoktatásügyi miniszter, akinek többszörös megválasztásához gratuláltak. Majd megérkezett *Hieronymi* Károly kereskedelemügyi miniszter, akit lelkes éljenzéssel fogadtak. Társaságában megjelent *Hollán* Sándor dr. miniszteri tanácsos, akitől megtudták a kör tagjai, hogy a munkapárt képviselőinek száma eddig kétszázharmincegy. Megjelent továbbá a körben a kabinet tagjai részéről *Lukács* László pénzügyminiszter és *Serényi* Béla gróf földművelésügyi miniszter, akiket szintén lelkesen ünnepeltek. Azonkívül jelen volt *Haza* Samu honvédelmi miniszter is, aki több kérdés-ködre kijelentette, hogy a választás ideje alatt sehol sem merült fel szüksége a katonaság közbelépésének.

Az est folyamán élénken vitatták meg a jelenlevők a jövő parlament kilátásait és azt a reményüket fejezték ki, hogy a parlament munkaképes lesz s feladatának és a hozzáfűzött várakozásoknak meg fog felelni. A nemzeti munkapárt választási bizottsága arra számít, hogy az eddig szükséges pótválasztásokon a párt még legalább nyolcz mandátumot fog kapni. A nemzeti munkapárt körében hiszik, hogy a párt kétszázötvenhat mandátummal fog az új képviselőházba bevonulhatni. A mai est a munkapárt fennállása óta a leglelkesebb volt. A párt tagjai, akik *Jeszenszky* Sándor államtitkárt is élénk éljenzéssel fogadták megjelenésekor, a késő esti órákig maradtak együtt a nagy társalgó-teremben és várták a még érkező híreket.

Az intéző-bizottság május 31-ike óta a miniszterelnökségi palotába tette át székhelyét, ahol tegnap este óta *Khuennel* és a be-bekukkanó miniszterekkel együtt valóságos mámorban gusztyálják a vidéki jelentéseket.

A nemzetiségiek.

Valósággal lesújtó hatást tett a nemzetiségek körében a választások eredménye. A román nemzetiségi párt legkiválóbb tagjainak, mint *Maniu* Gyula, *Lukács* László, *Goldis* László és a többiek kimaradása a képviselőházból. A legérzékenyebb veszteséget jelenti a nemzetiségi párt további működésében. Magát a választások ez eredményét sokféle körülménynek tulajdonítják. Legfőbb oka ennek az a huza-vona, amely a kormány és a nemzetiségi párt között folytatott tárgyalások körül terjengett, továbbá a pártvezetőség részéről kiadott gyakori és sokféle utasítás a választókhoz, amely utasítások nem mindig egyeztek az egyes kerületek hangulatával és viszonyaival. Nagy baj volt végül az is, hogy az egyes jelöltek kiválogatásában egyáltalában nem vették tekintetbe a kerületek speciális óhaját és viszonyait, minok folytán sok helyütt megtörtént, hogy a központból kiküldött jelöltek a kerületben semmiképpen se tudtak talajt fogni. Az új helyzet következtében a román nemzetiségi párt vezetősége legközelebb tanácsot keres arra, hogy megbeszéljék a tennivalókat és megállapodjanak a jövőben követendő magatartás felett.

Szterényi mandátuma.

— Programbeszéd a választás után. —

Badapest, június 2.

Programbeszéd — a választás után a legnagyobb ritkaságok közé tartozik Magyarországon is, ahol pedig a politikában semmi sem lehetetlen. Szterényinek jutott az a kiváltságos alkalom, hogy ezt elmondhassa. Szterényinek, aki nem a kerületére ráparancsolt kormányon levő notabilitás, hanem magányosan, ellenzéki állásponton levő férfi. A brassóiak, akik régóta ismerik, becsülik Szterényit, hiszen ez a ragyogó karrier innen indult ki az országnak ebből a szögletéből, a brassóiak, akiknek a számára Szterényi neve önmagában programot jelentett, a munka, a praktikus politika programját, megválasztották Szterényit a beérték azzal, hogy a mandátum átnyújtásakor hallgassák meg jövődó politikai terveit. Szterényi a nobilis ellenfél előkelő nyugalomával és a szakember mély tudásával védelmezte meg a koalíziós kormányt azoktól a vádaktól, amelyeket kormányváltásról feléje szórtak, azután pedig impozáns vázát adta a jövődó feladatainak. Szterényi beszédét kitérő lelkesedéssel fogadta a nagyszámú választóközönség. Este fátylasmenetet és diszlakomát rendeztek a megválasztott képviselő tiszteletére.

Szterényi nagyhatású beszéde a következő volt:

Tisztelt Uraim! Mély hálával elteltten veszem át ezennel Brassó város második kerületének újabb képviselői megbízását.

A körülmények, melyek között engem eddigi választókerületem bizalmával újból megválasztott, lényegesen eltérnek azoktól, melyek között első ízben váltam részesévé megválasztott bizalmának. Akkor kormányon voltam, most kívül minden politikai párt keretén.

Annival beesebb, annival értékesebb rám nézve ez a bizalom. Azt a gyöngéd figyelmet és a bizalomnak ilyen ritka megnyilatkozását kellően tudom értékelni t. uraim és méltóztassanak meggyőződve lenni, hogy teljes mértékben átérzem ama kötelesség sulyát, melyekkel ezért Önöknek a városunknak tartozom. Atérem mindennekelőtt abban, hogy e nehéz helyzetben, melyben az ország ezidőszert van, helyt álljak azon a téren, hova az Önök bizalma állított.

Hát az Önök gyöngéd figyelme és kitüntető bizalma, t. uraim, fel is mentett az alól, hogy előre politikai programot adjak, melynek alapján a kerület képviselőjére pályázom, nem menthetem fel önmagamot azon kötelesség alól, hogy most — újabb képviselői megbízásom alkalmával — nyilatkozzam az ország politikai helyzetéről úgy, amint azt én teljes elfogulatlanságban látom és jeleztem a megoldásra váró legfontosabb kérdésekben álláspontomat.

Az ország helyzete.

A választás után lévén, az a vád sem érhet már, hogy nyilatkozataim választási célt szolgálnak, amint annyi, a választási küzdelemben elhangzott beszédre minden kétséget kizárólag megállapítható, mert e nélkül bizonyára sok beszéd úgy ahogy történt, nem hangzott volna el.

Ilyenek azok a nyilatkozatok is, melyek az előző kormány működésére vonatkoztak, melyek nagy része nélkülözi a tárgyilagosságot, inkább szenvedélytől áthatottak, mintsem igazságosak lehetnének.

Ugyanazon a politikai és elvi álláspontokon állók t. uraim ma is, mint amilyen akkor állottam, amikor a választókerület először tisztelt meg politikai bizalmával. Akkor pártkötelékben, ma minden pártkötelékben kívül, tehát teljesen politikai függetlenségben, de változatlanul hatványos alapon.

Akkor is abból indultam ki, ami mai meggyőződésem, hogy eredményes munkát saját jövője érdekében a nemzet, csak a lehető legmesszebbmenő tömörüléssel, csak alkotmányos királyával egyetértésben végezhet és hogy a trón legerősebb támasza a nemzettel való egyetértése. Ezt érezte, ezt akarta létrehozni a koalíziós kormány is, és hogy ez nem sikerült, nem rajta mult.

Ezt létrehozni tartom ma is a legfontosabb és legsürgősebb feladatnak, mert enélkül — eltekintve minden egyétől — teljesen megakad gazdasági fejlődésünk; enélkül a legsúlyosabb helyzetbe juthatunk éppen gazdaságilag és kockázattal az, ami körül a harc kitért: a gazdasági önállóságot.

Rohamosan közeledik — Uraim — az az idő, melyben újabb idősakra kell rendeznünk kereske-

delempolitikai viszonyunkat Ausztriával. Ez utóbbira már csak 5 évünk sincs, mert 1915. elején meg kell már indulni az erre vonatkozó tárgyalásoknak.

Ausztria nyugodt gazdasági korszakot él, elég zavaros belpolitikai viszonyainak nem hátráltatják gazdasági készülődéseiben, mert ott a vállalkozó kormányok gazdasági kérdésekben egymás munkáját folytatják és legfőbb ambícióját ott: kormányférfi nem arra helyezi, hogy mennyire tudja elődét a nyilvánosság előtt kisebbíteni, hanem mennyire tudja annak a gazdasági megerősödésre irányuló munkáját folytatni.

És mi? Mi elvesztegetjük az időt belső harcokra. Elvesztünk előbb egy évet, most a másodikat. Lekötjük az összes erőket meddő politikával, sőt hónapokon át egész közigazgatásunkat is a politika szolgálatába állítjuk; állapotainkkal elijesztjük a vállalkozást és ha ennek következtében természetesen erőteljesen állván majd annak idején szemben Ausztriával, az gazdaságilag le fogja győzni Magyarországot az egyenlőtlen harcban, akkor ismét bünbakot fogunk keresni egy akkor igazán kedvezőtlen szerződésért, miképpen a mostani kiegyezés hátrányaiért is a koalíziós kormánya tétetik felelőssé, mely pedig a súlyos viszonyok közepette és az adott helyzetben szinte élet-halál harcot folytatott az ország érdekében, de kedvezőbb eredményt készen talált helyzetben még sem érhető el.

Vádak a koalíció ellen.

A kiegyezéssel részletesen foglalkoztam Önök előtt, t. uraim, beszámoló beszédemben, amikor oly szigorú tárgyilagossággal mutattam ki annak előnyeit és hátrányait, mintha nem is lennék részese az érte járó felelősségnek. Nem akarván ismétlésekbe bocsátkozni, nem reflektálok most ezekre a támadásokra, kivéve a vasúti tarifákat.

Mit is állít az a kritika? Azt, hogy az osztrák államvasutak újabb tarifaeemelése a kiegyezéssel van kapcsolatban, mert a kiegyezés felszabadította a tarifajogot mindkét államban és így a magyar közgazdaságra szabadította az osztrák tarifákat, holott ez azelőtt nem volt lehetséges, mert a tarifák le voltak kötve. Ahány állítás, annyi tévedés.

Amióta külön magyar és külön osztrák vasúti igazgatás van, soha a két állam belső tarifajoga lekötte nem volt; mindössze az átmeneti forgalomra néve állottak fenn kölcsönös bizonyos lekötések mindkét államban, beünket érdeklőleg Németországba és Svájcba irányuló forgalmunkban, Ausztriát érdeklőleg a keleti államok felé. Ugyanily lekötések az új kiegyezésben is fennállanak még pedig 1917-ig, állomásenként és árunemenként, ugyancsak maximális díjtételekkel, csak más alapon, mint azelőtt és egy relációval kevesebb, az egész különbség — mint azt már ismételtlen kimutattam — maximum 200.000—300.000 korona hátrányt jelent évenként Magyarországra néve.

Az osztrák tarifaeemelések semmi összefüggésben nincsenek a kiegyezéssel, azokat behozhatták volna a vámszövetség idején is.

A kritika tehát összetéveszti az átmeneti tarifákat a helyi tarifákkal és így súlyos tévedésből konstruálja eles támadását.

E kis kitérés után visszatérek, t. uraim, a jövő teendőire. Legyünk tisztában vele, hogy az 1917. éven tuli gazdasági politika eredményei nagy részben az előkészítés idején dőlnek el. Ezt érzí Ausztria, azért készülődik oly serényen.

Ugyanezt kellene tehát nekünk is tenni. Sőt nekünk — mint gyengébbeknek — sokkal inkább, mint nekik.

Elsősorban nagy arányokban kellene fejlesztenünk iparunkat, a kis- és gyáripart egyaránt, a mint ez oly szépen meg is indult volt. Ehelyett egész iparfejlesztésünk már másfél éve természetesen stagnál.

Az a rendszer, melyet 1899. óta követünk ebben, teljesen bevált, csak erőlyesen és czéludatosan kellene folytatni.

A fejlett ipar a leghatásosabb támasza a mezőgazdaságnak. Ezért a nagymérvű iparfejlesztés elsőrengu agrár-érdek. A második nagyfontosságú teendő, melyet mi teljesen előkészítve hagyunk hátra, folyam- és tengerhajózásunk megfelelő kifejlesztése, hogy az új tárgyalások idején megerősödött álljanak vízi utaink rendelkezésre.

Ehelyett nyugodtan kell néznünk, miképpen hódítja el Ausztria és Olaszország előlünk még eddig forgalmi területeinket is és miképpen terjeszkednek oly viszonylatokban, melyek fekvésüknél fogva a mi realizációnkba esnének.

Ezzel kapcsolatban áll vasúti hálózatunk megfelelő tökéletesítése és elsősorban az államvasutak forgalomképességének növelése, bajainak gyökeres szanálása, beruházásainak fokozása, amire számításaink szerint a legközelebbi tíz évben 700—800 millió korona lesz szükséges. Az államvasutakat illetően igen súlyos vádat emelt a kritika a koalíziós kormánya ellen, melyet felelőssé tett ismételtlen annak pénzügyi és forgalmi bajaiért.

Az a támadás igazságtalan. Az államvasutak bajai sokkal régebbi eredetűek; ott berendeztetett egy nagyarányu, az évek folyamán több száz százalékkal emelkedett személy- és áruforgalom, az annak megfelelő beruházás nélkül, a személyzettel pedig a szolgálati igények feleségáztattak és ugyanakkor elismerés gyanánt érdekű teljesen elhanyagoltattak.

Ennek meg kellett magát boszulnia. És ha most a kereskedelmi miniszter utólag egy igen helyes tételt állít fel, nevezetesen azt, hogy hiba, ha a forgalmi eszközök nem állandóan, az emelkedő forgalomhoz képest szerveztetnek be, hanem időnként nagyobb mennyiségben, úgy csak sajnálhatom, hogy ez régebben a valóságban nem történt, így pl. mozdonyt évek során át nem szereztek be az államvasutaknál, hanem a koalíziós kormánynak hárult az a teher is, hogy kénytelen volt megterhelni egyszerre az országot 470 mozdony, 2037 személy- és 10.637 teherkocsi beszerzésével, ami körülbelül 140 millió korona terhet jelentett.

Mily igazságtalanság azt lobbantani a koalíció szemére, hogy kormányváltása után azonnal nem eszközölt beruházásokat!

Hisz 1906-ban és 1907-ben, a közbeesett szinte 2 éves ex-lex állapot következtében még a mostani kereskedelmi miniszter előterjesztésére alkotott évi beruházási törvény építkezései sem voltak végrehajtva!

Hisz 1906-ban még előbb az ex-lex pénztelenségét kellett megszüntetni, mert akkor az állam-pénztár ugyancsak üres volt, — ezt pedig nem veszi számításba ez a jóakaró kritika; — 1907-ben pedig már jöttünk kilenczven millió kilenczvenezer korona rendkívüli beruházásokkal, mert akkorára ennyi fedezetet tudtunk már kapni; majd 1908-ban 230 millió korona beruházást szavazott meg előterjesztésünkre a törvényhozás. Ily nagy pénzügyi helyzetet csak kellő megfontolás után volt szabad igénybe venni.

És a pénzügyi helyzet! Sajnos, az bizony alaposan megromlott. De nemcsak nálunk. Ugyanezt a jelenséget látjuk, és pedig még sokkal nagyobb mértékben Ausztriában is, ugyanezt Poroszországban, ugyanezt a bajor és szász vasutaknál, szóval mindenütt.

Ennek dacára én leszek az utolsó, aki az államvasutak gazdálkodását védeni fogom. Ami ellen azonban már a leghatározottabban kell tiltakozni, az, hogy a változott politikai viszonyok folytán ehhez a kritikához olyanok is csatlakoznak, és az államvasutak kedvezőtlen pénzügyi helyzetét olyanok is bírálni akarják, akik mint közvetlen intézők, tulajdonképen elsősorban felelősek az államvasutak pénzügyi hanyatlásáért.

Az 1906. és 1909. évek közötti különbség a költségvetés 47 millió korona csökkenését mutat fel; a zárszámadások eredményei még nem kerültek nyilvánosságra, de úgy tudom, hogy azok 21 millióval kedvezőlenebbek az előirányzatnál. A mérlegromlás tehát 68 millió korona. Ilyen nagy összeg! Ebből azonban 41 és fél millió korona következőkép három tétellel van igazolva: a fizetésrendezések 22 millió koronát tesznek, ennivel emeltük a személyzet illetményeit; a munkások bérei emelkedtek 6 és fél millióval és az anyagok árai több mint 13 millióval. Ezen kiadások elől mas kormány sem zárkozhatott volna el, azaz, hogy talán részben igen, ha ugyanis a személyzet által kért fizetésrendezést 1904-ben teljesen végezték volna. Akkor a személyzet beírte kereken 9 millióval, de csak 6 milliót kapott; ezért a rosszul alkalmazott takarékosággért drága árt kellett az országnak fizetnie.

Párhuzamosan a vízi- és vasúti közlekedéssel, ugyancsak nagy arányokban kellett fejleszteni a közutak ügyét. Jó közúti hálózat, gyors, olcsó, megbízható vasúti forgalom és megfelelően berendezett folyam- illetve tengeri hajózás erős eszközei a gazdasági fejlődésnek, elsősorban tehát ezekre kell törekedni.

Ezekre és általában gazdasági megerősödésünkre, nemkülönben kulturális fejlődésünkre alapja államháztartásunk rendezettsége, és az előttünk álló nagy feladatok céljaira új hitelforrások keresése.

Az előző kormány ezt is előkészítette, megoldani, — sajnos, — a parlament munkaképtelensége miatt nem tudta, holott ez lesz az új országgyűlés egyik legsürgősebb feladata.

Kerülném uraim a meddő polémiát, de még sem mellőzhetem, hogy ne érintsem azokat a súlyos támadásokat, melyek e téren érik az előző kormányt. Bizonyára természetesnek fogják ezt találni t. uraim, miben áll ez a támadás? Abban, hogy a koalíziós kormánya noszszul gazdálkodott, amennyiben több száz millió koronával emelte három év alatt a kiadásokat és üres pénztárakat hagyott hátra, sőt arról is szólt némely kritika, hogy az utolsó év több mint 200 millió korona defizit-tel zárult. Ez utóbbival természetesen nem foglalkozhatom, nem ismerem az adatokat.

Hát szent igaz, t. uraim, hogy az állami kiadások a koalíció három költségvetésében 265.000.000 koronával emelkedtek. Költségvetésekről beszélek, mert a zárszámadást még nem ismerjük.

Eszerint három évre elosztva ezt az összeget, esik az említett évek átlagára évenként 88 millió korona emelkedés.

De a kritika nagyon feledékeny. Nem emlékszik már arra, hogy 6k maguk 1901—1904-ig szintén kerekén 180.000.000 koronával emelték a kiadásokat, pedig nem előzték meg teljesen költségvetésen kívüli évek, mint a koalíció kormányát, melynek a közbeeső évek természetesen fejlődés és viselnie kellett és nem elégtették ki az alkalmazottak fizetésrendezésének igényeit miképpen ezt a koalíció kormánya évi 55 millió korona erejéig tette.

És nem akar emlékezni ez a kritika arra sem, hogy pl. az 1904. évi emelkedés egymaga 108 millió koronát tett az előző évvel szemben, ugyancsak költségvetés szerint, holott a koalíció kormánynak három évre átlag csak 88 millió esik.

Ne méltóztassanak félreírni, t. uraim, nem gáncs gyanánt említem az adatokat. A fejlődő állami élet természetesen növeli az állam kiadásait. Hozzájárulnak ehhez még nálunk az állami üzemek. Így lesz ez — talán még fokozottabb mértékben — ezután is. Csak azért említem fel, hogy ezzel is reá mutassak a kritika tárgyilagosságára.

De eltekintve ettől, kérdem, vajon rossz gazdálkodás-e, hogy 81 és fél millióval kellett az államvasutak, 14 és fél millióval a posta és takarékpénztár, 37 millióval a dohányjövődék, kinestári vasművek és bányászati, 7 millióval pedig az állami erdészet és jászágok kiadását emelni, vagyis emelni kellett az állami üzemek rendes kiadásait kerekén 140 millió koronával, mely üzemek ugyan-ezen időben 143 és fél millió koronával több bevált nyújtottak?

Rossz a gazdálkodás-e, hogy az államvasutak, az állami tisztviselők, a papok és tanítók, a bírák, ügyészek, a községi jegyzők és az orvosok fizetésrendezésére évi 55 millióval nagyobb terhet vállalt a törvényhozás és ezzel ennek a sok czernyi személyzetnek a minimális megélhetési lehetőséget biztosította?

Avagy rossz gazdálkodás-e, hogy a csendőrség, állam- és határrendőrség szaporítására, szóval a közbiztonság növelésére, valamint a közegészség javítására rendes kiadások gyanánt 15 és fél millióval több fordítottak?

És rossz gazdálkodás-e, ha a közoktatás költségei 25 millióval, az ipar- és kereskedelem és szociális berendezések rendes kiadásai 11 és fél millió koronával emeltettek?

Bizonyára az sem esik a rossz gazdálkodás rovására, hogy 22 millió koronával emelkedtek a beruházások!

Mert, hogy a hadsereg és honvédség költségei ugyanezen idő alatt 21 és fél millió koronával emelkedtek, azt a kritika bizonyára nem tartja hibának! Magam sem tartom annak. A haderő fejlesztése elsőrangú állami érdek és nem helyes, ezt úgy feltüntetni, mintha ez csak az uralkodó érdeke lenne.

Nemde, t. uraim, ez adatok ismertetésével másképpen fest az annyira kifogásolt több-kiadás!

És azok az üresen hagyott állami pénztárak! Igaztalanabb vád is ritkán ért még kormányzatot. Talán elég lesz erre nézve a boszniai annexióból származott eseményekre utalnom.

Avagy talán meg kellett volna tagadnia az anyagi eszközöket akkor, mikor háborús bonyodalmak előtt állott a monarchia?

Az ország pénzügyi helyzetéről a választási harcban és választási fogyer gyanánt — sajnos — igen sötét képet festett a kritika. Nem gondoltunk ismét arra, hogy Magyarország határain túl is van világ, ahol meghallják azt, ami reánk nézve kedvezőtlen.

Pedig ez a bizalmatlanság egyáltalán nem indokolt. Ebben az országban annyi gazdasági erő van, — el is tekintve a kilátásban levő kitűnő terméstől — gazdasági fejlődése oly szilárd alapokon nyugszik, hogyha van is pillanatnyi nehéz pénzügyi helyzet, az semmi mélyebb nyomot gazdasági életünkben hagyni nem fog, a külföld bizalmának megingására a legesekélyebb ok sem forog fenn.

A jövő feladatai.

Nem folytatom, t. uraim, hanem visszatérek a jövő feladataihoz.

Az előkészületeket sürgősen kell megtennünk a jövő kereskedelem-politikája részére, nehogy késő legyen; mert ami időt most veszünk el, azt többé egyáltalán nem pótolhatjuk.

Megértést kell keresnünk Ausztriával, az 1917. éven tuli időre is, még pedig a gazdasági önállóság alapján, anélkül, hogy ezzel a többi külföldi államhoz való együttes viszonyunk érintetnék, mert ez a mi legvitalisabb érdekünk. De hogy

ezt a megértést érdekeink sérelme nélkül találhassuk meg, erőt kell gyűjtenünk.

Ma természetesen korai lenne még arról beszélni, hogy mit fog határozni 1917-ben a törvényhozás. Ámde az előkészületeket úgy kell megtenni, hogyha az ország annak idején az önálló gazdasági berendezésre tényleg reá akar lépni, semmi akadályt ennek ne találja. A kiegyezéssel elhárította a koalíció kormánya ennek minden törvényes akadályát, az előkészületekkel meg kell szerezni a gazdasági lehetőségét.

Ma még nem aktuális a kérdés, nem szükséges, hogy részletekbe menőleg nyilatkozzam róla. Lesz még elég alkalom erre.

Annnyival aktuálisabb kereskedelmi politikánk egy másik része: a keleti államokkal való kereskedelmi viszonyunk.

Bár elsősorban az ipar szolgálatában állottam negyedszázadot meghaladó közéleti tevékenységemben, sohasem tévesztettem szem elől a mezőgazdaság nagy érdekeit. Ámde annyira menni ebben, hogy elzárjuk a keleti piacokat magunk előtt, hogy a keleti államokat egyenesen kizárjuk gazdasági érdekkörünkől, szerintem nem szabad.

A keleti államokkal tehát mielőbb rendezett kereskedelmi viszonyokat kell teremtenünk és mindenekelőtt törvényhozásilag elintéznünk a Romániával kötött kereskedelmi szerződést.

A gazdasági kérdések kapcsán kell említést tennem a szociális politika terén jövő országgyűlésre váró, minél előbb megoldandó feladatokról.

Első sorban áll ezek között a legnagyobb szociális kérdések egyikének megoldása, melyen évenként át foglalkozott a koalíció kormánya, de sajnos, eredmény nélkül: az élelmiszerek drágasága mesterséges fokozásának megakadályozása.

Ott van, mint elsőrendű fontosságú kérdés, az új ipartörvény sürgős megalkotása, mely immár nem halasztható többé, ha csak nem akarjuk végsőig elkésztetni kisiparos osztályunkat. Meg kell ezt alkotnunk úgy, hogy benne a kisiparosság összes jogos óhajai kielégítést nyerjenek, ami a kereskedelem és nagyipar érdekeinek legkisebb sérelme nélkül lehetséges.

Azt mondja erre nézve a kereskedelmi miniszter ur — szöszörint idézem szavait, nehogy félreértés legyen belőle. — „Bizonyosan vannak az urak közül sokan, akik nagyjában ismerik az ipartörvényt, amelyet a koalíciós kormány készített. Én semmi körülmények között ezt magamévá nem tehetem. Az ipartörvény 200 és néhány szakaszból áll. Az egész német ipartörvény 80 szakaszból. Az angol ipartörvény 60 szakaszból áll. Az ilyen 200 szakaszos törvény már magában nem lehet jó.”

Ne vegyék rossz néven tőlem t. uraim, hogy erre a furesa kijelentésre itt kitérek. Eddig nem tudtam, hogy a törvények jósága terjedelmüktől függ és hogy méter száma mérik nálunk a törvényeket. Az én ipartörvénytervezetem, — mert ez nem a koalíciós kormány ténye volt, hanem éppen a mostani kereskedelmi miniszter irtól annak idején nyert egyéni megbízás alapján készített munkát, melyet a koalíció kereskedelmi minisztere csak effektuálhatott, anélkül, hogy abban maga állást foglalt volna. — tehát azért nem lehet jó, mert több mint 200 szakaszból áll.

Igazán kívánsi volnék tudni, honnan vette a kereskedelmi miniszter ur annak az állításnak anyagát, hogy „az egész német ipartörvény 80 szakaszból, az angol ipartörvény 60 szakaszból áll.” Valamennyire én is foglalkoztam ezekkel az ügyekkel, de arra a forrásra, melyből a miniszter ur itt merített, sehogy sem vagyok képes reá akadni.

Mit szólna vajon a kereskedelmi miniszter ur a legújabb németországi munkásbiztosítási törvényjavaslathoz, mely 1751 szakaszból áll! Arról mondana csak kemény kritikát. Pedig igazán nagyszabású alkotás.

A munkásbiztosításról szólva, megalkotandónak tartom én is a munkásbiztosítási törvényünket kiegészítő törvényt, melyet mi az összes munkaadó szervezetekkel történt egyetértéssel megállapodás alapján elkészítve, hagyunk hátra.

Meg kellett oldani t. uraim a kisiparosok és kiskereskedők kötelező nyugdíjbiztosításának régen vajdó ügyét; sürgős megoldást igényel a magán-tisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak szolgálati, illetve jogviszonyának rendezése, az ipari békltetési ügy a munka védelmének biztosításával, valamint a vasárnapi munkaszünet újabb, igazságosabb szabályozása és végül az agkor és rokkant-biztosítás; alkotások, melyek az ország ipari és kereskedelmi közneinek millióit érintik; alkotások, melyeknek szerencsés megoldása jelentős tényezője lesz a munkaadók és alkalmazottak közötti egyetértés megszilárdításának.

És rendezni kell törvényesen az egyesülési és gyűlékezési jogot, a moderna állam ezen legelőbb követelményét.

Aktuális problémám.

A gazdasági és szociális kérdésekről szólva, nem mellőzhetem természetesen a legaktuálisabb gazdasági kérdést, a bankügyet sem.

Volt alkalmam erről az ügyről az önök körében már nyilatkozni. Habár azokhoz tartozom, kiknek az önálló magyar jegybank mostani felállításával szemben komoly gazdasági aggályai vannak, még is azt az álláspontot foglaltam el, ha az önálló bankot súlyos anyagi kockázatok és politikai bonyodalmak nélkül meg lehet most teremteni, akkor meg kell azt oldani, hogy a monarchia két állama között egy időnként visszatérő ütköző ponttal kevesebb legyen, ugysis tulong-tul sok van. De ugyanakkor, midőn ennek az álláspontnak itt önök előtt kifejezést adtam, nem hallgattam el azt a véleményemet sem, hogy oly nagy fontosságot ennek az ügynek nem tulajdonított, hogy ezért az ország egész gazdasági fejlődését kockáztassam, sőt alkotmánykonfliktust idézzek elő miatta.

Tisztelt uraim! Nem folytatom a gazdasági kérdéseket, hanem rátérek röviden arra a két nagy kérdésre, melyek a politika alakulásában a legközelebbi jövőben ismét oly nagy szerepet fognak játszani: a katonai kérdésekre és a választójogra.

A katonai kérdések képezték az összeütközést a korona és nemzet között. A koalíció kormánya megalkotása első idejétől kezdve távozásig azon volt, hogy ezeket a kérdéseket a koronával teljes egyetértésben megoldja és így kiküszöbölje politikai életünkől ezt a gyuananyagot, mely a koronához való viszonyunkat megromtotta. Meg akarta oldani annyival inkább, mert a hadsereg megfelelő fejlesztését elsőrangú állami érdeknek tekintette. Tényleg az is. Sajnos, törekvése hajótörést szenvedett. E kérdések azonban fel fognak merülni az új országgyűlésen, mert a hadsereg érdekei kielégítést igényelnek, a hadsereg és a hadtengerészet fejlesztése soká már el nem odázható. E téren meg kell találnunk a kiegyenlítő utat az uralkodóval egyetértésben, mert a dinasztia és az ország érdekei azonosak benne.

Meg kell találnunk a kiegyenlítést a nemzeti irányu fejlődés biztosításával; meg kell találnunk annyival inkább, hogy egyrészt teljesen harcoképessé tegyük hadseregünket, ami nem lehet közömbös az országra, másrészt helyreállítva az annyira kívánatos egyetértést a korona és nemzet között, megoldhassuk az ország igazi érdekeinek megfelelően az immár el nem odázható választói reformot.

Ebben a nagyfontosságú kérdésben volt alkalmam kifejtetni önök előtt, t. uraim, álláspontomat. Önök egyhangulag helyeselték azt. Változtalanul ugyanezen az állásponton állok ma is; általánosság kívánom azt tenni addig a határig, ameddig a magyar állam nemzeti jellegének és az intelligencia vezetőszeropének biztosítása megengedi. Addig ki kell terjeszteni, azon túl nem szabad. Ezen a kereten belül ki kell azt terjeszteni első sorban a dolgozó társadalom ama nagy körére, melyet a kisiparosság, a magán-tisztviselők, az ipar és kereskedelmi alkalmazottak és a munkások alkotnak.

Nem az a fontos, t. uraim, hogy mily jelszóval indulunk neki e kérdés megoldásának; elég baj, hogy ily nagy horderejű, a nemzet egész jövőjére kiható kérdésben is a jelszavak politikája lép előtérbe, — hanem az, hogy liberális és demokratikus alapon oldjuk meg. Már pedig csak ily alapon akarjuk megoldani mi is, akik nem hódolunk a szélső álláspontnak, nem hódolunk azért, mert kockáztatva látjuk vele az ország igazi érdekeit.

Még csak két kérdést kívánék röviden érinteni, t. uraim, ezután nem fárastom önöket tovább. Két nagyon fontos kérdést, melynek sürgős megoldását szintén elsőrangú szükségletnek tartom. Az egyik a közigazgatás gyökeres reformja, a másik az állami és általában a köztisztviselők helyzetének rendezése. Mindkettőt régen hangoztatom és csak öszintén sajnálom, hogy a koalíció kormánya nem oldotta meg ezeket. A közigazgatás gyökeres reformja az ország egyik legvitalisabb érdeke, mely az ország összes lakosságát legközelebből érinti. A mai állapotok egyenesen tarthatatlannak. Külön kell szabályozni a városi és külön a megyei közigazgatást. Aki ezeket a kérdéseket jól fogja megoldani, az egyik legnagyobb szolgálatot teendő az országnak.

Az állami és általában a köztisztviselők helyzetének rendezése alatt nem az anyagiakat értem, uraim, hanem a tisztviselői kar jogállását és jogviszonyait.

A parlament munkaképessége.

Tisztelt uraim! Minden politikai pártállástól függetlenül, teljes elfogulatlansággal jeleztem a fontosabb teendőket és azok megoldásának irányát. A többi — bármily fontosak legyenek is különösen egyes gazdasági kérdések — nem akarom felenlíteni, nehogy túlsóká vegyem igénybe türelmüket. Gondosan kerültem mindent, ami félreértésre alkalmat adhatna, mert — bár pártokon kívül állok — minden erőmből keresem a hékés kibontakozást. Azonban bármily nagy feladatok várjanak is megoldásra és bármily nagy érdek-

is fűződjenek az országnak ezeknek a feladatoknak mielőbbi és helyes megoldásához és általában a rendes parlamentre élve: őszintén megvallom, semmi valószínűségét és még kevésbé biztosítékát sem látom a mai helyzetben a parlament munkaképességének. A jelenlegi politikai alakulatok egyáltalában nem bíztatók erre. A feladatok nagysága egységes nemzetet kívánnak, ma pedig széttagoltabb a nemzet, mint valaha volt. És megvallom ugyanolyan őszinteséggel, hogy végleges kibontakozást a súlyos helyzetből nem is látok mindaddig, míg a belátható időben megvalósításra nem kerülhetők elvek választják el egymástól a pártokat, ahelyett, hogy a belátható időben megvalósítható nagy feladatok megoldására egyesüljenek.

Ez lenne gyakorlati politika. A nemzetnek pedig — ha haladni akar — gyakorlati politikára van szüksége. Erre kell tehát mindenképpen törekednünk. E gyakorlati politikának kell megvalósulnia a módját, mely érintetlenül hagyja az ideálok és abban egyesül, ami egy emberöltő alatt megvalósítható, a többit pedig nem állítja a mai aktív politika útjába.

Minden kornak meg vannak uraim, a maga feladatai.

A múlt század harmincezes és negyvenes éveinek a gravaminális politika adta meg karakterét. Az alkotmány helyreállítása után az új viszonyok megszilárdítása, a rendi alkotmány helyébe a modern parlamentarizmus állítása, a múlt századok mulasztásainak kulturális és gazdasági téren való pótlása volt az ország célja. A jövő feladat, t. uraim, az alkotmány kereteinek a szélesebb népregekre való kiterjesztése és a gazdasági erőgyűjtés, arra a nagy harcra való előkészület, melyet az államok gazdasági téren fognak egymással megvívni. Azt a megbízatást, amelyet a képviselői mandátummal nekem ma adni méltóztattak, erre a munkára fogom felhasználni, t. uraim, az erőt hozzá az önök megtisztelő és kiüntető bizalma fogja adni, melyért fogadják ismételtlen igaz hálomat.

A király Boszniában.

— Utolsó nap. —

Budapest, június 2.

A szerajevói szép napoknak vége. És ezzel az újabb történelem egyik legnagyobb hazugsága után tehetünk pontot — egyelőre. A király holnap már elhagyja a bosnyák tartományt, ahol a lerobtot programmon és a hatóságok kimerült ötleteinél egyebet nem igen hagy. Készen már erősen készülnek szombati ünnepi fogadására, mely, ha másnak nem is, de kárpótlásnak mindenesetre jó lesz.

A mai utolsó bosnyák királynapról a következő részletes tudósítást adjuk:

A mai napon megkérdezték a muzulmán népszervezet két vezetőjét, Ali bég *Fidistól* és *Arnautovic* serif vakufigazgatóját, hogy milyen benyomást tett a király látogatása a muzulmánokra. A két vezér felhatalmazta az újságírókat, akik velük beszéltek, annak kijelentésére, hogy a király boszniai látogatása a muzulmánokra nézve rendkívül nagy jelentőségű, annyira, hogy borderjét jelenleg még nem is lehet eléggé értékelni. A király az összes muzulmánokra a legmélyebb benyomást gyakorolta, az ő egyenes, nyílt szívű fellépésével megnyerte mindnyájuk szívét. A muzulmán az uralkodót úgy képzei, mint olyan embert, aki nem mer a tömegek közt megjelenni, a király azonban gyakran megragadta az alkalmat, hogy egyenesen az emberek közé vegyüljön, így pl. a csarzsijában (a bazárban) még pedig eltérőleg a programmszerű uttól, amelyet bizonyos politikai körök irtak elő, akiket a múlt összes félreértésért felelőssékké teszünk.

A két muzulmán vezér himnusza, úgy látszik azonban, nem nagyon felel meg a teljes valóságnak. Egy szerajevói táviratunk szerint ugyanis, a bosnyák lakosság körében, de a király környezetében is nagyon boszankodnak amiatt, hogy a rendőrség tulzott óvatosságából a népet olyan messze tartja a királytól, hogy ugyszólván senki sem láthatja, pedig a szerajevói látogatásnak az a valódi célja, hogy a lakosság szemtől-szembe lássa az uralkodót.

Az igazság tehát valószínűleg a két ellentétes híradás között van, ami sokkal többet az abszolút közönytől nem jelent.

A király ma a konakban udvari ebédet adott,

amelyen a minisztereken és a legfelsőbb udvartartás tagjain kívül megjelentek báró *Rosznér*, a bosznia-hercegovinai országos bank alelnöke, *Aszfalg* apát, lovag *Mikuli* osztályfőnök, *Hadzsi Mehmed Tevfik* nyug. reis ül ulema, *Azapagic* effendi, *Arnaukovic* vakufigazgató, *Savoye* és *Freeman* konzulok, *Herman* osztályfőnök és *Shek* osztályfőnök, dr. *Mrzljak* törvényszéki elnök, *Vragovic* szenátusi elnök, dr. *Trescec* udvari tanácsos, *Lekki* udvari tanácsos, *Hollaender* udvari tanácsos, főügyész, a banjalukai, tuzlai és travniki kerületi elöljárók, *Jakubovszki* lovag, továbbá *Barcsay* kamarás, *Grasl*, az elnöki osztály főnöke, báró *Ferstl*, a bihaei kerületi elöljáró, *Galánthay* kerületi elnök, dr. *Fischer* ügyvédi kamarai elnök, dr. *Kuranda* Félix és *Stust* bankigazgató, *Hartmann* cukorgyári igazgató, dr. *Auffenberg* Albert egyetemi magántanár, valamint számos törzstiszt.

Ezt megelőzőleg a király reggel nyolcz óra tizenöt perczkor elhagyta a konakot, hogy Pasi-Brod erődjét meglátogassa. A király kíséretében a két főhadsegéd és a szárnysegédek voltak. Az érdekesen épített erődítési uton át a király és kísérete a magasan fekvő erődhez hajtottak, ahol meglátogatták a város erődjeit és gyönyörködtek a völgyben elterülő város szép látványában. Ezután a király visszatért a városba. Dél előtt fél tizenegy órakor érkezett vissza a konakba, kifejezést adva nagy elvezetésnek, melyet a látottak szereztek. Visszatérésben a király kocsija elhaladt a tizenhét pavillonból álló, a legmodernebb igényeknek megfelelő országos kórház mellett. A királyt a nép az utcákon mindenütt lelkesen üdvözölte.

A felség ma az ismert illúzió kén-fürdőt tekintette meg. A miniszterek, valamint többi kísérelő társaságában udvari vonaton utazott Illidszébe, ahol Mikuli lovag osztályfőnök, Baron László szerajevói kerületi főnök, Galántay Géza kerületi elöljáró, Barcsay Géza, a Fehér-kereszt üdülőházának parancsnoka és Pojmann Gyula fürdőigazgató várták a felséget. Amidőn az uralkodó megjelent, lelkes üdvözléssel fogadták és egy szerb leányka mezei virágokból kötött bokráját adott át a felségnek, amelyet a felség derűs mosolylyal vett át. Pojmann, a gyógyfürdő igazgatója köszönetet mondott a felségnek azon engedelméért, hogy a fürdőhely ezáltal a felség nevét viselheti. Fél hét órakor a konakban udvari ebéd volt.

Este a felség tisztelőre szertartást rendeztek, amelyen számos testület, 72 egyesület s mintegy 4500 személy vett részt.

Elutazása előtt a király, amint ez szokásos, különféle adományokat juttatott bosnyák intézményeknek. Magánpénztárából a szerajevói felekezeti humánus egyesületeinek, valamint a moszteriaknak nagyobb pénzáradományt juttatott, a szerajevói szegényeknek 15.000, a moszteriaknak 5000 és mindazon városok szegényeinek 1000 koronát adományozott, amelyeken utazása közben áthaladt. Ezenkívül 1000 koronát juttatott a konjicai kápolna költségeire. A király adományainak összege 41.700 korona.

De a pénznél adott egyebet is a király. Mint Szerajevóból jelentik, a király a bosnyák gyalogezredeknek a legrövidebb időn belül ezredszázalókat és ezredtulajdonosokat ad.

Hír szerint a bosnyák vadászszázalój, mely ezredé lesz kikerülve, a király nevét fogja viselni.

Eés városa a királyt, aki szombaton este nyolcz órakor érkezik vissza Boszniából, ünnepélyes fogadtatásban akarja részesíteni. A királyt a terv szerint a pályaudvaron a polgármester és a község-tanács fogja üdvözölni és azokon az utcákon, amelyeken át a király a pályaudvartól Schönbrunnba hajt, egyesületek fognak sorfalat képezni. A lakosságot felszólítják, hogy a házakat díszítse fel és vegyen részt a bevonuláson.

A Boszniából érkező hírek a horvátok eskünyös ábrándjairól is beszélnek. A *Hrvatska Katolika Udruga* elnöke, *Vancas* József építészeti tanácsos, tartománygyűlési képviselő egy szerajevói újságírónak arra a kérdésre, hogy milyen benyomást tett a király látogatása a horvátokra és milyen reményeket fűznek a horvátok a látogatáshoz, a következőket válaszolta:

— Álláspontunkon ő felsége látogatása semmit sem változtatott. Ez az álláspontunk a korábbi marad, t. i. az, hogy Bosznia és Hercegovina Horvát- és Szlavonországgal egy komplexust képezzen. Ezt az álláspontunkat mi horvátok, még pedig a mindkét frakciónak tartozó horvátok, enuncziációinkban kifejezésre juttattuk. Az is feladata lesz a pártnak, hogy a szlovén testvéreket támogassák ezekben azon tendenciájában, hogy a szlovén országok is ezen állami testhez csatoltathassanak.

Utolsó akkordnak ez nagyon stilszerűen alkalmazkodik a szomorú ünnepek között lezajlott boszniai királynapokhoz.

A karlóczai szerb kongresszus

Budapest, június 2.

Ma délelőtt nyitotta meg *Rohonyi* Gyula igazságügyi államtitkár mint királyi biztos a karlóczai görög-keleti szerb egyház kongresszusát. A kongresszust a patriárka tróntermében tartották, amely egészen megtelt közönséggel. *Bogdanovic* Lucian patriárka délelőtt tíz órakor vonult be a trónterembe, ahová *Nikolics* Miron pakráci, *Zmajanovic* Gábor verseczi, *Gruics* Mihály károlyvárosi, *Szevics* Mitrofan bácsi és *Letic* György temesvári püspök és dr. *Szekulics* Lázár, a szerb nemzeti egyház titkára kísérték. A patriárka üdvözlő-beszédében azt a reményét fejezte ki, hogy a szent szinódus munkássága áldásos lesz a szerb népre és egyházra. *Letic* György és *Szevics* Mitrofan püspökök ezután a királyi biztosért mentek. *Rohonyi* Gyula királyi biztos, akit belépésekor megállítottak, egyenesen a trónra lépett és elmondta megnyitóbeszédét. Bejelentette, hogy a király őt bízta meg a kongresszuson való képviseléssel, ezután ezt mondta:

— Ő felsége, a mi legkegyelmesebb urunk, ki hosszú évtizedeken át minden alkalommal számos jelét adta a hazai szerb nép iránt érzett atyai jóakarátának és szeretetének, most is változatlan jóakarattal viseltetik a kongresszus iránt. És, ha önök — miben kételkedni okom nincs — a felség ezen kívánságát megszívlelik, biztosíthatom önöket ő császári és apostoli királyi felségének legmagasabb királyi kegyelméről. Ő felsége kormánya szintén őszintén óhajtja a görög-keleti szerb nemzeti egyház ügyeinek végleges rendezését és a kormány nevében biztosíthatom a tisztelt kongresszust, hogy ily irányú törekvések a kormány részéről hathatós támogatásban fognak részesíttetni. Ezeket a tisztelt kongresszussal közölve, felhívom a tisztelt kongresszust, hogy az érdemleges munkába mielőbb belekezdve, napirendjét saját hatáskörében állapítsa meg; a napirendbe mindazon ügyeket, amelyek a kongresszus elhatározásától várják áldásukat, vegye föl és a napirendjét azután hozzám mutassa be. A magam részéről biztosíthatom a tisztelt kongresszust, hogy működését mindaddig, míg a törvényes kereteken belül fog mozogni, a legathatósabb és legodaadóbb támogatásban fogom részesíteni. Hogy pedig működésüket az Isten áldása is kísérje, fölhívom önöket, hogy most a Szentlélek segítségül hívása végett a székesegyházba vonuljunk.

A királyi biztos beszédjét lelkesen megállították. A biztos ezután eltávozott. Távozása után a patriárka arra való tekintettel, hogy a szent szinódus ülési titkosak, felszólította a közönséget, hogy hagyja el a karzókat. A püspöki zsinat ülési több napig tartanak. Több mint ötven tárgy van napirendre tűzve, melyek nagyrészt a szerb egyház ügyeire vonatkoznak. A legfontosabbak egyike a megüresedett budai szék betöltése.

A mise végeztével déli 12 óra után *Bogdanovic* Lucian patriárka, a püspökök és a delegátusok az ülésterembe vonultak. Az elnöki széket *Bogdanovic* patriárka foglalta el és az ülést megnyitván, felolvasta a kongresszushoz intézett beszédét.

A patriárkát beszédéért lelkesen és zajosan megtapsolták és *Budiszavljevics* Bude indítványára a kongresszus elrendeli a beszéd kinyomtatását.

Dr. *Miladinovic* Zsarkó a radikálisok pártja nevében tiltakozását jelenti be a kir. biztos beszédnek ama része ellen, melyben azt a kívánságát nyilvánítja, hogy a kongresszus megállapítandó napirendjét neki előbb mutassa be. Dr. *Popovic* Dusan az önálló pártja nevében teljes megalégedést nyilvánítja a kir. biztos beszéde felett. Beszédében egyetlen szó sincs, amely a kongresszusi munkálkodásban oktrojálást célozna. *Miladinovic* viszonzása után az elnök napirendre tűzi a különböző bizottságok, valamint az indítványokat

előkészítő számvizsgálók, állandó igazoló, pénzügyi, napirendi költségvetési és peticionális bizottságok választását és ezután szünetet rendel el.

Szünet után *Miletics* Szlavka radikális pártja nevében kijelenti, hogy a radikális párt arra való tekintettel, hogy a kongresszus tegnapi megalakulása törvénytelen volt, nem fog részt venni a bizottságok megválasztásában. Ezután megejtették a szavazást s a beadott szavazatok után az elnökpártiárka a bizottságokat megválasztottaknak jelenti ki. Utasítására a napirendet megállapító 15 tagú bizottság megalakulásra visszavonul. Elnökké *Sébie* Mitrofan bácsi püspököt, alelnökkül *Obrenovics* Lázárt választották meg. A napirendi bizottság a következő ülés napirendjére tűzi az állandó kongresszusi választmány iskolai tanács, a metropolitai egyházi tanács választását és az igazoló bizottság jelentését.

Bogdanovics Luczián pártiárka elnök az ülést 2 órákor berekeszti és a legközelebbi ülés határnapját szombat délelőttre tűzte ki.

KÜLFÖLD.

A szerb alkotmány megvizsgálása. A nacionalista klub a szküpstina ülésén szóvá fogja tenni az alkotmánymódosítás kérdését. A klub elhatározta, hogy a kormánynak feliratot nyújt át, melyben felszólítja, hogy hívja egybe a nagy nemzetgyűlést, amely megvizsgálja a szerb alkotmányt abból a szempontból, hogy megfelel-e egy modern állam szellemének.

A krétai kérdés. A krétai kérdés mindjárt bonyolódik. A négy krétai védőhatom már elhatározta, hogy a szigeten újból csapatokat szállítanak partra. Megbízható forrásból eredő értesülés szerint, a krétaiak titokban elhatározták, hogy minden partraszállítási kísérlettel szemben ellenkezést (2) fognak kifejtetni. Konstantinápolyi hírek szerint, a portának az a számdéka, hogy az esetben, ha a hatalmak a krétai kérdés megoldását még tovább is halasztanák, nagyobb sereget küld Lariszszába és azt zálogképen megszállja. E hírekkel szemben *Dragoumisz* görög miniszterelnök a krétai kérdéssel úgy nyilatkozott, hogy a kérdés az utóbbi napokban veszített élességéből. A hatalmak egymás közt megegyeztek abban, hogy a krétaiaknak ajánlani fogják, hogy a mohamedán képviselőket becsásásák be nemzetgyűlésbe. A krétaiak már nem ellenkeznek. Rájuk nézve a védelem kérdése csak a közrend kérdése.

A porosz király ezivillistája. A kormány bizalmas kérdést tett az egyes pártok vezéreinek, hogy milyen álláspontot foglalnak el a porosz király ezivillistájának fölemelése dolgában. A porosz király mint német császár nem kap ezivillistát, csak mint porosz király huz 15.7 millió márkát. A pártok már ma ülést fognak tartani, de előzőleg bizalmas tanácskozások voltak, amelyeknek eredményét szigorúan titkolják. Egy verzió szerint 3 millió márkával akarja a kormány a porosz királyi ezivillistát növelni, de arról is beszélnek, hogy 5 millió márka lesz az emelés. A kormány azzal okolja meg a kérést, hogy az uralkodó tartozik minden hercegnek évről-évre adni és a reprezentációval járó kötelezettségek olyan összegeket emésztenek föl, amelyek már nem futják a mostani ezivillistából. A radikális pártok ellenzik a ezivillista fölemelését, mert az ország pénzügyi helyzete nem éppen kedvező.

A kormány hír szerint lehetőleg hamar le akarja tárgyalni a törvényjavaslatot a ezivillista emelése tárgyában s éppen ezért sürgősen elő fogja terjeszteni, hogy még a mostani ülésszakban törvényerőre emelkedhessen. A centrum, a konzervatívok, a szabad konzervatívok, a nemzeti szabadelvűek és szabadelvűek készek megszavazni a ezivillista emelést. A szociáldemokrata pártot meg sem kérdezte a kormány, mert tisztában volt vele, hogy az kerekon visszautasította volna. A törvényjavaslat sorsa biztosítva van. A kormány kifejti abban a megokolásban, amelyet a pártok elé terjesztett, hogy a német császárnak egyáltalán nincs ezivillistája és hogy a megélhetés drágulását a királyi udvartartás is súlyosan érzi. Továbbá fontos körülmény az, hogy a királyi uradalnak megváltásakor a császár csak egyösszegben kap kárpótlást, holott ezek a bírtokok már azóta is aránytalanul növekedtek értékben.

Repülőversenyek előtt.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, június 2.

(Zsélyi állapot.)

A tegnapi szerencsétlenül járt magyar aviatikus balesete az egész országban, sőt külföldi kártársai között is nagy és őszinte részvétet keltett. Ő volt a legkiválóbb magyar aviatikus, akitől mindenki igen sokat várt. Kitűnő konstruktornak és jó dinamikusnak bizonyult, jogos reménységgel néztek hát fejlődő szakismeretein alapuló produktív elő. Annál sajnálatosabb, hogy éppen akkor érte baleset, amikor átkarták neki nyújtani a Károlyi-díj győzelmi pálmáját.

Zsélyi Aladár súlyos, életveszélyes sérüléssel fekszik a városligeti Grünwald-féle szanatórium 11-es számú szobájában. A szoba ablakai a szanatórium parkjára nyílnak, a délelőtt odatűző nap miatt a függönyök le voltak boesátva. A beteg az elmúlt éjjelt elég nyugodtan töltötte, láza esillapodott kevésbé és reggel némi táplálékot is vett. Állandóan eszméletlenül fekszik, a hozzá intézett kérdésekre azonban néha reagál, sokszor felel is, persze összefüggéstelenül, értelmetlenül. Igen súlyos agytrájkódást szenvedett. Gyógyulása csak hosszabb idő múltán remélhető s az aviatikáival — ha nem is mindörökké — de hosszabb időre szakítania kell.

Kezelő orvosa Herczel tanár és dr. Grosch Károly szanatóriumi főorvos mindent elkövetnek, hogy a beteg aviatikus gyógyulását előmozdítsák. A nagyon rokonszenves és szép reményekre jogosító aviatikus állapota iránt állandóan igen sokan érdeklődnek. Az orvosok a beteg látogatását megtiltották és ápolóján kívül nem is boesátanak senkit a szobába. Családja valószínűleg még mindig nem értesült az őt ért súlyos balesetről, mert a déli órákig családjának tagjai közül senkinek érdeklődött hollywoodé iránt. Annál többet érdeklődtek azonban a Magyar Aero Club tagjai és a már Budapesten időző külföldi aviatikusok és a légi sport iránt érdeklődő nagyközönség közül. Az orvosok biznak a beteg felgyógyulásában.

Az orvosfő vizsgálat megállapította, hogy Zsélyi Aladár súlyos agytrájkódást szenvedett, kifejezette a jobb vállat, eltörte a koponyacsontját a jobb szem fölött és szemüri vérzése is támadt a jobb szemén. A fiziamodást az orvosok azonnal visszahelyezték. Zsélyi közérzete megjavult, az állapota bár még mindig életveszélyes, már nem reménytelen.

A szerencsétlenül járt Zsélyi Aladár számára hamolszámra érkeznek a levelek és sürgönyök a rendezőség irodájába. A levelek és sürgönyök egy része csupa gratuláció, szívélyes üdvözet, amelyek a szép sikereket elért magyar aviatikust az ország minden részéből elhalmozzák, buzdító szavakat intéznek hozzá, másik része pedig a mély részvét és őszinte megilletődés nyilvánulásait juttatják a szerencsétlenül járt magyar aviatikushoz. A rendezőség egyelőre összegyűjti ezeket a leveleket és sürgönyöket és ha Zsélyi állapota jobbra fordul, el fogja juttatni ezeket hozzá.

Zsélyi állapotában a késő délutáni órákban rosszabbodás állott be. Szerencsére ez csak muló tünet volt s estére jobban érezte magát. Keveset táplálkozott s azután nyugodt álomba merült.

Miért esett le Zsélyi?

A tenapi sajnálatos baleset első perezeiben általános volt a vélemény, hogy Zsélyi bukását a motor hibája okozta. E nézetben alapuló hírek láttak napvilágot a sajtóban is. Az ijedelem és megdöbbenés szomorú idejében talán mindenki inkább a sajnálatraméltó áldozat felé fordult, a baj megesezt s az ok nyomonozását elnyomta a minden oldalról kínálkozó segítség és a részvét.

Akik látták Zsélyi síma és gyönyörűen sikerült öt kilométeres repülését, amint esinonak látszó vászonmadarún áthasította a levegőt, sehogy sem akarták elhinni s nem tartották érthetőnek, hogy a szépen működő motor felmondta volna a szolgálatot.

Dr. Bródy Miklós, a világhírű sakkmester lelkes híve az aviatikának s ma beszélgetést folytatott Vinczerrel, a kiváló német aviatikussal, aki bámulatos merészséggel repült körül a strassburgi dómot. Vinczer finom aviatikai látésővével nyomon követte Zsélyi repülését és őszintén lelkesedett magyar kollégája szép sikerén. Vinczer azonban kijelentette, hogy Zsélyi gépe nem a motor hibája folytán zuhant le, hanem a következő okból:

Zsélyi gépének motora mögött ült. A motor kifogástalanul működött, hanem a motorból kiszálló égési termékek, abban a pillanatban, amikor a közönség felé fordult, elkábitották a derék magyar aviatikust. Zsélyi megbódult, ide-oda kapkodott, nem volt ura akaratának. S így történhetett, hogy Zsélyi kibukása ugyszólván a gép orrára fordulását egy századmásodpercczel megelőzte.

(A mentők.)

A budapesti Mentőegyesület nagyarányu inkedéseket tesz a verseny idejére. Dr. Kovách Aladár királyi tanácsos, a Mentőegyesület igazgatója ma délelőtt érintkezésbe lépett az Aero Club igazgatóságával, hogy minden intézkedést megtegyen az előkészületekre. Közölte, hogy a mentőegyesület minden egyes próbafelszálláshoz mozgó őrségeket küld ki, abban az esetben, ha a próbafelszállások előtt félórával értesítik. A versenynapokon az egész versenyterületen teljes apparátussal vonul ki a Mentőegyesület. Az egész verseny pályán ambulanciákat állít fel, amelyek teljes apparátussal lesznek felszerelve.

A Magyar Aero-Clubnak a verseny ideje alatt külön orvosi őrsége lesz.

(A gépkiallítás.)

Azokat a gépeket, amelyekre a vasárnap kezdődő meetingen az egyes aviatikusok fel fognak szállani, a mai napon már ki is állították. Csaknem az összes gépek láthatók már a versenyterületen s a közönség pár nap alatt bizonyára érdeklődéssel fogja szemlélni az érdekes gépeket, amelyek közül nem egy az aviatika világrekordjai körül szerzett érdemes gazdájának. Ma már csaknem kivétel nélkül valamennyi aviatikus itt van és naponta végeznek próbágyakorlatokat, hogy azok az érdekes események, amelyekben a versenyeken megjelenő közönségnek 11 napon át része lesz, megörökíttessenek, a repülőversenyek intézősége gondoskodott arról, hogy a versenyekről naponta fényképfelvételeket készítsenek. Ezek az aktualitások másnapra már képeslevelezőlapokon ezer és ezerszámban kerülnek forgalomba. Ezeknek az aktualitásoknak megörökítése nagy apparátust és anyagfőldozatot igényel és épp ezért a hatóság szükségét látta annak, hogy a repülőversenyeken történt eseményeket megörökítő képes levelezőlapok sokszorosítási és elárúsítási jogát kizárólag a rendezőségnek biztosítsa. A rendezőség figyelmezteti tehát azokat, akik az esetleges utáztatok forgalombahozatalával akarnának megpróbálkozni, hogy ettől annál is inkább tartózkodjanak, mert az esetben, ha hatóságoknak ezt a rendelkezését figyelembe nem veszik, magukat a hatóságokkal kerülnek összeütközésbe.

(Új távrepülési díj.)

Lambert, a st.-louisi aeroklub elnöke 40.000 dolláros díjat tűzött ki annak, aki a több mint 650 mérföldnyi Indianapolis—St.-Louis—Chicago—Indianapolis utat megteszi.

(Bombadobás repülőgépről.)

Newyorkból jelentik, hogy a júniusban Chattanoogaiban tartandó hadgyakorlatok folyamán a kormány meg fogja állapítani, vajjon aviatikusok képesek-e 200—300 font robbanóanyagot 40—50 mérföld sebesség mellett magukkal vinni és egyegyed mérföld magasságból a célba dobni. A cél két négyzetmérföldön elterülő épületeket, erődítéseket és csapatokat fog jelképezni. Hamilton aviatikus vállalkozott rá, hogy 75 bombát ledob és Frulis hadnagy vállalkozott, hogy felderítő szolgálatot végez repülőkészülékkel.

(Lebandy felszállott.)

Bécsi jelentés szerint Lebandy kormányzható léghajója ma reggel újra felszállott és Fismendőtől Schwechatig ment s onnan visszarepült. A léghajó ma délután, ha az időjárás kedvező lesz, elmegy Bécsbe.

(Illner lezuhant.)

Bécsből táviratozzák, hogy Illner aviatikust az Etrich III. aeroplánnal tett kísérleték közben baleset érte. A készülék néhány méter magasból lezuhant, Illner kiesett belőle, de a tartósodrogyokban megakadt. Balkeze kifeszamodott, és ar-

ezán több hórészolást szenvedett. A megsérült aviatikus lakására szállították. Az aeroplán annyira megrongálódott, hogy a budapesti repülőversenyen nem vehet részt. Budapesten emiatt csak az Etrich II. monoplán fog szerepelni, amelyen Illner Bécs-új helyből Bécsbe repült.

(Rols szennyezési repülése.)

Londonból táviratozzák, hogy Rols angol aviatikus aeroplánjával ma Doverban felszállt, átrepült a csatornán és Calais-tól nyugatra Sangetta mellett leszállt Franciaországban. Ezzel szemben azt jelentik, hogy Rols este nyolcz óraker visszatért Doverbe. Alapítalak a hír, hogy Sangettánál leszállt volna. Ő maga mondta el, hogy a csatornán való átkelés után néhány kört tett meg Sangetta felett, majd leszállás nélkül visszatért Doverbe, ahol incidens nélkül leszállt.

Lakóforradalom.

— Saját tudósítónktól. —

A már hírhedt volt Levente-utca 10. számú házat ma ostromállapotba juttatta az ott fészket vert állandó forradalmi hangulat. Mauksch Simon bérkaszárnijában csupa szoba-konyhás lakás van, amiért negyven százalékkal többet fizetnek a munkások, mint a szomszédos házak lakói. Mauksch május 1-én megint emelni akarta a házbért. A lakók fölkizádtak és házbérleszállítást követeltek. A háziur ígért, de nem tett semmit. A lakók most újból küldöttséget menesztettek a háziurhoz, hogy szállítsa le házbérüket, állapítson meg fizethető árakat, mert a zsarolást nem bírják tovább. A háziur ridegen elutasította a lakókat, akik azzal válaszoltak, hogy május elsejétől kezdve beszüntették a bérfizetéseket. Mauksch a legrenitensebb huszonöt lakónak fölmondott.

A lakók ezt kifogásolták, de a bíróság jogosnak mondta ki a felmondást azzal, hogy huszonnégy óra belül a lakók hagyják el a bérleményt. Ezt kerekben megtagadták, mire napok előtt Dobrov Ede bírósági végrehajtó rendőrkísérettel ment ki a végrehajtó orra előtt a lakást s nem lehetett velők a végrehajtó óra előtt a lakást s nem lehetett velők semmit sem csinálni.

Azután Jeszenszky Gellért VI. kerületi rendőrkapitány próbált velők okosan beszélni, de a tárgyalások nem vezettek eredményre. Ma délután két óraker aztán nyolcz butorszállító kocsival és rendőri segélettel ismét megjelent Dobrov végrehajtó és be akart hatolni a lakásokba. Erre formális csata tört ki. A lakók bevették az ablakokat. Kövekkel, lányérokkel, fedőkkel, edényekkel, könyvekben mozgatható butordarabokkal bombázták a rendőröket. Két rendőr megsebesült. A rendőrmester erre riadót fújtatót, a rendőrök előrántották revolverüket és több lövést tettek. A rendőri támadásra a lakók köréből is két revolverlövés volt a válasz. Tiszta véletlen, hogy halálos nem történt. A kivonult rendőrség elégtelennek bizonyult a szomorú feladat végrehajtására. Délután a szomszédos utcákat elzárták, a házat ostrom alá vették és újabb segítséget kértek, hogy nagyobb rendőri apparátussal végrehajtsák a kilakoltatást.

Erre aztán a rendőri készenléteből ötven gyalogos és husz lovasrendőr vonult föl. Rengeteg embertömeg a nyomában. A rendőrség megszállta a háromemeletes bérházat és körülzárt a Levente-utczát, melynek környékén roppant nagy tömegű ember verődött össze.

A nagy izgalomra való tekintettel a Maukschék ügyvédjétől huszonnégy órai halasztást kértek, de kerekben megtagadták. Ekkor hirtelen előkerítették a szocialisták részéről Weltner Jakabot és Horvitz Gábort, de ők se tudtak eredményre jutni. Elhívták Vázsonyi Vilmost s megkérték, járjon közbe a kellemetlen ügy sima elintézésének érdekében. Hosszas egyezkedés után abban állapodtak meg, hogy a lakók nem fizetnek ugyan, de tizenöt napon belül kötelesek a lakásokat elhagyni.

Vázsonyi közbenjárt Báróczy polgármesternél, hogy a lakás nélkül maradó családokat ideiglenesen barakkokban helyezték el.

TÁVIRATOK.

Közgazdasági táviratok.

Amerikai tőzsdék zárlata.

Newyork.	jun. 2.	jun. 1.	máj. 31.
Buza helyben	105 $\frac{1}{2}$	106 $\frac{1}{2}$	103 $\frac{1}{2}$
Buza júliusra	100 $\frac{3}{8}$	101 $\frac{3}{8}$	101 $\frac{3}{8}$
Buza szeptemberre	98 $\frac{3}{8}$	98 $\frac{3}{8}$	98 $\frac{3}{8}$
Tengeri júliusra	67 $\frac{3}{4}$	67 $\frac{3}{4}$	67 $\frac{3}{4}$
Tengeri szeptemberre	67 $\frac{1}{2}$	67 $\frac{1}{4}$	67 $\frac{1}{4}$

Chicago.	jun. 2.	jun. 1.	máj. 31.
Buza júliusra	92 $\frac{3}{4}$	94 $\frac{1}{4}$	94 $\frac{1}{4}$
Buza szeptemberre	90 $\frac{3}{8}$	92 $\frac{1}{8}$	92 $\frac{1}{8}$
Tengeri júliusra	58 $\frac{3}{8}$	58	58

Newyork, június 2. Gyapot Newyorkban, helyben 14.50, gyapot júliusra 14.54, gyapot szeptemberre 13.—, gyapot New-Orleansban helyben 14.50 (14.42), petroleum Stand white Newyorkban 7.75 (7.75), petroleum Stand white Philadelfiában 7.75 (7.75), petroleum Refined in Cases 10.15 (10.15), petroleum Credit Blancs at Oil City 135 (135), Zsir Western steam 12.45 (12.45), Zsir Rohe et Brothers 13.30 (13.25.)

Chicago, június 2. Zsir júliusra 12.— (11.97), Zsir szeptemberre 11.99 (11.90), Szalonna short clear 13.37 (13.37), Sertéshus szeptemberre 22.60 (22.60.)

UIDONSÁGOK.

Zsélyi.

* * *

Hónapokig, talán évekig dolgozott, furt, faragott, számított, szerényen esendben, reklám nélkül, végre tető alá hozta törekvéseinek gyönyörű épületét, aztán egy pillanat, egy kiszámíthatatlanul véletlen mozzanat és — vége. Zsélyi volt az egyetlen magyar, aki levegőbe tudott emelkedni és tegnap lezuhant. A gépe, agymunkájának, tehetségének ez a nagyszerű produktuma összetört, ő maga testben megtörve, talán morálisan magábarogyva tehetetlenül fekszik a betegágyon. Megrendítő az eset, pedig oly természetes. Aligha érhetett, egyelőre, más magyart hasonló baleset. A lezuhanáshoz senki más magyar aviatikusnak nem volt esélye, csak neki. És éppen azért, senki más akkora részvétre nem tarthatott igényt, mint amilyen részvőt ezt a szerencsétlen embert körülöleli. A levegő nagy problémájának odakünn nem egy aviatikus áldozott az életével, nekünk csak egy martir-jelöltünk volt és éppen ennek az egynek nem szabadott volna, hogy martirja legyen az új idők körülrendezett Leviathanjának. És éppen a dolog természetességében van a tragikum, hogy mégis martirra avatott.

Zsélyi volt hivatott arra, hogy egy darab magyar kultúrát reprezentáljon a külföld előtt és éppen ő... Így utólag szinte megdöbben az ember, hogy mekkora lelki erővel dolgozott az az ember művéen. Odakünn a statisztikai adatok és perzentuális esélyek között, már csak az ember született optimizmusánál fogva is nyugodtabban dolgozhattak a levegő hódítói. A balesetek és halálos szerencsétlenségek között is azzal a kérdéssel ajkukon mehettek a harezba, mint a katona a tűzbe, hogy: — miért éppen én?... Hiszen odakünn anyyiam vannak. De itt csak ő volt egyedül. Senki más. S ha valakit szerencsétlenség érhetett, csak őt érthette. Vajjon tudta-e ezt Zsélyi, sejtette-e ezt?... Odakünn százan, ezren vállalták a munkafeladatot, idehaza néhányad magával, egyedül ő. Odakünn hónapok és évek állottak az előkészülők rendelkezésére, Zsélyinek néhány hét. A külföldiek évek tréningjében edzve, a tradíciók, biztonságával lépnek a starthoz, mintegy lejátszott darabokat melegítenek fel itten, Zsélyitől türelmetlenül, másodkézből kapott kulturánk mohóságával követeltük meg ugyanezt. Zsélyi nemcsak a repülésnek, hanem az ország kulturális viszonyainak is áldozata.

Sőt talán elsősorban annak. Ennek az országnak minden reménysége, nemzeti bünsége és reprezentációs akarnoksága követelte tőle; vagy repülj, mint a francziák, az osztrákok, a németek, vagy lezuhansz, összetöröd a tested és egy pillanat alatt megsemmisíted életed munkáját.

És lezuhant és összetörte a testét és megsemmisítette évek verejtékes munkáját. És holnap, vagy mikor fel fog kelni ágyából, talán előlről kezdheti újból munkáját és neki fog rugaszkodni a földnek, hogy elhagyja. És mi újongani fogunk, kalapot lengetni fogunk és kulturánk versenyképességét dicsérve önmagunkat fogjuk megvalleregetni. Mert hát ez hozzátartozik ahoz a térveteléshez, amelylyel mi a nyugattól akarunk egy elismerő, kollégává avató kézszerítást kiesikarni. Mert a mi civilizációink egészen speciális valami. Mi semmit sem csinálunk meg magunk, hanem mindent más-sal szeretnénk megcsináltatni. Amikor a budapesti repülőversenyek terve először szóba került, millió hang ellenezte. Amikor az első magyarok gépmadaraira kaptak, egyébe érte őket gúnyál és szitoknál. Az ugynevezett magyar társadalom félrehuzta a száját, mosolygott, de egyetlen fillérrel sem járult hozzá, hogy a repülés magyar kezdői némi nexusba kerülhessenek a levegővel. Most azután, amikor már csak néhány nap választ el a versenyektől, amikor kiszült, hogy Zsélyiben komoly magyar pályázónk van a konkurrencziában, akkor egyszerre megjelent a magyar társadalom és a maga presztizse nevében akarta a levegőbe küldeni Zsélyit. És amikor lezuhant, egyszerre siratni kezdte a maga szerencsétlenségét. Nagyon komikus ez és nagyon felháborító. Szeretném annak a súlyos, megsérült magyar hőnek megmondani, ha még egyszer felszáll, ne hogy azt higgye, hogy most a magyar kultúra dicsőségére rugja el magát a magyar rögöt. Dehogy is. Minden dicsőség az övé, egyedül az övé és nekünk magyar társadalomnak, államnak és a többinek semmi közünk hozzá.

NAPIREND. Napár: péntek, június 3. — Róm. kath.: Jézus sz. sz. — Prot.: Klotild. — Görög-ország: május 21. Konstantin. — Zsidó: Ijar 25. — A nap két reggel 4 óra 7 perczkor, nyugszik este 7 óra 49 perczkor. — A hold két éjjel 2 óraker, nyugszik délután 2 óra 34 perczkor.

A kereskedelmi miniszter fogad délután 4 óraker. A földmivélségi miniszter fogad délután 4 óraker. A kereskedelmi államtitkár fogad déli 12 óraker. Petőfi-ház (erekiyemuseum) Bajza-utca 21. sz. Nyitva 9—2-ig. Belépődíj 1 korona. Keddi napokon ingyenes. — A Nemzeti Szalon svájci kiállítása. Nyitva 9—6-ig. Belépődíj 1 korona. — A Könyves Kálmán horvát-belga kiállítása (Nagymező-utca 37—39). Nyitva egész nap. Belépődíj 60 fillér. — A Művészeti nemzetközi impresszionista tárlata. Nyitva 10—8-ig. Belépődíj 2 korona. — A Háziipari Szövetség kiállítása (Kigó-tér 1. szám.) Nyitva egész nap. Belépődíj nincs. — Az Uránia kiállítása (Kigó-tér 1. szám.) Nyitva egész nap. Belépődíj nincs.

Nyitvaleo muzeumok: A Nemzeti Múzeum régi-ségára 9—2-ig. — A Szépművészeti Múzeum 10—1-ig. — A Néprajzi Múzeum 3—6-ig. — A Fővárosi Múzeum 9-től fél 2-ig. — Az Iparművészeti Múzeum 9—1 óráig. — A Történelmi Képcsarnok 10-től fél 2-ig. — A Közlekedési Múzeum 2—6-ig. — Az Aquincumi Múzeum egész nap. — A Technológiai Iparmúzeum 9—12-ig és 6—8-ig. — Az Erzsébet királyné múzeum 9-től fél 1-ig és 3—4-ig.

Nyitvaleo könyvtárak: A Nemzeti Múzeum könyvtára 9—4-ig. — Az Akadémia könyvtára 3—7-ig. — Az Egyetemi Könyvtár 9—12-ig és 3—8-ig. — A Fővárosi Könyvtár 9—2-ig. — A Kereskedelmi Múzeum könyvtára 9—2-ig és 6—8-ig.

— Királyunk és az olasz király. Rómából táviratozzák nekünk: Viktor Emánuel király rendkívüli figyelemben akarja részesíteni Ferenc József királyt nyolczvanadik születésnapja alkalmából. San Giuliano külügyminiszter evégből júliusban meg fogja látogatni gróf Aehrenthall.

— A japán földmivélségi miniszter nálunk. Coura japán földmivélségi és kereskedelmi miniszter, akit kormánybiztosnak küldöttek ki a londoni japán-angol kiállításra, európai körútjában június 13-án Bécsbe érkezik s három napot tölt el ott. A miniszter Palotay Ödön budapesti japán császári konzul közbenjárására június 16-án Budapestre jön s 19-éig marad itt. A japán miniszter társaságában Akidzuki bécsi japán nagykövet is Budapestre érkezik.

— **A Prinz Heinrich-tünet.** A Henrik herceg automobil-turautról a mai napon az alábbi távirati tudósítások érkeztek Berlinből: A Reichskanzlerplatzról indultak utra az automobilon. Maga Henrik herceg elsőnek indult gépkocsiján. Nyolczadfél órakor távirat érkezett Potsdamból a hercegtől, hogy kénytelen volt vesztegelni, mert *utközben egy autóbilt talált, amelyet baleset ért és utasait ő szállította be a kórházba.* A turauton is történt már korán reggel egy baleset. A versenyzők egyike, *egy magyar résztvevő autóbiltja kigyulladt s egészen lángba borult.* Csak nagy ügygyel-bajjal sikerült eloltani az autóbiltot. — Genthivől táviratozzák: Hír szerint az uton egy kézműveslegényt az egyik autóbilt elütött úgy, hogy meghalt. A soffőr lecsett a kocsirol, de sértelesen maradt. Két utas súlyos sebesüléseket szenvedett. Mindez megtörtént, de nem a turauton résztvevő autóbiltok egyikével. A 43 sz. kocsin kívül (tulajdonos dr. Caspar, Hannover), a 99 sz. kocsi (tulajdonos Reichstein Walter, Brandenburg an der Havel) is meggyulladt. Az előleges vizsgálat szerint a leggyorsabb kocsiaknak tekinthetők: a 43 sz. (Frítsh, Wiesbaden, Mercedes), a 81 sz. (tulajdonos gróf Andrássy Géza, Budapest, Mercedes), a 37 sz. (tulajdonos Erle Erigyes Mannheim, Benz-kocsi) és a 8 sz. (tulajdonos Efraim Herbert, Görlitz, Opel.)

— **Josipovich Imre halála.** Bécsből táviratozzák nekünk: Ma délután három órakor szentelték be a Schottenkirchenben Josipovich Imre volt horvát miniszter holttestét. A szertartáson megjelentek a többek közt Wrba osztrák vasutügyi miniszter az osztrák kormány képviselőiben, báró Plehner a közös számvevőszék elnöke, Popovics Sándor, az Osztrák-Magyar Bank kormányzója, Mérey külügyi osztályfőnök, báró Rohschild Albert. Vértessy államtitkár a király személye körüli minisztérium tisztikara élén, Reitz vezérőrnagy, városi parancsnok, Pranger lovag, az Osztrák-Magyar Bank vezérlikára, Tallian udvari tanácsos stb. A beszentelés után a koporsót a pályaudvarra vitték és a varasdi családi sírboltba szállították.

— **Antiklerikális tüntetés Zagrásban.** Este hét órára a zagrabi polgári lövöld helyiségében az antiklerikális polgárság tiltakozó gyűlést tervezett a tanulóifjúság Jézus-szülőjének holnapi felszentelési ünnepéje ellen. Minthogy a keresztényszocialisták és a tiszta jogpárt hívei a gyűlés tagjaival verekedést provokáltak, melynek során könnyebb sebesülések is történtek további rendezavarások meggátlása céljából a gyűlést felszabták. Ezután antiklerikális utcai tüntetések voltak és egynehány száz főnyi tömeg az érseki palota és a jezsuita-templom elé akart vonulni, ebben azonban a rendőrség megakadályozta. A rend csak tíz óra felé állott helyre. Az antiklerikális diákok az egyetemen gyűlést tartottak este, amelyen a holnapi ünnepség ellen tiltakoztak.

— **Egy királyné kamarásának esődje.** A londoni előkelő társaságban kínos szenzációt keltett Thurlow John lord esődbejutása. Több mint kétszáz ezer korona adóssággal uszik a gróf. A csödesethen nem az összeg nagysága, hanem a lord vallomása érdekes. A hetvenkötőves főúr igazi kétlaki életet élt. A lord maga bevallása szerint, bár mindig takarékoskodott, már tizenhat év óta küzdök anyagi zavarokkal s tizenhat év óta a legkétségbeesettebb eszközökkel kísérletezett, hogy fizetésképtelenségét elkerülje. Adóssái azonban az utolsó időben nagyon szorították és így kénytelen volt esődöt mondani. Thurlowról azt hitték, hogy több milliónak az ura, de most a csödbíróság előtt kénytelen volt megvallani, hogy nincs rendes jövedelme s az utolsó időben csakis abból élt, amit a hitelezőitől kapott. A lord tíz éven át néhai Viktória angol királynő szolgálattevő kamarása volt. Amikor a királynő meghalt, a politikával kezdett foglalkozni s az egyik kormánynak hosszabb ideig tagja is volt. Most a legelőkelőbb intézetek élén állott mint vezérnök. Ezek az állások azonban a tiszteletnél és bizalomnál többet nem jövedelmeztek. Hírjár, hogy György király ki fogja fizetni boldogult nagyanyja kamarásának az adósságait és tekintélyes járadékát biztosítja megélhetését.

— **Légberöpiült kaszánya.** Przemysiből jelentik, hogy ma délben a tiszti lakotanya I. és II. emelete a pinexhelyiségben előfordult lőporrobbanás következtében a levegőbe röpiült. Eddig nem lehetett konstátálni, hogy a háznak hány lakója pusztult el.

— **Bérmálás a Józsefvárosban.** Nagy napja volt ma a józsefvárosi katolikus gyermekeknek. Ma osztotta ki ugyanis köztük a bérmálás szentségét dr. Kohl Medárd püspök. A főpap pont 9 órakor érkezett a templom elé, ahol is Krizsán Mihály pápai kamarás, apátplébános fogadta és kísérté a templomba, hol az „Ecco sacerdos magnus...” hangjai fogadták. Ezután a püspök misét mondott, majd egyházi beszédet tartott, mely után közel másfélezer gyermeket bérmált meg. Áhitatos arccal, pirulva járultak a gyermekek a püspök elé s jóval elmúlt már dél, mikor a szép egyházi aktus véget ért.

— **A déli pólus felé.** Londonból jelenti egy táviratunk: Scott kapitány tegnap szállott a Terra Nueva feddeltetére és utrakelt a déli sark felé. Hatvan szón, sátoralkatrészek és léghajók vannak a hajón, mert Scott esetleg léghajót is akar használni.

— **Burtulin hadnagy megmérgezése.** Pétervárról Burtulin hadnagy megmérgezéséről, amiről már hírt adtunk, az alábbiakat jelentik még: Wassili Burtulin hadnagynak megmérgezése leirhatatlan szenzációt kelt. Az eset részletei már teljesen fel vannak derítve. Burtulin Wassili egyetlen fia Burtulin tábornoknak, aki sokszoros milliomos. Tavalyig mint hadnagy szolgált az orosz hadseregben, de kilépett, mert feleségül akart venni egy dalsarnoki énekesnőt. Burtulin hadnagy akkor még csak husz éves volt. Atyja mindenképpen iparkodott ezt a házasságot megakadályozni, de a fiatal Burtulin kedvesével Párisba utazott és ott megesküdött vele. Párisban élt Burtulin hadnagy anyja, aki élvált a tábornoktól. Nemsokára az esküvő után az öreg Burtulin kibékült fiával és ő visszatért Pétervárra feleségével együtt. A belügyminisztériumban kapott állást. Néhány héttel ezelőtt kiment atyjának a vilnai kormányzóban lévő birtokára. Ott találkozott sógorával, O'Brian de Laeyvel. A fiatal Burtulin megbetegedett és sógorának tanácsára Pétervárról elhívatta Pancsenko orvost. Vele együtt ment vejéhez az anyja is arra a hírre, hogy Burtulin beteg. Ez május közepén történt. Dr. Pancsenko boraláfeccskendezést alkalmazott. A második injekció után Burtulin nagyon rosszul lett és anyósa olyan haragra gerjedt az injekció miatt, hogy Pancsenkot kiutasította és más orvost hívatott Pétervárról. Ez az orvos nyomban konstátálta, hogy mérgezés történt. Mindjárt ellenszereket alkalmazott, de Burtulin néhány nap multán iszonyu kínok között meghalt. A boncolás kiderítette, hogy Pancsenko mérget fecskendezett a fiatal ember testébe. Letartóztatták az orvost és sógorát is, mert a vizsgálat megállapította, hogy O'Brian vette rá Pancsenkot sógorának meggyilkolására. Így akarta örökölni apósa egész vagyonát. A tartóztatott Pancsenko hírhedt orvos az orosz fővárosban. Nyiltan beszélük róla, hogy öngyilkosnak jó pénzért gyorsan ölé mérget adott.

— **A zsidók sorsa Oroszországban.** Egyre gyászosabbá válik az üldözött zsidók sorsa Oroszországban. Hogy milyen nagymérvű ott az üldözés, bizonyítja az alábbi távirati tudósítás is, mely Berlinből érkezik. A német zsidók segítőegyesülete hírt kapott Kiewből, hogy Brodski sokszoros milliomos, az ismert filantrop a czár szívesenpanján hódló táviratot küldött Carskoje Szelóba s arra kérte a czárt, hogy ezen a nagy napon legyen kegyelmes a kiutasított zsidók iránt és semmisítse meg a kitolonozolási rendeletet. Ennek a kérelemnek éppen ellenkező hatása volt. Brodski még választ sem kapott s azóta még tömegesebben utasítják ki a zsidókat. Olyan zsidócsaládoknak is sürösen el kell hagyniok a várost, akik nem is szerepeltek a kitolonozolandók listáján. Éjszakánként házkutatásokat tartanak a rendörök, hogy meggyőződjenek róla, vajjon önként elköltöztek-e azok, akik megkapták a kiutasítási parancsot.

— **Az ökörítői katonák szabadságolása.** A közös hadügyminiszter a honvédelmi miniszterrel egyetértően az ökörítői tüzkatasztrófa hátramaradtjai felségítésére megindult akció érdekében a következőket rendelte el: 1. Valamennyi ökörítőről való ténylegesen szolgáló katonát kérelemre kivételesen azonnal idő előtt is tartósan szabadságolni kell. 2. Az ökörítői tartalékos- és póttartalékos legénység, amennyiben ezt kérelmezi, a szabályszerű vagy pótló fegyvergyakorlatok alól 1910. és 1911-ben felmentendő. 3. Mindazok az ökörítőiak, akik az idén vagy jövőre válnak hadkötelesekké és az ujonczjuttaléba kerülnek, ha a véderőtörvény 34. szakaszában megállapított kedvezményre igényt nem tarthatnak, indokolt kérésükre nyolcz heti katonai kiképzés után 1912. október 1-ig tartósan szabadságolandók.

— **Ruspoli herceg életveszélyben.** Rómában a San Antonio-székesegyház közelében majdnem az életével fizette meg vigyázatlanságát Ruspoli herceg, a pápa testőrparancsnoka. A herceget akart menni a templomba, mikor a villamoskocsi elütötte és a kerekek alá került. Szerencsére jól működött a villamosvonal mentőhálója és lesodorta a sínekről Ruspoli herceget, akinek kisebb horzsolásokon kívül nem esett baja.

— **A halálra ítélt Hofrichter.** Bécsi katonai körökből eredő hírek szerint öt hetet is igénybe fog venni az, amíg Hofrichter ügye véglegesen eldő. Hofrichter a végtárgyalás óta teljesen meg van semmisülve. Viselkedése azt a gyanut kelti, mintha éhen akarná elpusztítani magát. Mindennap kevesebbet eszik. Ha reggeli sétájára indul, félig húzza a köpönyegét és támolygó léptekkel némán járálk. Nem érdeklődik már semmi iránt és senkit sem szólít meg. A cellájában csaknem szakadatlanul ül az ágyán és vagy tenyerébe hajítja fejét, vagy pedig ide-oda hánykolódik. Nincs semmi óhajása, se kérése többé és teljes apátiában tekint sorsa elé.

— **Telefon- és távirati forgalom a választások alatt.** Mekkora volt a telefon- és távirati forgalom a választások alatt, azt az alábbi hivatalos adatok, amelyeket a posta- és táviróigazgatóság becsátott rendelkezésünkre, mutatják. A távirati forgalom adatai ezek:

Feladatott Budapesten összesen	6938 db.
Ebből Budapestre szolt	2942 „
Erkezett Budapestre összesen	10.758 „
Átmenőleg kezeltetett a központi-táv-írdánál	31.188 „
Az összes forgalom e napon kitett tehát	48.884 „

táviratot egymillió 26 ezer 820 szó tartalommal. Ilyen forgalmat a távirada még a vasúti sztrájk idejében sem ért el, amikor pedig szintén hatalmas méreteket öltött.

A távbeszélő forgalom adatai: Interurbán beszélgetés volt 4003 Budapest környékbeli beszélgetés volt 6365 Helyi beszélgetés volt összesen 190.716 Ekkora forgalmat a távbeszélő központ a fennállása óta nem ért.

Ez az óriási forgalom a személyzet munkabírását nagy próbára tette, mindamellett akadálytalanul bonyolítottatott le dr. Szegfő Mátyás posta-és táviró-titkár, telefon-biztos személyes felügyelete mellett.

— **Egy gróf szörnylettei.** Rémregénybe illő, borzalmas büntényekre jött rá — mint egy madridi távirat jelenti — a madridi rendőrség. A büntényeket Oliva de Gayton spanyol gróf követelt el és csak a pusztá véletlennek volt köszönhető, hogy a szörnylett gróftól ártalmatlanná tehető a rendőrség. A gróf várkastélyából két esztendővel ezelőtt eltűnt a gróf komornyikja. Minap a várkastély kertjében ásás közben rábukkantak a komornyik holttestére. A rendőrség tudomást szerzett a leletről és a gróf inasai közül néhányat, akiket a gyilkossággal gyanúsított, letartóztatott. A keresztkérdésektől megzavarodva, olyan terhelő vallomást tettek gazdájuk ellen, hogy a rendőrség a gróftól is letartóztatotta, de ismét szabadlábra helyezte, mert nem tudott rábizonyítani semmit. Két nappal ezelőtt azonban a rendőrségre titkos följelentés érkezett, amelynek következtében megint letartóztatták a gróft. A rendőrségnek ugyanis azt jelentették, hogy a várkastély kertjében még több holttestre is fognak bukkani, ha folytatják az ásást. Es valóban a kertben még négy ember csontvázát találtak meg. Ekkor az egyik letartóztatott szolga megvallotta, hogy látta, amikor az eltűnt komornyik holttestét éjnek idején a gróf maga ásta el, megelőzőleg azonban hallotta, amikor a gróf egyszer veszekedett az inással s az inas megfenyegette, hogy kinyitja a száját és beszélni fog, ha gorombáskodik vele. Azután elmondta az inas azt is, hogy a talált csontvázak kik voltak: a gróf két kedvese és két apró gyermeke. Mind a négy titokzatos módon tünt el annak idején a kastélyból s mikor a komornyiknak is nyoma veszett, gyanút fogott a grófra; de féltette kényerét és ezért hallgatott. A gróf mindent tagad.

— **Házasság.** Sárkány Zsigmond, a kassa-oderbergi vasut tisztviselője nőül vette Lakits Margit urhölgyet Budapesten. Jelenik József Máv, mérnök eljegyezte Bróder Ilonkát Uvidékről.

— **Fordulat a Marczali ügyben.** Mint mai számunkban jelentettük, gróf Zichy János közoktatásügyi miniszter megsemmisítette az egyetemi tanács ítéletét, amely Marczali Henrik elírását helytelennek nyilvánította. Molnár Viktor közoktatásügyi államtitkár kijelentése szerint a miniszter megsemmisítette a tanács ítéletét azon az alapon, hogy az egyetemi tanács ítéletét hozta anélkül, hogy megkérdezte volna előbb a bölcsészeti fakultás véleményét, holott a Marczali-ügyben a filozófiai fakultás véleményét sehogyan sem lett volna szabad mellőzni.

— **Gyilkosból polgármester** Franciaországban történt ez a bűnkrónikákban példátlanul álló eset. Párisból érkezett táviratok szerint még április 24-ikén Traville kerületben az első választási napon *Henry Daleman* nevű mesterember revolverrel halálosan megsebesítette *Richard* polgármestert, a választást vezető elnököt. A gyilkosság a választási helyiségekben történt. A választási elnök nyomban meghalt. A gyilkos azt vallotta, hogy tettét boszúból követte el, mert *Richard* polgármester a feleségét csábította el. A dolog érdekes része csak azután következik. A lakosság annyira rokonszenvezett a gyilkossal, hogy a meggyilkolt polgármester temetése után a gyilkost polgármesterré választották.

— **A szerb utlevélkényszer megszüntetése.** A szerb belügyminisztérium közhírré teszi, hogy az utlevél-kényszert egy a Szerbiába utazók, mint a Szerbiából távozók részére megszüntette.

— **Letartóztatott pénztáros.** Megemlékeztünk annak idején arról a nagyszabású sikkasztásról, mely a Légődy Testvérek vállalatánál történt, amikor is hűtlen tisztviselők közel félmillió korona erejéig károsították meg kenyéradójukat. A rendőrség a két bűnös hivatalnokot le is tartóztatta. Mikor ezt történt, a lap főpénztárosa, Womaszta Béla Abbáziában üdült. Amint értesült a botrányról, hazatért, jelentkezett Sándor László kapitánynál és terebélyes vallomást tett. Elmondta azonban, hogy ő nem a két letartóztatott hivatalnokkal, hanem Szaniga Margit könyvelővel összejártsza sikkasztott. Mikor a cég megtudta, hogy Szaniga Margit is benne van a botrányban, kijelentette, hogy Womaszta ellen is visszavonja a feljelentést. A rendőrség ebbe belement, az ügyészség azonban nem. Tegnapi megerőltetés a rendőrséget, hogy a főpénztárost azonnal tartóztassa le. A detektívek még az éjjel le is tartóztatták Őllői-úti lakásán. Ma délután szállították át az ügyészségre.

— **Megmérgezett kétszáz embert.** Szinte hihetetlenül hangzik az a vérfagyasztói hír, mely Belgrádból érkezik. E szerint Mitroviczában egy *Piaszta* Mária nevű asszonyt tartóztattak le, akiről azt beszélik, hogy annak idejében *Milán* király kedvese volt. Kiderítették, hogy ez a nő szörnyeteg körülbelül tíz esztendő alatt nem kevesebb, mint kétszáz embert mérgezett meg. Aldozatai között van egy tábornok és egy egyetemi tanár is. A mérgekeverés mellett leánykereskedéssel is foglalkozott és ezzel vagyont szerzett. Sajátságos kettős életet élt. Mint nagyvilági hölgy megfordult a legelőkelőbb körökben, gyönyörű lakást és autóbilit tartott, azonban kívül azonban a város külső részében egy másik lakása is volt és itt hol mint masszírozónő, hol pedig mint török asszony fogadta vendégeit. Letartóztatásával kapcsolatban több, mint husz más letartóztatás is történt.

— **Egy tanuló tragédiája.** Szmárnémetiből jelentik: Szende József felsőipariskolai tanulót azal gyanúsították, hogy az iskolaigazgatótól aranyóráját ellopta. Elkéseredésében Szende a Szamosba ülte magát. Holttestét ma kifogták.

— **Siketnéma gyermekek felvétele.** A temesvári siketnéma-intézet június hóban veszi fel a jövő tanévi új növendékeket. Felvételi feltételeknek nemre, vallásra és nemzetiségre való tekintet nélkül oly 7—10 éves siketnéma szülők, akik a temesvári siketnéma-intézet kerületébe tartozó Temes, Torontál és Krassó-Szörény vármegyék területén laknak. Oly gyermekek, kik a későbbi években siketültek meg, akik tehát már tudnak beszélni, de a beszédet szakszerű oktatás nélkül teljesen elfelejtették, az intézet felsőbb osztályaiba vétetnek fel. Az intézet a növendékek elméleti oktatásának a befejezése után maga gondoskodik a gyermekeknek szakszerű ipari kiképzetéséről, miért is ezek mint keresetképes egyének adhatnak vissza a szülőknek. A felvétel iránti kérvények a temesvári siketnéma-intézet igazgatóságához küldendők, mely igazgatóság szívesen szolgál bővebb felvilágosítással.

— **A „Pluviose“ katasztrófája.** A tenger mélyébe süllyedt Pluviose francia hadihajót még mindig nem tudták kiemelni a buvárok, akik — a Calaisból érkezett jelentések szerint — már eddig megállapították, hogy a Pluviose legénységének hosszú volt a halátusája. A buvárok az ablaknyílások és a csapóajtók állapotából meg tudták határozni, hogy a tengerészek kétségbeesetten iparkodtak életüket megmenteni. Ki akarták nyitni az ablakokat és le akarták eresztetni a csapóajtókat, hogy a szabadba juthassanak, ami azonban nem sikerült a szerencsétleneknek.

— **A Tarnovszka-pőr epilógusa.** Velencéből jelentik egy táviratunk, hogy *Perier* Elza, a francia komorna, akit a *Tarnovszka-pőrben* az esküdtek fölmentettek, visszatért hazájába, Svájcba, de máris Velencében van ismét, mert nem tud megválni egykori urnőjétől. Volt védője utján engedelmelt kért az ügyészségtől, hogy meglátogathassa ezellájában *Tarnovszka* grófnőt. *Perier* Elza a vizsgálati fogságban olyan vallásos és hitbuzgó lett, hogy a protestáns vallásról áttért a katolikusra.

— **Tragikus tévedés.** Schmidt Károly hajóskapitány végzetes tévedésnek lett áldozata. Schmidt még a pünkösdi ünnepek óta időzött Berlinben a rokonainál s egy barátjával tegnap is gyanútlanul sétált az utcán; eközben utának szaladt egy dult arcu fiatal leány, revolverből háromszor hátbalotta a kapitányt. Schmidt kapitány fájdalmas kiáltással bukott a földre, midőn a kapitány halálra vált arczát meglátta a föléje hajolt leány, kétségbeesetten sikoltott:

— **Jézusom, tévedtem, nem azt a gazembert lőttem le, aki tönkretette az életemet! Istenem, milyen végzetes hasonlatosság!**

Azután hirtelen magára fordította a fegyvert s szíven lötte magát, s szörnyet halt. A hajóskapitányt haldokolva szállították a kórházba. A merényletről értesítették Hamburgban élő fiatal feleségét.

— **Összeütközés a tenger alatt.** Londonból jelentik, hogy a fémouthi öbölben tegnap egy torpedóhajóraj éjjeli gyakorlatozása közben különös baleset történt. A „Quail“ nevű torpedóhajó, amely éppen egy torpedót lött egy hadihajóra, teljes gőzzel nekiment egy halászbárkának és közösen kettévágtá. A halászbárkában levő öt halász a tengerbe esett. A hadihajók fényezőit azonnal a szerencsétlenség helyére irányították és sikerült két halászt a hullámokból kimenteni, a többi három azonban ott veszett. A nyomban megindított vizsgálat kiderítette, hogy a torpedóhajó kapitánya a fényzőrök fényétől nem vette észre a kis halászbárkát.

— **Finom kortesek.** A nádudvari választásból kifolyólag kortespek folynak a rendőrségen. *Kelemen* Lajos 29 éves ügyvédjelölt és *Tolnay* Gyula vagy *Domahidy* Elemér munkapárti, mint *Székely* Dezső 48-as szocialistától, utóbbtól 6000 koronát vettek fel választási költségek fejében. A két jeles kortes a választás napján *Székely* Dezső választóit az ellentáborba vitték, ugyanarra, hogy *Székely*nek a választás megnyitása után vissza kellett lépnie. Amikor a turpisság kitudódott, ugy *Kelemen*, mint *Tolnay* Budapestre szökött és a nagyváradi esendőség megkeresésére ma a budapesti rendőrkapitányság az eljárást ellenük megindította. *Kelemen* és *Tolnay* a felvett pénzből 1000 koronát nyomban visszafizették és a még hátralevő összeget szintén visszaadni ígérték. A *Domahidy*-párttól is vettek fel pénzt és ebben az ügyben is folyik ellenük az eljárás.

— **Veszedelemes tolvajok.** A rendőrség most két veszedelemes tolvajról után nyomoz. Az egyik *Drechsler* Józsefné született *Ofner* Cecília kolozsvári születésű 55 éves mindenek eseléd. Özevgy *Posch* Mihályné magánzónához állt be nemrég eselédnek és annak *Sándor*-uteza 32. szám alatt levő lakásáról rövid kethónapi ottlét után 1100 korona értékű ékszer eltulajdonítása után megszökött. Az özevgy feljelentésére a rendőrség nyomozni kezdett a tolvaj után és csakhamar megállapították, hogy azelőtt utezai nő volt, de ebből ki őregerve eselédnek szegődött el s meglopta a gazdát. A másik tolvajról *Kaline* Antonia eschországi illetőségű 39 éves eseléd. Ez *Megay* Oszkár kereskedőnél állott helybe *Pinkay* Julia néven, mintegy 1500 korona értékben lopott el pénzt és holmikot, azután megszökött. Erről is csak a feljelentés után állapíthatta meg a rendőrség, hogy Bécsben hasonló bűnök miatt már többször büntetve volt s onnan ki is van tiltva. Mindkettő ellen köröző levelet adtak ki.

— **A kaukázusi őrjüngök boszúja.** Gebi faluban rémes merényletekre vetemedtek a fanatikus kaukázusi parasztok, akik valóságban őrjüngeni kezdtek a templomuk kirablása miatt. A falu piacán találgatództak az ismeretlen templomrabló felől s ekkor történt, hogy az egyik fiatal suhancz rámutatott egy parasztra, akinek a vállán egy poros lábnyom helve látszott. A suhancz így kiáltott fel:

— Ez volt a tolvaj!

Alig hogy kimondta könnyelmű vádját, a piaci tömeg őrjüngve rohant a szerencsétlen emberre. Addig ütötké-verték, míg kínjában beösmerte a templomrablást, sőt a további ütlegetés után még több büntársat is megnevezett, akik pedig éppen olyan ártatlanok voltak, mint ő maga. Ekkor a megvadult tömeg a megnevezett embereket szintén letiporta. Félholtra verték őket, hiába hangoztatták ártatlanságukat. A megkínzott emberek egyike kétségbeesésében egy sziklára rohant onnan leugrott és agyonzúzta magát. Egy másik a folyóba ugrott, hogy kínjait enyhítse, üldözői azonban kimentették a vízből és bár eszméletlenül volt a szerencsétlen, mégis tovább verték. Az élgyőtört emberek egyike végül boszúból azt állította, hogy az őket bevádoló suhancz is büntársuk volt. Tagadhatta ez már, hogy semmi köze sem volt a dologhoz, nem használt a védekezés. Az őrjüngő emberek hamarjában máglyát raktak és a fiút máglyára vetették. Egy pár józanabb férfi kimentette ugyan a tüzből, azonban akkorra már olyan égési sebeket szenvedett a fiu, hogy pár órai kínlás után meghalt. Az őrjüngő falusiak dühe csak több órai dühöngés után esendesült le némileg.

— **Nagy sikkasztások egy munkásbiztosítónál.** A magyarvári munkásbiztosító pénztárnál nagy sikkasztásoknak jöttek nyomára. A sikkasztásokat a pénztár ellenőre követte el, Szalay Nándor ellenőrt két év óta folytatta bűnös üzemelt. Hamisított orvosi utalványok kiállításával — mint eddig megállapították — 6100 koronát sikkasztott. A sikkasztást vélelőül vették észre. *Steuer* pénztáros bizalmas jelentést tett *Pluchár* Máté igazgatónak és *Ruff* Andor elnöknek, kik két nap vizsgálat után derítették ki a büntényt. A sikkasztót letartóztatták. Szalay igen nagy lábon élt és tagja volt az urilársaságnak. Letartóztatása nagy feltűnést keltett.

— **Az alkohól örültje.** Tegnapi dr. *Gondos* Jakab ügyvéd, *Lőrincz* Dávid nagyváradi vegyészeti gyáros a rákospalotai alkoholbetegeket gyógyító szanatóriumba szállította, *Lőrincz* debrümos és részleges agyszélhűdésben szenvedő ember, az utóbbi időben veszedelmessé vált környezetére. *Lőrincz* azonban nem bírta ki a szanatórium levegőjét és már tegnap kerekelt oldott, villamosraült és beutazott Pestre. A Rémi-vendéglőben megebedt, tele itta magát, aztán kitört rajta a téboly. Verekedni kezdett a pinczerekkel és vendégekkel. Végre kidobták. Innen a Csokonay-útezi Nemzeti Szállóba ment, de vesztére, mert ott rendőrt hívtak, aki a főkapitányságra vitte, onnan meg a Lipómezőre szállították.

— **Poste restante.** *Buchberger* Henriett, aki magánóránban nevelő, előzetettél levelezik poste restante. Ennek a passziójának adta meg az árt *Buchberger* Henriett. A nevelőnő ma reggel bejelentette a főkapitányságon, hogy tegnap délután a főpostahivatal poste restante helyiségében a ridikülijéből valaki kilopta a pénztárcáját, melyben 50 korona volt. A rendőrség a zsebtolvaj nyomozza.

— **Halálozás.** Zapletál Istvánné, született *Zsigmond* Borbála, május 31-én 56-ik évében meghalt Vácson.

Gál Tamás, községi bíró, aki 24 évig állott a község szolgálatában, Kovásznán meghalt.

Bálint Ferenc, 54 éves korában Sepsiszentgyörgyön meghalt.

Karantai *Könczy* László, járásbíró, 41 éves korában Hlyefalván meghalt.

Hajbács László, aradmegyei földbirtokos 79 éves korában Gyoron meghalt.

Konrad (Kohn) Lajosné, született *Weissberger* Teréz, budapesti posztóregykereskedő neje, június hó 1-én 56 éves korában elhunyt. A megboldogultban *Pálacsék* Jenő, az „Atlantia“ Tengerhajózási Részvénytársaság vezérigazgatója anyósát gyászolja.

Mihalovics Jánosné, *Mihalovics* János, a kereskedelmi minisztérium vegykezeltési osztály főnökeinek feleségét ma temették el nagy részvét-mellett a farkasréti temető halottasházából. A temetésen megjelent a kereskedelmi minisztérium képviselőiben *Hollán* Sándor miniszteri tanácsos, az elnöki osztály vezetője is, azonkívül *Pencz* Károly, a kereskedelmi minisztérium kiadójának vezetője, valamint sokan a tisztviselői karból.

— **Betörő fia.** Ma jelentést tett a rendőrségen Vig Mihály újpesti postaalkalmazott, hogy fia, Vig István szabóságát feltörte a szekrényét s elrabolt onnan nyolczszáz korona készpénzt és minden ruhásműt. A rendőrség nyomozza.

x **Szép a bajusz Hajdusági pedróvel.**

x **Fodor-féle vívóterem** a Koronaherceg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobb felszerelt torna- és vívóterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna- és vívásra.

x **Bob hashajtó a legkellemebb, 10 fillér.**

x **Akinek fájós foga van,** vagy bármilyen okból fogorvosi kezelésre szorul, annak legjobban dr. **Batizfalvy I. Z. Kl. Egt. tanár,** a műfogászat és műfogászat szakorvosának Fogorvosi Intézetét ajánlhatjuk. A főváros ezen legelső intézete **Károly-körut 3. sz. alatt** lett legújabbban áthelyezve, egyenesen a czébra átalakított, a legkényelmesebb gépekkel és villamos készülékekkel ellátott helyiségekbe, melyek lehetővé teszik a fogaknak teljesen fájdalommentes kezelését. A nm. v.-köz. okt. miniszter is elismerő leiratával tüntette ki e maga nemében páratlan intézetet, melynek technikai osztályában, mint számtalan esetben alkalmunk volt meggyőződni, a természetestől meg nem különböztethető műfogópótlások eszközöltek, melyekkel tökéletesen lehet beszélni és rágni. Természetes, hogy minden művelet dr. Batizfalvynak, az ismert szakembernek felügyelete alatt és részben általa is végeztetik, miért is a legteljesebb bizalmat is megérdemli.

x **Képviselőknak** korhű, magyar diszruhát, elegáns kiállításban, olcsón készítenek **Tiller Mór és Társa** udvari szállítók, Budapest, Váci-utca 35. szám alatt.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) **Bécsiek a Magyar Színházban.** A „Deutsches Volkstheater“ ensemblesja ma este egy régi és régento divatos komédiát játszott el, a Karloweis „Onkel Toni“-ját. Kedvesen naiv bohózat ez, telítve Anzengruber reminiscenziákkal, mely azonban dialogus-ötleteivel jóval fölébe emelkedik a tipikus és nem éppen jóhírű bécsi bohózatok színvonalának. A milieue, ahogyan azt a bécsi rendezés illusztrálta, nem mondható éppen stilszerűnek, valami különösen zagyva keveréke volt a mai és a husz év előtti világnak. A rendezést azonban expialták a színészek, különösen Thaller, Paula Müller és Hans Homma Thaller egy dologtalan osztrák magnás típusát adta szerzetreméltóan és három szerepre is elegendő közvetlenséggel. Kacagatóan karakterisztikus volt és diszkrét eszközökkel aknáta ki bohózatfigurájának hatást kívánó elemeit. Müller Paula fölényes izléssel helyezkedett el sok variációban lejátszott szerepében és nagy intelligenciával siklott el a szentimentalitás veszélyét magában hordó jeleneteken. Hans Homma frappáns karrikatúráját adta egy cseh zugrésztényesnek és helylyelkőzzel a többiek sem rontottak próbált szerepeiken. A közönség sokat kacagott és tapsolt.

(*) **Az Operaházban** holnap, pénteken nincs előadás. Szombaton „Carmen“-t adják, melynek czimszerepét a szabadságáról visszatért Szamosi Elza énekl. Micaela — Hardy, Don José — Környey, Escamillo — Rózsa lesz. A többi szerepben Payer, Berts, Kornai, Mihályi, Ney B., Pichler, lépnek fel. (Általános bérletszűnet VII. olosó helyárák, kezdete 7 órakor.)

Vasárnap a „Hoffmann mesét“-t újítják fel. A hármass női főszerepet Sándor Erzsébet énekl. Hoffmann Székelyhídy dr. szittel fogják először adni. Ezt az előadást az aviatikus versengerekre való tekintettel esti 8 órakor kezdik. (Általános bérletszűnet VIII. szám, olosó helyárák.)

(*) **A „Taifun“** Bécsben. Reinhardt után Meinhard, a „Berliner Theater“ igazgatója kereste fel Bécs városát ensemble-jával. A berlini társaság Lengyel Menyhért nagysikerű drámáját, a „Taifun“-t mutatta be Bécsben, melynek közönsége és sajtója osztatlan sikerben részesítette a magyar darabot.

A „Neue Freie Presse“ így ír a bécsi bemutatóról:

„A darab egy nyugateurópai világvárosban játszik és a japán kolóniának egy jellemző csemeté tárgyalja. A szerző érti a módját, hogy az európai és ázsiai világnézet konfliktusát ügyesen általánosítsa. Bizonyára nagy gondolatlatu antithézis, amelyenél korunk nagy gondolatokból szegény színházaiiban nem mindennap találkozhatunk.“

A „Die Zeit“ azt írja:

„Lengyel Menyhért „Taifun“-ja dráma, amely-

ben szenzációsan zug. Oráig érezzük az idegeinkben. A nagy komédiák feszültségei vannak benne. És valóban fenyegető egy darab.“

A „Neue Wiener Tagblatt“:

„A mesterség szokatlan készségével veti magát szerző a ríktó hatásokra, amelyekből művészi eszközöknek életlensége ellenére sem vitathatjuk el a színpadi sikert.“

A kritikák egyhanguan méltatják az előadást és beszámolnak az óriási tetszésről, amelylyel a közönség a Lengyel darabját és magát a jelenlevő szerzőt is fogadta.

(*) **„A milliomos“ az Urániában.** A Magyar Színház tagjai holnap, pénteken adják először az Urániában Wlachell Smith mulatságos bohózatát. „A milliomos“, amelyben Góth Sándor mint vendég játszza a czimszerepet. Részt vesznek az előadásban továbbá mindazok, akik a darabot a bemutatón sikerre vitték. Szombaton megismétlik „A koncert“ előadását, míg vasárnap este **Földes Imre** szenzációszó színműve „A kuruzsló“ kerül színpadra.

(*) **A Kisfaludy-Társaság ülése.** A Kisfaludy-Társaság ma délután tartotta meg a nyári szünet előtt utolsó felolvasó ülését **Beöthy Zsolt** és **Bercsényi Albert** együttes elnöklésével. Az Akadémia heti felolvasó terme ez alkalommal is teljesen megtelt előkelő közönséggel. **Beöthy Zsolt** elnök megnyitó beszédében szép szavakkal parantálta el Mikszáth Kálmánt és bejelentette, hogy a társaság a temetésen testületileg vett részt, koszorút helyezt a ravatalra, részvétirátot intézett a családhoz és gondoskodott róla, hogy az elhunyt nagy íróról a társaság nevében biesut vegyenek. Ezután **Vargha Gyula** főtitkár folyó ügyeket terjesztett elő és ezek során bejelentette, hogy **Grauss** Agost siremlékére a társaság 270 koronát küldött. A napirend során **Váradi Antal** mutatta be **Sebők Zsigmond** rendezésű szép és hangulatos falusi történetét, „A liba“ című elbeszélését. A megjelentek lelkesen tapsoltak a szerzőnek. Utána **Vargha Gyula** olvasta fel **Szabolcska** Mihály rendezésű néhány újabb sikerült költeményét. A tetszéssel fogadott bemutatás után **Jakab Ödön** olvasta fel **Lázár Béla** dr. vendégnek Szinyei-Merse Pál művészetéről szóló dolgozatát, amely a szerzőnek Szinyeiről írt életrajzának részlete. A felolvasó ülés után zárt ülést tartott a társaság, amelyen az új Shakespeare-kiadás szabályzatát tárgyalták. A szerkesztő-bizottság tagjává megválasztották: **Beöthy Zsolt**, **Heinrich Gusztáv**, **Alexander Bernát**, **Bayer József**, **Radó Antal** és **Ferenzi Zoltán** tagokat.

(*) **Kezdeté 8 órakor.** A Víg-színházban vasárnapról, június 5-ikétől kezdve, az aviatikai versengerek tartama alatt, az esti előadásokat nyolcz órakor kezdik. Egyelőre mindennap a **Nick Cartert**, **Bisson** szenzációszó színművét játszzák, a délelőtti próbaidőt pedig **Forest Louis** „Amor, a pénzgyűnök“ című bohózatának előkészületei töltik be.

(*) **Három német egyfelvonásos.** A bécsi Deutsches Volkstheater a Magyar Színházban való vendégjátéka során holnap, pénteken a következő három egyfelvonásost mutatja be: **Huna** Lajostól „Der Kuss“, **Friedmann Armin** és **Polgár Alfréd**től „Talmas Ende“, **Bendiner Oszkártól** „Der Unbekannte“, Szombaton **Thoms** „Moral“-ja kerül színpadra.

(*) **Budai színeszet.** A Budai Nyári Színházban holnap, pénteken **Thury Elemér** második vendégjátékul **Jókai Mór** „Aranyember“ című romantikus színműve kerül előadásra. **Timár Mihály**, **Thury**, **Timea**, **Haraszthy Mici**, **Noemi**, **Kádas Mariska**, **Athalia**, **Andor Maria**, míg a többi szereplő **Bánházy Teréz**, **Mihályfi Julia**, **Tábori Fekete**, **Szeghő**, **Bérczi**, **Latabár**, **Csolnakosy** és **Kövessi** lesznek. Szombaton **Szántó Gáspár**, az új baritonista lép fel először. A tévedt nő opera **Germont György** szerepében.

(*) **Goldmark Károly** diszdzoktorsága. Goldmark Károly világhírű zeneszerző hazánkban nyolczvanadik születésnapja alkalmából a budapesti tudományegyetem bölcsészeti kara diszdzoktori oklevéllel tüntette ki. Mivel az agg mester budapesti ünneplése után visszatért állandó lakóhelyére Bécsbe, az egyetemi tanács elállott attól a tervétől, hogy a diplomát az ünneplésnek az egyetem aulájában nyujtsa át. A remek kivétel oklevelét diszes bőrkötésben Bécsben juttatják a mester kezébe.

(*) **Kabaret a Jardin de Paris-ban.** Szerdán este zajlott le a Jardin de Parisban a Budapesti Újságírók Egyesületének segélyalapja javára rendezett rendkívüli kabaré, amelyet szorongásig megtelt nézőtér tapolt végig. Hatalmas sikere volt a vendégek közül **Fedák Sárinak**, aki egyszerűen feltalálta magát az intim kis színpadon s **Jacobi Viktor** kísérete mellett **Jacobi-dalt**, a holdvilág-nótát angolul és számtalan ráadást énekelt. Alig akarták **Fedák Sárin** leengedni a színpadról. **Erdős Richárd**, az Operaház kitűnő művésze gyönyörű énekszámokat énekelt **Patai Leó** művészi zongorakísérete mellett. Különösen **Schumann** Két gráná-

tosával ért el nagy hatást. **Somlay Artur**, a Nemzeti Színház művésze volt az est kitűnő konferenciája, aki kabaré-tréfákat adott elő óriási sikerrel. A Jardin de Paris állandó vendégei közül gyönyörű sikere volt **Milla Barrynak** és **Ferenzi Károlynak**. Az est a legfényesebb erkölcsi és anyagi sikerrel végződött. Egyébként ekkor mutatták be a pompás új júniusi műsort.

(*) **Horti Pál** siremléke. A messze Indiában elhalt kiváló művésznek: **Horti Pálnak** a siremlékét holnap, pénteken délelőtt 11 órakor leplezik le ünnepélyesen a kerpesi uti temetőben a művészvilág nagy részvételével. A leleplezésen résztvevők féltizenegy órakor a temetőben gyülekeznek a Deák-ut elején.

MUSCHONG BUZIÁSI FÜRDŐ
BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNY
BAKTERIUM MENTES természetes ásványvíz
ÜDÍT-GYÖGYÍT. Kapható mindenütt.
Budapesti Főraktár: Eötvös-utca 44. Telefon 88-35.

FŐVÁROS.

(*) **A választási jegyzőkönyvek.** A főváros központi választmánya ma délután Rózsavölgyi Gyula alpolgármester elnöklésével ülést tartott, a melynek előadója **Marcher Aladár** tanácsjegyző volt. A központi választmány tudomásul vette, hogy a választási elnökök a választásról felvett jegyzőkönyveket, a szavazatszedő-küldöttségek jegyzőkönyveit és végül a szavazatok jegyzékét három-három példányban a törvény által előírt módon kiállítva a központi választmánynak megküldték. A választmány a jegyzőkönyveket alakilag rendben találta és elhatározta, hogy a jegyzőkönyvek egy példányát a belügyminisztériumhoz terjeszti fel, egy példányát pedig a törvényhatósági bizottságnak megőrzés céljából megküldi. A jegyzőkönyvekből megállapították, hogy a főváros területén megéjtett választások a legnagyobb rendben folytak le és hogy pótválasztásra egy kerületben sem lesz szükség.

(*) **Angol vendégek a fővárosban.** Dr. **Limont**, **John C. Barrett**, **Joseph Hadfield** és **John Ernest Jarratt** southporti kiküldöttek, akik a bécsi lakásügyi kongresszuson vettek részt, ma reggel Budapestre érkeztek, hogy megtekintsék a fővárost, a parkokat, a nagyobb középületeket és a polgármester programja következtében megvalósított munkás- és kislakásokat. Az angol vendégek kahurolásáról **Devecsis** Ferenz középítési igazgató gondoskodott.

(*) **Körkocsi járatok.** Alig egy hete a tanács elutasított egy vállalkozót, aki a fővárosban **körkocsi járatokat** akart berendezni. Elutasította azért, mert az omnibusz-vállalattal kötött szerződés nem engedi egészséges irányu, új vállalatok létesítését. Az eszmét mindamellott magáévá tette az omnibusz-vállalat s arra engedélyt is kért.

A tanács mai üléséből megengedte, hogy közlekedési vállalat a főváros nevezetességeinek megtekinthetése céljából **körkocsi járatokat** rendezhessen be. A kiindulási pont a Vigadó épület előtt lesz és utbaejti többek között az Erzsébet-hidat, Rudasfürdőt, királyi várat, Mátyás-templomot, Halászbástyát, Margit-hidat, Lipót-körutat, Váci-körutat, Alkotmány-utczát, az országházat, Kuriát, Szabadság-teret, a tőzsdét, Osztrák-Magyar Bankot, Bazilikát, Andrásy-utczát, Múcsarnokot, a kiállítási területet, mezőgazdasági muzeumot, az Iparcsarnokot, a fővárosi muzeumot, Rudolf-szobrot, aztán a Stefánia-uton, Thököly-uton, Rákóczi-uton, Erzsébet-köruton, Andrásy-uton és Furdó-utczán át megy vissza a Vigadó-terre. A viteldíjat a tanács maximálisan 4 koronában állapította meg. A körkocsi délelőtt fél 10 órakor és délután 3 órakor indulnak. A vállalat a körkocsi-járatokat június 5-ére be fogja rendezni.

(*) **A tanácsból.** A tanács mai ülésén elintézte a következő ügyeket:

A **Posner-féle kiházasítási** alapítvány 400 korona kamatát **Pfeiffer** Ilonának adományozta. — A VIII. ker. **Kőfaragó-utca** esatornázását és a X. ker. **Jurányi-u.** befásítását elrendelte. — Az **összekötő vasúti hid** építési vállalkozója a tanács-tól munkásbarakkok építésére közterület átengedést kérte. A tanács arra a czélra 50 négyzetgölg területet engedett át. — Megengedte, hogy a szegényházi ápoltak a fővárosi sétányokat őrizhessék.

(*) **A zsidó temető kibővítése.** A tanács a X. kerületi zsidó temető kibővítésére szükséges 31,746 négyzetgölg terület átengedése iránt a közgyűlésnek előterjesztést tesz. E területek átengedése esetében azonban tartozik a zsidó szent egyesület a VI. kerületi temetőt 1910. október végéig kiűrtetni.

(A kórházak költségvetése. A belügyminiszter a fővárosi kórházak 1910. évi költségvetését jóváhagyta. Az e tárgyban érkezett belügyminiszteri leiratot a tanács a közgyűlés elé terjeszti tudomásulvétel céljából.)

(Uj motorkocsik. A tanács elhatározta, hogy a Budapesti Villamos Városi Vasút R.-T.-nak husz motorkocsi beszerzésére irányuló kérelmét pártolólag terjeszti a közgyűlés elé.)

TÖRVÉNYSZÉK!

§ A Wekerle-kormány sajtópöre. Abban a rágalmazási sajtópereben, amelyet a Wekerle-kormány tagjai indítottak *Habár Mihály* lapszerkesztő ellen „A Wekerle-kormány panamá” című röpirat miatt rágalmazás sajtóvétsége címén, dr. *Szalóck Ferenc* vizsgálóbíró már hetek óta folytatta a vizsgálatot. A vizsgálóbíró a gróf *Andrássy Gyula* volt belügyminiszter, dr. *Darányi Ignác* volt földmivélsügyi miniszter, dr. *Wekerle Sándor* volt miniszterelnök és gróf *Apponyi Albert* volt vallás- és közoktatásügyi miniszter sérelmére elkövetett rágalmazás tekintetében a vizsgálatot már befejezte s az erre vonatkozó összes iratokat indítványtétel céljából áttette a budapesti kir. ügyészséghez.

§ A Haverda-pör a Kurián. A kir. Kuria június 21-ére tűzte ki *Jánossy Aladár*, *Haverda Mária* és *Vojtha Antal* ismert bűnügyének tárgyalását. A tárgyalást *Vavrik Béla* másodelnök fogja vezetni, a referensi tisztelet *Valkó Pál* látja el, míg a koronaügyészséget a tárgyaláson dr. *Baumgarten* Izidor fogja képviselni.

§ Aki a szerb királyt élte. Pajics Branko földmivest, aki most a honvédségnél szolgál és akit a zágrábi hazaárulási pör során közszendháborításért elítéltek, mert a szerb királyt élte, ma a zágrábi hétszemélyes tábla által elrendelt új tárgyalás során a törvényszék felmentette a vádlottat. A felmentő ítélet ellen az ügyész semmisségi panaszszal élt.

§ Megrágalmazott szerkesztő. Báró *Sebessy Sándor* huszárörnag, nyugalomba vonulta után a biztosítási téren fejtett ki tevékenységet, mely ellen csakhamar több panaszos levél érkezett a Biztosítási és Közgazdasági Lapok szerkesztőségéhez. Ezekben a levelekben a levélírók elpanaszolták, hogy báró *Sebessy Sándor* a többi biztosító intézeteket lezsírással és a maga intézetét nevezi meg egyedül üdvözítő biztosító társaságnak. Ezen panaszokból levelek alapján *Berényi Imre* cikket írt a Biztosítási és Közgazdasági Lapokba és éles kritika tárgyává tette báró *Sebessy Sándor* üzleti eljárását. A közlemény miatt a báró elégtételt követelt a Biztosítási és Közgazdasági Lapok felelős szerkesztőjétől, *Török Jenőtől*. Ennek segédei, *Névy Gyula* és dr. *Hermán Ferenc* orsz. képviselő, megneveztek a cikk szerzőjét, *Berényi Imre* személyében. Báró *Sebessy Sándor* azonban nem elégedett meg az ügynek illetően elintézésével, hanem az Ujság nyilvántartási rovatában közölt nyilatkozatában orvítamadással vádolta meg, egyéb sértő kifejezések kíséretében, *Török Jenőt*. Ezen nyilvántartási közlemény miatt *Török Jenő* rágalmazási sajtópert indított báró *Sebessy Sándor* ellen. Az első ízben megtartott főtárgyaláson a vádlott védője, dr. *Guthi Soma*, vizonvádat emelt a védezcére nézve sértő közlemény tartalmaért *Török Jenő* ellen s az inkriminált cikket tekintetében kérte a valódiság bizonyítását elrendelni. A bíróság a vizonvádat elutasította, de a valódiság bizonyításának helyt adott. Ma volt a folytatólagos főtárgyalás ebben az ügyben dr. *Makutz* bíró elnöksége alatt. A tárgyaláson a panaszos szerkesztő ügyvédjével, ifjú dr. *Székely Dezső*vel jelent meg, a vádlottat dr. *Guthi Soma* védte. A bíróság megismételte az egész főtárgyalást s a valódiság bizonyítása során kihallgatta a párbajsegédeket. A tárgyalás után a bíróság bűnösnek mondotta ki báró *Sebessy Sándort* a rágalmazás sajtóvétségében s ezért az enyhítő körülmények figyelembevételével 80 korona pénzbüntetésre és az ügyvédi költségek megfizetésére ítélte. Az ítélet ellen a felek főlegbezték.

§ Rablás a Vig-utczában. Ez év márczius 15-én éjjel 12 óra tájban *Baki Károly* kéményseprőmester tetért a Vig-utca 18. szám alatti vendéglőbe egy pohár borra. Ugyanebben a koresmában sörözött akkor *Jakab József* 24 éves napszámos is. Elkövetkezett a záróra s *Jakab József* társával távozva, megvárta, míg *Baki* kijön a vendéglőből. Az utcán *Jakab József* elébe állt a kéményseprőnek s a már nem szokatlan „hány óra van?” kérdéssel fordult hozzá. A kéményseprőmester elővette ezüst óráját, majd az összehasonlítás végett megnézte a másik zsebében volt tulaezüstóráját is. Ebben a pillanatban *Jakab József* ómosbottal hatalmas ütést mért *Baki* Károly fejére, s az órárt ennek kezéből kikapva, elmenekült. *Baki* segélykiáltására a ezirkáló rendőrszem csakhamar elfogta s a budapesti büntető törvényszék ma vont a felelősségre rablás büntetőért. A tárgyaláson a vádlott beismerte a tényleg tört bűncselekmény elkövetését s védelmére csak azt tudta felhozni, hogy a kérdéses alkalommal erősen ittas volt. Az esküdtek bűnösnek mondták ki a vádlottat a súlyos testi sérüléssel együtt elkövetett rablás büntetésében s ezen marasztaló verdikt alapján a bíróság dr. *Szegheő Gábor* védelme után a vádlottat két évi fegyházra ítélte. Az ítélet jogerős.

§ Csalás hamis váltóval. Arz János Emánuel német birodalmi grófot, akit egy *Stacek Pál* nevű artistával együtt okirathamisítással és csalással vádoltak, a törvényszék ma elítélte, és pedig gróf Arzot egy évi és hat hónapi. Staceket egy évi és három hónapi fogságra. Az elítéltek váltókon névalíráásokat hamisítottak és hogy a váltókat könnyebben helyezhessék el, a pénzkölcsönzőkkel elhitették, hogy nagyon gazdag emberek.

SPORT

Bécsi versenyek.

— Hatodik nap. —

Kis mezőnyökkel kezdődtek a futamok s már úgy látszott, hogy az egész nap az érdektelenségbe vesz, midőn végre a negyedik futamnál hatalmas mezőny állt starthoz s ettől fogva végig érdekesebbnek érdekesebb versenyek váltották fel egymást.

A *Viztorony-díj*-ban csak három ló vette fel a harcot. Határozott favorit nem volt közöttük s leginkább még *Matschaker* győzelmében bíztak. A verseny eredménye azonban arról tett bizonyosságot, hogy a Matchbox-mér: még most sincs teljesen rendezben, mert az elsőnek érkezett *Dorian Gray* elég könnyen vitatta el tőle a győzelmet.

A *Llubar-handicap* hatalmas fieldjéből nem tudtak a fogadók határozott favoritban megállapodni s csak az utolsó pillanatokban lett *Osman* oddsa legrovidebb. Az Adrien-ló meg is nyerte a versenyt *Bougre* ellen, míg a harmadik helyet holtversenyben foglalták el *Bézigue* és *Gourmande*, mely utóbbinak nyergében *Huxtable* valóban brillírozott.

Az „*Armée*” eredménye sem keltett különösebb meglepetést, mert a két fogadott ló elül végzett s hogy nem az első favorit lett a győzelem, azt a jobb lovas döntötte el.

Részletes eredmény a következő:

I. *Döblingi díj*. Díj 3000 korona. Táv 1000 méter. 1. Baltazzi A. 46 pk *Nemesis* 62 kg (Winkfield.) 2. Br. Springer G. 36 sm *Gavache* 55 kg (Carslake.) 3. Marasesti ménes 46 stpm *Francesco* 58 és fél kg (Ferguson.) 3. Mautner V. 56 pm *Mony* 62 és fél kg (Korb.) Igen könnyen két hosszal nyerve, két hosszal holtversenyben harmadik. Tot.: 10:14, 20:23, 29.

II. *Viztorony-verseny*. Díj 8000 korona. Táv 2800 méter. 1. Gr. Sigray A. 46 pm *Dorian Gray* 55 kg (Miles.) 2. Br. Springer G. 56 pm *Matschaker* 57 kg (Carslake.) 3. Jankovich-B. Gy. 56 pm *Ganna* 57 kg (Pretzner.) Biztosan másfél hosszal nyerve, négy hosszal harmadik. Tot.: 10:21.

III. I. oszt. eladóverseny. Díj 4000 korona. Táv 1000 méter. 1. Wiltonhofi ménes pk *Pirók* 50 kg

(Korb.) 2. Marasesti ménes, pk *Lola* 50 kg (Ferguson.) 3. Marasesti ménes sk *Theodora II.* 50 kg (Jones.) Futottak még: *Gerdur* (Pretzner.) Biztosan egy hosszal nyerve, négy hosszal harmadik. Tot.: 10:30, 20:26, 24.

IV. *Llubar-handicap*. Díj 5000 korona. Táv 1200 méter. 1. Mr. Adrien sm *Osman* 50 kg (Simutny.) 2. Dreher A. sm *Bougre* 48 és fél kg (Vivian.) 3. Gr. Batthyány E. pk *Gourmande* 60 kg (Huxtable.) 3. Hg. Lubomirski Gy. pk *Bezüge* 50 kg (Broadwood.) Futottak még: *Taranto* (Janek), *Zeiserl* (Miles), *Ikbal* (Hewitt), *Mindenkém* (Tausz), *Tok* (Carslake), *Felengző* (Korb), *Menkő* (Dyk), *Eunice* (Cockeram), *Schön Agnes* (Bullock), *Come in front* (Gulyás, Hajmáskér (Peschka.) Biztosan két hosszal nyerve, egy hosszal holtversenyben harmadik. Tot.: 10:78, 20:65, 91, 35, 192.

V. *Hadsereg akadémia* verseny. Díj 4000 korona. Táv 4000 méter. 1. Lukács E. hdn. 46 pk *Szeregy* 67 és fél kg (Baich.) 2. Br. Rotschild J. hdn. 46 pk *Anecdote* 70 és fél kg (Reimer.) 3. Staerz E. hdn. 66 par *Kulik* 69 és fél (Staerz.) Futottak még: *Dont caré* (Bregant), *Faxenmacherin* (Csornyák), *Edömer* (Goldschmidt), *Pilinga* (Sibirik), *Fabrics* (Keresztes), *Jaguár* (Peroutka), *Boruta* (Teisinger), *Nevenore* (Zsivanovits), *Forskie* (Koller.) Könnyen három hosszal nyerve, hat hosszal harmadik. Tot.: 10:47, 20:31, 27, 27.

VI. *Handicap*. Díj 3000 korona. Táv 2000 méter. 1. Hg. Lubomirski Gy. 56 sm *Floridsdorf* 52 kg (Hewitt.) 2. Bamberger I. 36 pk *Lárfári* 41 és fél kg (Izményi.) 3. Zangen I. 56 sm *Igor* 60 kg (Winkfield.) Futottak még: *Blue Peter* (Miles), *Györgyike* (Pretzner), *Carafa* (Korb), *Fortuna* (Janek F.), *Douceur* (Pinañ), *Ruszt* (Peschka), *Rakos* (Fetting.) Igen könnyen három hosszal nyerve, négy hosszal harmadik. Tot.: 10:37, 20:34, 47, 54.

VII. *Kétévesek eladó handicapja*. Díj 3000 korona. Táv 900 méter. 1. Dávid E. sm *Balsar* 57 és fél kg (Pretzner.) 1. Gr. Wenckheim D. sk *Körös* 57 és fél kg (Janek.) 3. Mautner V. sk *Governors Daughter* 57 kg (Jurnik.) Futottak még: *San Remo* (Cockeram), *Coquette* (Szente), *Jambo* (Miles), *Littie Gambler* (Aylin), *Forman* (Jones), *Boris* (Hewitt), *Aida* (Gulyás.) Holtversenyben nyerve, ötgyed hosszal harmadik. Tot.: 10:17 és 16, 20:33, 34, 141.

Budapesti ügetőversenyek.

— Negyedik nap. —

Minden különösebb emóció nélkül folytak le a versenyek. Javarást a favoritok győztek, így némileg a publikum is látta valami hasznát bizalmának. A második futamban ugyan a reás favorit *Regent* lemaradt és tisztátalan ügetésével még a második helyről is diszkvalifikálták, de ez nem váltott ki a közönségtől méltatlankodást, mert erre csakugyan rászolgált.

Részletes eredmény a következő:

I. *Nyeretlenek verseny* Díj 1700 korona. Táv 2000 méter. 1. Pusztaberényi ménes *Illusion* (Capovilla.) 2. Grandios (Tappan.) 3. Grom (Ederer.) Futottak még: *Hm-Hm*, *Mimi*, *Róza*, *Lene* H., *Fátyol*, *Hilda*, *Gioconda*, *Gambri*, *Feeske II.*, *Thetis*, *Vederemo*. — Igen könnyen nyerve. — Tot.: 10:27. Helyre: I. 20:27, II. 20:27, III. 20:55.

II. *Budakeszi díj*. Díj 2400 korona. Táv 2000 méter. 1. Hauser L. *Franz II.* (Tappan.) 2. Lexington (Rauch.) 3. Pumi (Brown.) Futottak még: *Regent* (diszkvalifikált második), *Vanda*, *Esperanza*, *Disciplin*. — Biztosan nyerve. — Tot.: 10:49. Helyre: I. 20:29, II. 20:39, III. 20:35.

III. *Wolai díj*. Díj 2300 korona. Táv 2500 méter. 1. Wolai ménes *Gordon* (Ederer.) 2. Lizzie (Capovilla.) 3. Garibaldi (Tappan.) Futottak még: *Magica*. — Könnyen nyerve. — Tot.: 10:20. Helyre: I. 20:21, II. 20:21.

IV. *Visegrádi díj*. Díj 4000 korona. Táv 3000 méter. 1. Winans W. *Rabló P.* (Amstrong.) 2. Dylla R. (Ederer.) Biztosan nyerve. — Tot.: 10:14.

V. *Czikotai díj*. Díj 1900 korona. Táv 2300 méter. 1. Vencsellő ménes *Lcha* (Brown.) 2. Adi (báró Sennye G.) 2. Busy Bee (Schwitzer.) Futottak még: *Edina K.*, *Lássuk*, *Zwerenz*, *Lepke*. — Fölyénytel nyerve. — Tot.: 10:23. Helyre: I. 20:25, II. 20:25, III. 20:44.

VI. *Siófoki díj*. Díj 3000 korona. Táv 2200 méter. Hauser L. *Elyra* (Tappan.) 2. Aufwiegerin (Miller.) 3. Lueza (Brown.) Futottak még: *Ella*, *Hugó*, *Inn*. — Erős küzdelem után nyerve. — Tot.: 10:38. Helyre: I. 20:33, II. 20:32.

VII. *Kettesfogatu urkoesisverseny*. Díj 3000 korona. Táv 5550 méter. 1. Báró Sölymosy I. *Sugár*—*Valahára* (tulajonos.) 2. Betty—Major Simmons (Gráner L.) 3. Buksi—Küzdő P. (Orosz.) Futottak még: *Ladysmith*—*Dunczi*, *Czimer P.*—*Siralmas*. — Biztosan nyerve. — Tot.: 10:19. Helyre: I. 20:23, II. 20:26.

Földbirtokosok 4%—4½% alapon kaphatnak tőkekamat törlesztéses kölcsönt, a birtok-érték 65—75%-a erejéig. Régi és bármily bonyolódott tartozások konvertáltak. — Telekkönyv-kataszter küldendő. **Teljesen díjtalan értesítés 48 óra alatt.**

Tisztviselő- és Jelzálog-Kölcsön Részvénytársaság, Budapest, Erzsébet-körut 22. szám

KÖZGAZDASÁG.

Az „Adria“-részvények emelkedéséhez. Jeleztettük, hogy az *Adria Tengerhajózási R.-T.* ideai közgyűlésén kimondotta, hogy az eddig bemutatásra szóló részvényeit névro szóló részvényekre változtatta át. Ez a határozat természetesen nem tetszik azoknak, akik az Adria részvényeivel spekuláltak s akiknek a társaságnál messzebb nyuló terveit is voltak. Ismeretes az is, hogy ezek eleinte felebbezés útján próbálkoztak a határozat megsemmisítését elérni, majd pedig azt a taktikát követik újabban, hogy kerülő úton Bécsen át vásároltatják az Adria-részvényeket; nyilván azért, hogy így észrevétlenül többséget szerezzenek. Kár a fáradságról. Hiábavaló erőlködés az, mert — mint hiteles forrásból tudjuk — az *Adria* mostani vezetőségének társaságában a részvények biztos többsége van, tehát megíngathatlan fix kezében, úgy hogy az uszó Adria-részvény a mostani vezetőségre nézve egyáltalában nem veszélyes. Az igazgatóság pedig szilárdan kitart a közgyűlési határozat mellett, ami országos érdek is, mert csak a magyar tengerhajózási ügye vesztene azáltal, hogyha legnagyobb tengerhajózási vállalatunk vezetésében egy esetleges spekulációs többség változó üzleti érdeke érvényesülne a feltétlenül kívánatos állandóság helyett.

Jégkárók. A legutóbbi jégverésekről a földművelésügyi miniszterhez a következő jelentések érkeztek. *Tiszafüred.* (Hevesm.) Május 28-án 10 perczig mogoró nagyságu jég esett. *Mozókászony.* (Beregsm.) Május 28-án 10 perczig jég esett. *Gölniczbánya.* (Szepesm.) Május 30-án 30 perczig tartó galambtojás nagyságu jégeső és felhőszakadás kaszálókban, őszi vetésekben és gyümölcsfákban nagy kárt tett. *Szentfülöp.* (Bácsbodrogm.) Május 31-én 20 perczig mogoró nagyságu jégeső volt, mely Pinczéd, Liliomos és Szentfülöp községek határában tetemes kárt tett. *Privigye.* (Nyitram.) Május 26-án 15 perczig mogoró nagyságu jég a rozsban jelentékeny kárt tett. *Kishegyös.* (Bácsbodrogm.) Május 26-án 20 perczig tartó esővel kevert kis mogoró nagyságu jég esett, mely a gabonában és gyümölcsben jelentékeny kárt tett. *Topolya.* (Bácsbodrogm.) Május 26-án nagy záporosó tíz perczig tartó mogoró nagyságu jéggel. Kár jelentékeny. *Kisújszállás.* (Jásznagykunszolnokm.) Május 26-án a határ délkeleti részén 40 perczig sűrű jég esett. *Faluszemes.* (Somogyom.) Május 27-én 4 perczig tartó borsó nagyságu jég esett pártás záporosóval. Kár jelentéktelen. *Hódmezővásárhely.* (Csongrádm.) Május 27-én este 2 óráig tartó felhőszakadás volt jéggel. Kár gabonában és takarmányban nagy. *Nagyiklód.* (Szolnokdombokm.) Május 27-én Hosszat és Vizsivás községek határában jégeső volt, mely a gyümölcsben és rozsban tett kárt.

A választások és a tőzsde. Régi dolog, hogy a tőzsde, annál a szoros érdekközösségnél fogva, mely a budapesti pénzpiacot a bécsihez fűzi, éppenséggel nem tartozik a magyar gazdasági önállóság közé. Érthető tehát az a nagy öröm, amellyel a mai tőzsdén a gazdasági lekötöttség mellett lelkesedő kormánypárt győzelmét fogadták.

Valóságos örömmámorban uszott a tőzsde a megnyitáskor, aminek olyképp adott hangos kifejezést, hogy a Magyar Hitel őrjási izgalom közepette hamarjában felhajtotta 842 koronáig. Eközben a lelkesedés is lecsillapodván, természetesen, hogy a Magyar Hitel se tehetett egyebet, minthogy visszatért oda, ahonnan csak lépésben lehet felfelé tartani; visszaesett 834 koronára, és innen ismét felkerült 838 koronáig. A bécsi tőzsde a magyarországi választások eddigi eseményein felbuzdulva, kezdte a magyar értékeket vásárolni, melyek szilárdsága a nemzetközi értékekre is átragadt. Az Osztrák Hitel 666 koronáig emelkedett, de innen visszaesett 664 korona 50 fillérre. Megszilárdult alapirányzatában az Osztrák-Magyar Államvasút részvénye is és délelőtt 754 korona 50 filléren zárult. Bécsi megrendelésekre nagy keresletnek örvendett a Jelzáloghitelbank részvénye, mely 490 koronáig eljutva, 497 korona 50 filléren zárult. A Leszámitolbank részvénye 567 korona és 569 korona között került forgalomba. A Városi Villamos Vasút részvénye nem tudta tegnapi szilárdságát megtartani, ellanyhulva 384 koronán zárult, miután már 387 koronáig feljutott. A Közúti Villamos Vasút részvénye, a tegnapi zárathoz képest valamiképp javult és 716 korona 50 filléren zárult. A Kereskedelmi Részvénytársaság részvényeinek is kijutott ma a dícsőség; felhajtották 751 koronára, de onnan csakhamar ha-

nyatlott 754 koronára. A Rimamurányi részvény, mely hónapok óta 4—5 koronás variációk között mozgott, e hét elején bécsi keresletre favorit érték lett. Ez a papír alig 3 nap alatt 13 koronáig emelkedett. Irányzata ma is szilárdan emelkedett s délelőtt 686 koronán zárult. Az Agrárbank részvénye együtt tartott a többi emelkedő értékekkel és felkerült 488 koronáig. A *Készáruipiac* irányzata szilárd volt mindvégig. Az „Adria“-részvény is emelkedett és pedig 488 koronáig. A déli tőzsde már teljesen tisztán maga előtt látta körülbelül 320 választás eredményét és ebből bizalmat merített. Az előtőzsde szilárd irányzata most is tartotta magát, noha jelentékenyebb áremelkedésről nem számolhatunk be. Nagyobb élénkséget adott a forgalomnak az a hír, hogy a londoni bank leszállított bankkamatlábát. Különösen az Osztrák Hitel és az Osztr. Magyar Államvasút részvényei reagáltak a pénzpiac megkönnyebbülésére, előbbiek 666 korona 50 filléren zárultak, utóbbiak 756 koronán zárultak. A Magyar Hitel szilárd alapirányzattal 838 koronán maradt. Leszámitolbank részvénye 488 korona 50 fillérig emelkedett. A két városi villamos vasút meggyengült irányzatában; a Városi Villamos Vasút részvénye 383 koronáig, a Közúti Vasút részvénye pedig 715 koronáig szállt le; ugyancsak gyengült a Kereskedelmi Részvénytársaság részvénye is, lekerült 750 koronára 50 fillérig. A Rimamurányi részvényt tovább is keresték, 687 koronáig emelkedett és 686 koronán zárult. Az Agrárbank részvénye 488 koronáig emelkedett, az Adria-részvény pedig 489 koronáig. Az utőtőzsde üzletlenn volt, a győren felhangzó kereslet és kínálatból szilárdan tartott irányzatra lehetett következtetni. A zárlat különben következő volt: Osztrák hitel 666.75, Magyar hitel 838, Államvasút 756, Jelzálog 488.75, Leszámitoló 567.50, Rimamurányi 686, Városi 383, Közúti 714.50.

Szterényi álláspontja. Brassóbol jelentik: Szterényi József orsz. képviselő v. b. t. t. a Magyar Agrár- és Járulékbank elnöke választói körében kijelentette, hogy abban az esetben, ha nem sikerülne a nevezett bank némely üzletágát, nevezetesen annak a magyar-dalmát vasúti konzorciumban való részcsedését és a szőlőkölcsönöket illetőleg a kormánnyal fennálló szerződéses viszonyát, melyek ez idő szerint összeférhetlenséget képeznek, akképen rendezni, hogy az összeférhetlenség megszűnjön, inkább lemond bankelnöki állásáról, jöllehet ez nagy anyagi áldozatot jelentene részére, semhogy a politikai életétől visszavonuljon.

A hadsereg élelmezése és ellátása. A Magyar Tudósító jelenti: A közös hadügyminisztérium néhány nappal ezelőtt adta ki az élelmezési és ellátási czikknek az 1910—11. évi időszakra való beszerzésére vonatkozó utasításokat. Az utasítások anyagának beosztása a múlt évi utasításoktól annyiban tért el, amennyiben a czikkek eredetire vonatkozó irányadó határozmányok, amelyek előbb az egyes fejezetek szövegébe voltak beillesztve, most már mint külön fejezet az utasítások élén fordulnak elő. Tárgyi tekintetben megjegyzendő, hogy az ez idejű rendelkezések is arra vannak hivatva, hogy a termelőknek megkönnyítsék termeléseiknek közvetlenül a hadügyi igazgatás részére való eladását. Szigorították némileg a termelőknek nyújtott kedvezményről való visszaélésre vonatkozó határozatot, ami a vall, hogy e részben kellemetlenségek fordultak elő.

A Magyar Kender- és Lenipar R.-T. vesztesége. Emlékeztet még az a sok kellemetlen bonyodalom, mely a néhai Salzmann és Társa szegedi lenfonó körül támadt 1904-ben és 1905-ben, mikor a Wiener Bankverein e czégből megalapította a *Magyar Kender és Lenipar R.-T.-ot.* Ezzel a bécsi vállalatnal annak idején sokat foglalkozott a szakajtó, különösen akkor, mikor szubvenziójának kérdéséről volt szó. Azóta a társaságra esendesebb évek következtek s az 1908-ik üzletévben már 199.621 kor. nyereséget is ért el. Annál feltűnőbb, hogy a társaság ma közzétett mérlege 117.948 korona 94 fillér veszteséget tüntet fel. Ez a veszteség a szakörök figyelmét ismét erre az osztrák vállalatra tereli és élénk szóbeszéd tárgyát képezi az a kérdés, hogy honnét származik ez a nagy veszteség? A társaság igazgatósága az 1908. évi rossz kenderterméssel és a kedvezőtlen konjunktúrával óhajta igazolni a passzív mérleget, de mindjárt azután beismeri, hogy a szövögyár mégis „kielégítő” eredményrel dolgozott. Hát nem is az 1908-iki kendertermés okozta a bajt, hanem — mint velünk közlik — az, hogy akkor, mikor a Wiener Bankverein ráette kezét a vállalatra, nem egészen reális alapon

történt az értékelés, úgy hogy most, mikor a mérleget már reálisabban állították össze, kitűntek a hiányok, amelyek aztán az idej veszteséget okozták. Erre vezethető vissza az is, hogy a Wiener Bankverein már megkezdte a társaság egyes telepeinek névleg is *osztrák kábe való juttatását*; így az érsekújvári lenáztató és kikészítő telepet máris eladta I. D. Gruschwitz és Söhne, neuzszi czégnak.

Milyen a termés Csehországban. Jól értesült körökből eredő hírek szerint Csehország terméskilátásai ideálisak. Az enyhe tél, a kedvező tavasz időjárás az ősziéket szépen fejlesztette és éppen ily kedvező a tavaszi fejlődése, amelyek vetési munkálatait semmi sem zavarta. Az áprilisi esős időszak hűvös éjszakái aggasztották ugyan a gazdákat, de ha fordult is elő némi visszaesés, a májusi kedvező időjárás mindent helyrehozott. További kedvező időjárás esetén a terméskilátások kitűnőek. A bevetett terület a múlt esztendeihez képest némileg módosult. A buza és ezukorrépával bevetett terület megnövekedett, az árpaterelet csökkent, a többi művelési növény bevetett területe változatlan.

A Fargalmi Bank R.-T. tökeleszállítása. Megírtuk, hogy a Fargalmi Bank Részvénytársaság leszállította alaptőkéjét. Ezt a legutóbb megtartott közgyűlésen vitték keresztül. És pedig úgy, hogy a két millió korona alaptőkét 800.000 koronára leszállították olyképen, hogy a társaság minden egyes, egyenként 400 korona n. é. részvényét egyenként 160 koronára bélyegezték le. Így most a társaság alaptőkéje 800.000 korona, amely 5000 darab 160 koronás részvényre oszlik. Ugyanezen közgyűlésen beválasztották az igazgatóságba *Dávidsohn* Horacet, báró *Hatvany* Károlyt és *Köhner* Jenőt. Ezeket a változásokat a czégbíróságnál most jegyezték fel.

A 4%-os ötvenéves koronaértékű záloglevelek kisorsolása. A Magyar Jelzálog-Hitelbank 4%-os ötvenéves koronaértékű zálogleveleinek 1910. június 1-én történt kisorsolása alkalmával a következő számok huzattak ki, u. m.: 25 drb 2000 koronás. Sz. 20 41 74 76 83 105 220 239 270 329 350 430 508 626 751 964 1033 1067 1112 1210 1288 1584 1591 1616 1617; 80 drb 1000 koronás; 17 drb 500 koronás. Sz. 89 124 125 126 127 138 208 209 210 212 213 214 608 1023 1266 2077 2123. II. sorozat. 9 drb 10.000 koronás. Sz. 236 280 282 300 511 634 1337 1368 1725. 4 drb 5000 koronás. Sz. 109 804 905 1233. 8 drb 1000 koronás. Sz. 8016 8081 8193 8943 9045 9063 9182 9259. 1 drb 500 koronás. Sz. 3101. 1 drb 100 koronás. Sz. 144. Ezen kisorsolt záloglevelek 1910. december 1-től kezdve teljes névértékben váltanak be Budapesten a bank pénztárában.

Leszállították az angol bankkamatlábát. A mint ma jeleztük, az Angol Bank igazgatóságának mai ülésén négy százalékról három és fél százalékra szállították le a kamatlábát. A kamatláb-leszállítás azért történt, mert a pénzpiac helyzete felette kedvező, a magánkamatláb csökkent s a bank olyan nagy mennyiségű állami betétek felett rendelkezik, aminővel még soha. Az Angol Bank utóljára márczius 17-én szállította le a 4 százalékra a kamatlábát, de azóta csak az elmúlt héten javult annyira a bank helyzete, hogy a kamatláb mérséklésére gondolhatott, s amely a mai napon meg is történt.

Új malomipari vállalatok. Dobozen nemrégiben „Doboz Malomipar Részvénytársaság” czég alatt új vállalat alakult 100.000 korona alaptőkével. Tárgya: Dobozen építendő malom üzemből tartása és ezzel egybekötve az őrlés és darálásból nyert örlemények és gabonaneműek értékesítése és gabonaneműek adásvétele. — Ilyenfajta társaság alakult Németsztamorán is „Németsztamorai Motor-, Hengermalom Részvénytársaság” czim alatt. Ennek alaptőkéje mindössze — huszonötezer korona.

Az Európai Utipodgyász Részvénytársaság szanalása. Megírtuk, hogy az Európai Utipodgyász Részvénytársaság eddig veszteséggel működött. A veszteség fedezésére a társaság legutóbb megtartott közgyűlésén azt a határozatot hozta, hogy a meglévő 300.000 koronát tevő alaptőkéjét 750 darab egyenként 200 korona n. é. társasági részvénynek visszaszerzése és megsemmisítése által 150.000 koronával leszállította és az ilyképen leszállított alaptőkét 750 darab egyenként 200 korona n. é. bemutatásra szóló új részvénynek kibocsátása által 150.000 koronával újból 300.000 koronára fel emelte. Ezen a közgyűlésen elhatározták azt is, hogy *Berlinben* és *Szerajevóban* fiókokat állítsanak

fel. A társaság egyébként most a Generali Biztosítótársasággal szoros üzleti összeköttetésbe került, s ezt kidomborítja az is, hogy a legutóbbi közgyűlésen Poór Jakabot, a Generali vezérigazgatóját bevalasztották az igazgatóságba is.

Bakancs-szállítás. A m. kir. honvédség 1911. évi rendes lábbeli-szükségletéből a hazai kisiparosok számára fontartott 50 százalék 14.200 pár bakancsból és 6700 pár könnyű cipőből állott. Egy pár bakancs átlagos egységára 12 K 11 fillér; egy pár könnyű cipő 9 K 29 fillérben állapított meg.

A Nagysurányi Cukorgyár és Finomító töké- emlése. A Nagysurányi Cukorgyár és Finomító Részvénytársaság legutóbb megtartott rendkívüli közgyűlésén felemelte az eddigi 2.400.000 koronás alaptőkéjét 2.400 darab egyenként 1000 korona névértékű új részvény kibocsátása által 4.800.000 koronára.

A 4%-os hatvanötös koronaértékű záloglevelek kisorsolása. A Magyar Jelzálog-Hitelbank 4 százalékos hatvanötös koronaértékű zálogleveleinek 1910. június 1-én történt kisorsolása alkalmával a következő számok huzattak ki, a m.: 9 drb 10.000 koronás, Sz. 48 254 378 440 1431 2761 3063 3172 4660. 7 drb 5000 koronás, Sz. 241 734 1290 1639 1903 2917 3387. 49 drb 1000 koronás, 4 drb 500 koronás, Sz. 107 592 743 1015 és 16 drb 100 koronás.

Mennyi az alaptőkéje a Holak-trencsentepliezi viczinálisanak. Már több ízben írtunk a Holak-trencsentepliezi helyiérdekű villamos vasut részvénytársaságról. A társaság legutóbbi közgyűlésén módosították az alapszabályokat, s e szerint a társaság alaptőkéje 1.010.000 koronában állapítatik meg, mely tőke 1343 darab egyenként 200 korona névértékű, előmutatóra szóló törzsrészvényre (268.600 korona) és 3707 darab egyenként 200 korona névértékű, előmutatóra szóló elsőbbségi részvényre (741.400 kor.) oszlik.

Uj iparvállalatok a vidéken. Nagyváradon az idén különösen élénk vállalkozói kedv uralkodik s egymást érik az új alapítások. Így Adria Ipari és Mezőgazdasági R.-t. cég alatt 2 és fél millió korona alaptőkével új részvénytársaság alakult Nagyváradon a Moskovits Adolf és fiai nagyváradi cég szeszgyárainak és malmának átvételére. Az igazgatóság tagjai: Moskovits Adolf, ifj. Moskovits Mór, Moskovits Miksa és dr. Moskovits József. — Megemlékeztünk már arról is, hogy ugyancsak Nagyváradon mozgalom indult meg gyufagyár felállítására. Az alapítók élén Ullmann Sándor a Kurlander és Ullmann cég tulajdonosa, továbbá dr. Tóth Ferenc ügyvéd és Molnár Albert exporteur állanak. A vállalat, mely 500.000 korona alaptőkével indulva meg és 200-300 munkást foglalkoztatna, Erdélyt és Délmagyarországot fogja ellátni gyufával és ezenkívül a Balkán államokba és Egyiptomba exportálna termékeit. Esetleg jó üzletet csinál a monopólium felállításával, majd a megváltás révén. — Győrött Back Hermann Győri Hengermalma R.-T. cég alatt alakult meg 1.700.000 korona alaptőkével a Back Hermann és Ernő tulajdonában levő malom átvételére létesített részvénytársaság. Igazgatóság: Back Hermann, Back Ernő, Back Bernát és Richards Richárd.

Felelős szerkesztő:

PUEJESZ LAJOS

Kiadó-tulajdonos:

A Magyar Újságkiadó Részvénytársaság

Igazgató: ERDŐS ARMAND.

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

Gabonatőzsde.

Budapest, június 2.

A készáru-piacon nyugodt volt a hangulat. Csekély kinalattal szemben a malmok tartózkodók voltak, ugyszólván semmit sem akartak vásárolni, de amit vettek, azért aránylag elég jó árakat fizetnek. A forgalom korlátolt maradt, mindössze alig 3000 q buza kelt el, változatlan tegnapi áron. A legdrágább eladási ár 10.87.50 korona volt 78.50 kilós tiszavidéki buzáért, a legolcsóbb pedig 9.85 korona 74 kilós baranyai buzáért. Egyéb gabonaneműek árai nem változtak. Forgalomba került: 500 q rozs 7.40 koronás áron, 200 q zab 7.25-7.55 koronás áron és 100 q tengeri 5.40 koronás áron. A határidőpiacon a mai üzlet szilárdan és a tegnapi zárlatnál némileg magasabb jegyzésekkel indult meg. Egy-két pillanatig még tovább emelkedtek az árfolyamok, amelyek azonban nyomban a megnyitás után rendkívül sürgős kínálatra erősen visszamentek. Később nyugodtabb hangulat mellett újra egy kis javulás következett, azután pedig mérsékeltlen ingadoztak a jegyzések. Az októberi buza 4 fillérrel, a tengeri zárlaton fölül 9.50 koronán indult, egy pillanat alatt 9.55-ig tovább emelkedett, aztán nyomban és néhány pillanat alatt 9.39-ig süllyedt, majd pedig lassan 9.15-ig javult és zárlatkor 9.30 koronán maradt. A tegnapi zárlatához viszonyítva, végeredményképen ma az októberi buza hét fillérrel, az októberi rozs kilencz fillérrel csökkent, ellenben az októberi zab három fillérrel, a júliusi tengeri négy fillérrel, az új májusi tengeri három fillérrel javult.

Eladott:

Buza, Tiszavidéki: 100 q 76 k 21 — K.

Fehérmegyei: 170 q 77 k 21.50 K.

Baranyai: 2000 q 74 k 19.10 K.

Felsőmagyarországi: 600 q 78.5 k 21.75 K,

200 q 76 k 21.70 K.

Rozs: 500 q 14.80 K kpf par.

Tengeri: 100 q 10.80 K ab Bpest.

Zab: 100 q 15.10 K kpf, 100 q 14.50 K kpf.

A készáruüzlet jegyzéke a mai tőzsdén a következő volt:

Table with columns: Buza, Tiszavidéki, Fehérmegyei, Pestvidéki, Bánsági, Bácskai, Rozs I-rendű, Arpa takarmány I-rendű, Zab I-rendű, Tengeri belföldi uj.

A határidőpiacon köttetett:

Table with columns: Buza októberre, Rozs októberre, Tengeri júliusra, Tengeri májusra, Uj tengeri májusra.

Budapesti gabonaforgalom.

1910. május 31-től 1910. június 1-ig.

Table with columns: Buza, Rozs, Arpa, Zab, Tengeri, Liszt, Korpa.

Kimutatás

a hazai nyilvános áruraktárak és szövetkezeti gabonarakaraktárak gabona és orlemény forgalmáról és készleteiről 1910. május 21-től május 28-ig.

Table with columns: A forgalom és készletek részletezése, Buza, Rozs, Arpa, Zab, Tengeri, Liszt, Korpa.

II. Az 1910. május hó 28-án megállapított készletek részletezése.

Table with columns: A) Nyilvános áruraktárak, B) Szövetkezeti gabonarakaraktárak.

Értéktőzsde.

Az értéktőzsdéről közgazdasági rovatunkban számolunk be és ott közöljük az egyes kötések is.

Advertisement for Szemkingöltöny (Sunglasses) with prices 40, 45, 55 and brand ZÉLINGER SAMU.

Heti műsor:

Table with columns: 1910. június hó, Nemzeti Színház, M. kir. Operaház, Vigaszínház, Magyar Színház, Király-Színház, Fővárosi Városi Színház, Fővárosi Nyári Színház, Uránia.

Bécsi gabonatözsde.

Bécs, június 2. (Saját tudósítástól.) A külföldről szilárd jelentések érkeztek, de mivel az időjárás nagyon kedvező, csak egészen csekély volt a forgalom és egyetlen cikkben sem mutatkozott említésre méltó árváltozás. Tengerinek nagyon káránatos volna az eső.

Jegyzetelt búza: tiszavidéki 11.85-12.15, bányási 11.40-11.75, mosoni és győri 11-11.35, tótfelvidéki 10.90-11.30, délviasuti 10.90-11.30, marehfeldi 10.45-10.90, romániai 11.40-11.70, orosz 11.10-11.50.

Rozs: tótfelvidéki 8.15-8.50, esepeli 8-8.20, pest-megyeyi 8.10-8.25, délviasuti 7.95-8.20, különféle magyar 7.95-8.20, osztrák 8-8.40.

Árpa: tótfelvidéki 6.40-8, maláta 6.40-6.66, tarkomány 5.90-6.30.

Magyar tengeri 5.75-6, Cinquantin 8-8.50. Magyar szab 7.35-7.95, válogatott 7.95-8.20, osztrák 7.20-7.45.

Bécsi értéktözsde.

Bécs, június 2. A magyarországi választások kedvező eredményének hatása alatt a mai előtözsde szilárd irányzattal nyílt meg. Különösen magyar értékek voltak élénkek s magyar koronajáradék negyedszázalékkal javult. A déli tőzsde megnyitásokkor általában szilárd volt az irányzat és a forgalom későbbi folyamán is barátságos maradt a hangulat, mert budapesti vásárlások tovább tartottak és a berlini piacon is arbitrage vásárlások fordultak elő hitelrészvényekben. Korlátok közt Adria értékek emelkedtek.

Tizenegy órakor: Osztrák hitel 663.75, Magyar hitel 837.75, Államvasutak 755.75, Délviasutak 116.50, Alpesi 726.50, Török sorsjegy 258, Magyar koronajáradék 92.40 K.

Egy óra 30 perckor: Osztrák hitel 666.50, Magyar hitel 838, Anglo 312, Bankverein 541, Földhitelintézet 1182, Laenderbank 498.50, Union 602.50, Magyar Jelzálogbank 490, Államvasutak 756, Délviasut 111.75, Buschtiehradi B. 980, Alpesi 728.75, Rimamurányi 685, Orosz jár. 103.80, Török sorsjegy 258, Adria 491, Általános osztrák építkezési társaság 339.50, 3 száz. délviasuti elsőbbség 266.50, Skoda 388.50 K.

Bécs, július 2. (Magyar értékek zárlata). 4 százalékos arany-járadék 118.60, Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegy 157.50, Magyar hitel részvény 837.50 Magyar leszámítoló és váltó részvény —, Rimamurányi 686.—, Magyar cukoripar 24.—, Adria hajózási részvénytársaság 491.—, Magyar koronajáradék 92.50, 4 százalékos magyar földterem. kötvény 92.70, Magy. nyerem.-kölcs. sorsjegy 225.40, Kassa-Oderbergi Vasutárs. —, Magyar jelzálogbank 489.50, Magy. kereskedelmi bank —, Az irányzat szilárd.

Bécs, július 2. (Osztrák értékek zárlata). 4.2 százalékos papír-járadék 94.80, 4 százalékos osztrák arany-járadék 116.95, 1860-as sorsjegy 171.75, Osztrák hitel-sorsjegy —, Angol-osztrák bankrészvény 311.50, Bécsi Bankverein 540.75, Osztrák magyar bank 1799.—

Déli vasut 115.60, Dunagőzhajózási társ. 1162 — Dohány-részv. 393.—, Cs. k. arany (vert) 11.88, Német bankv. 117.55, Osztr. Lloyd 569.— 4.2 száz. ezüst jár. 94.35 —, Osztr. koronajáradék 94.26, 1864-es sorsj. —, Osztrák hitelintézet részvény 665.75, Union-Bank 602.10 Osztrák Landerbank 498.50, Osztrák-magyar államvasut 755.—, Elhevölgyi vasut —, Alpesi részvény 728.40, 20 frankos 19.10, Londoni váltóár 240.77, Lipótkohó —, Török sorsjegy 257.75.

Külföldi értéktözsde.

Berlin, június 2. Dacára a newyorki tőzsde újabb ellanyhulásának, az itteni tőzsde megőrizte szilárd alapirányzatát és általában tartott árfolyamok mellett indult. Gyöngébbek csupán amerikai vasutak voltak Kanada-Pacifíc részvények kivételével, továbbá orosz bankértékek és Trust-dinamit részvények. Nagyobb vételkedv mutatkozott bányacégek iránt, amelyek közül Hohenlohe-részvények előnyben részesültek, valamint német bankok iránt. Gőzhajós részvények iránt kedvező maradt a dispozició. A további folyamatban a spekuláció, tekintettel a tarifakérdésre és az Iron Age kevésbé kielégítő jelentésére, általános tartózkodást tanúsított, amíg az angol bakráta esőkénéséről szóló hír a piacnak új ösztönzést nyújtott a nélkül azonban, hogy lényeges javulásokat produkált volna. Osztrák értékek közül hitel- és államvasuti részvényekre ösztönzőleg hatottak a magyarországi választáson a kormánypart által eddig elért eredmények. Az utolsó üzletórán lemorzsolódás iránti hajlam volt észrevehető és a forgalom a legszűkebb határok között mozgott. A készpénzpiac ipari értékei egyenletlenek voltak. Czeement-részvények voltak csupán szilárdabbak. Napi pénz 4 százalékos, magánkamatláb 3 1/4%.

Berlin, június 2. Zárlat. (Saját tudósítástól.) Zárlatkor jegyeztetik: 4.2 százalékos papír-járadék —, 4 százalékos osztrák arany-járadék 99.40, osztrák hitelrészvény 203.40, Déli vasut 23.—, orosz bankjegyek 216.75, 4 százalékos új orosz kölcsön 91.60, Disconto Commandit 188.50, Dinamitruszt 183.25, Harpeni 197.20, Unifikált török járadék 94.90, 4.2 százalékos ezüst jár. 94.40, 4 százalékos magyar arany-járadék 92.20, Magyar koronajáradék 92.40, Osztrák-magyar államvasut 162.—, Bécsi váltóár 850.—, Olasz járadék —, Alt. villamos-sági Edison 272.—, Gelsenkircheni 213.25, Laurakohó 176.—.

Frankfurt, június 2. Zárlat. 4.2 száz.-os papír-járadék —, 4 száz.-os osztr. ar-jár. 99.30, Magy. ar-jár. 95.10, Osztr. hitelint. részv. 209.50, Osztrák-magyar államvasut 161.40, Eszaknyugati vasut —, Buschtiehradi vasut —, Londoni váltóár 204.60, Bécsi Bankverein 137.40, Villamos részvény —, 3 százalékos magyar aranykölcsön 79.50, 4.2 százalékos ezüst-járadék 97.90, Osztrák koronajáradék 94.25, Magyar koronajáradék 92.50, Osztrák-magyar bank 129.—, Déli vasut részvény 23.10, Elhevölgyi vasut —, Bécsi váltóár 849.60, Párisi váltóár 811.10, Union bankrészv. —, Alpesi részv. —.

Hamburg, június 2. (Zárlat.) 4.2 százalékos ezüst járadék 97.75, 1860. sorsjegy —, Déli vasut 23.15, 4 százalékos arany-járadék 99.90, Osztrák hitelrészvény 203.20, Osztrák-magyar államvasut 162.—, Olasz járadék 104.60, 4 százalékos Magyar arany-járadék 95.—.

London, június 2. Angol consol 82 1/8.

Paris, június 2. (Zárlat). 3 százalékos francia járadék 9.02, Osztr. arany-járadék 99.40 Magyar arany-járadék 98.80, 5 százalékos olasz járadék —, Déli vasuti elsőbbségi kötv. 83.—, 5 százalékos marokkói járadék —, 4 százalékos 1890. román kölcs. 97.25, 4 százalékos amott. románjár. 1905. 9. 50, 5 százalékos orosz járadék 104.10, 4 és fél százalékos 1909. orosz járadék 11.15, 4 százalékos spanyol jár. 96.65 4 százalékos unifikált török jár. 94.55, Török sorsjegy 224.25, Török dohányrészvény 413.— Osztrák földhitelintézet —, Osztr. Landerbank 529.— Magyar jelzálogbank 510.—, Banque de Paris —, Banque Ottomane 724.—, Osztrák-magyar államvasut —, Déli vasut —, Meridionalvasut —, Hartman gépgyár 600.— Rio Tinto 18.19, Sucrerie d'Egypte 67.—, Tula 353. Urlikányi kőszén 189, Chartered 53.58, De Beers 437.50 East Rand 136.—, Jagersfontein 211.5, Trans. Land Comp. 76.50, Váltó Amsterdamra (rövid) 208.56, Váltó német piacokra (rövid) 138.28, Váltó Bécsre (rövid) 14.81, Váltó Belgiumra (rövid) 9/16, Olasz arany-váltó rövid 9/16, Váltó Svájcra (rövid) 1/16, Csekk Londonra 275.20 Magánkamatláb 2 1/8.

Üzleti tudósítások.

Sertéskonzumvásári jelentés.

(A székfővárosi állatvásár és közvágóhíd igazgatóságától.) Június 2. Előző napi eladatlán maradvány 1192 drb sertés, 41 drb süldő. Mai felhajtás 555 drb sertés, 50 drb süldő. Összesen 1747 drb sertés, 91 drb süldő. Eladott 962 drb sertés, 74 drb süldő. Mai maradvány 785 drb sertés, 21 drb süldő.

Ajegyzés. Zsirtsertés. Öreg I. rendű 350 klg. felül életsúlyonással 148—151 fillér. Öreg II. rendű 280—350 klg. életsúlyonással 144—152 fillér. Öreg súlyú életsúlyonással 141 fillér. Fialat nehéz 100 klg. felül életsúlyonással 158—172 fillér. Fialat közép 280—300 klg.-ig életsúlyonással 160—172 fillér. Fialat könnyű 120 klg.-ig életsúlyonással 160—172 fillér. Süldő belföldi elősúlyban 130—140 fillér. (Az árak minden levonás nélkül klgkint elősúlyban értendők.) A vásár irányzata lanyha. Az árak változatlanok.

Kőbányai sertéspiac.

Június 2. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogramm felül) 150—154 fillér. Fialat nehéz (páronként 320 kilogramm feletti súlyban) 162—164 fillér. Fialat közép (páronként 251—320 kilogrammig terjedő súlyban) 163—165 fillér. Közép (páronként 240—280 klg.) 160—172 fillér. Könnyű (páronként 240 klg.) 169—172 fillér.

Budapesti szurómarhavasár.

Június 2. Felhajtott: 1447 drb elő borjú (közte 32 rugott.)

Arjegyzések: Elsőrendű elő borjúkért 92—104 fillérig, kivételesen 106—110 fillér, közepminőségű elő borjúkért 80—90 fillérig, súlyú és rugott borjúkért 56—72 fillérig, kilogrammonként (levonás nélkül.) Az

Table with multiple columns: BUDAPESTI ERTEKTOZSDE, Mai zárolt, Nál zárolt, Mai zárolt, mal zárolt. Rows include various financial instruments like Államadósság, Záloglevelek, Bankok, Takarékpénztárak, Biztosító társaságok, Gőzmalomok, Iparvállalatok, Közlekedési vállalatok, Sorsjegyek, Pénznekem és váltók.

irányzat elegendő volt, az árak 2-4 fillérrel kevesebbek...

Heti lóvásár.

Június 2. A Tattersall-telepen ma megtartott hétfővásárra felhajtottak 315 drb első, 403 drb második...

Budapesti vágómarhavásár.

Június 2. Vágómarhák: Felhajtott magyar bika 169 drb, magyar ökör 1914 drb, magyar tehén 808 drb...

A felhajtás csupán száz darabban volt kisebb a múlt hétnél, miután azonban a kereslet általában erősebb volt...

Bécsi szurómarhavásár.

Június 2. A mai vásárra főhöztek: 5827 drb borjú, 3084 drb fiatal sertést, 1062 levágott sertést, 163 drb levágott juhot...

Eladási árak kilogrammonként: Levágott borjú 68-118 fillér, elsőrendű 120-146 fillér, legjeleje 140-158 fillér...

Kivonat a hivatalos lapból.

Június 2.

Kinevezések. A magy. kir. igazságügyminiszter Komptói Antal marosvásárhelyi kir. törvényszéki irnokot...

kir. ítélőtáblai díjnokt a marosvásárhelyi kir. törvényszékhez irnokká nevezte ki. Papp Emil nagybányai kir. járásbírói ideiglenes minőségű betűszerkesztő irnokot...

IDŐJÁRÁS.

Az elmúlt nap időjárásának áttekintése:

Hazánkban tegnap a Kárpátok északkeleti-délkeleti övön fordultak elő zivataros esők, általában 10 mm. alatt. A hőmérséklet érzhetően emelkedett.

Prognózis a következő huszonnégy órára:

Meleg, jobbára száraz idő várható, elvélve zivatarral. (Sürgöny-progn.: Meleg, száraz, zivatarak.)

Table with columns: Állomás, Légnyomás mm. 700 +, A hőmérséklet Celsius szerint, Szélirány és erője, Felhőzet, Csapadék mm. (max, min), Hőmérséklet (max, min).

Detailed weather forecast table for various locations including Budapest, Szeged, Debrecen, and Orsova.

VIZÁLLÁS.

Table of swimming results with columns for swimmer name, time, and distance.

EGYETERTÉS

politikai napilap.

Kiadóhivatali igazgató: PAJOR MÁTYÁS.

Most Kristóf-tér 8. I., II., III. emelet liftszánnal. Telefon 171-38. szám, Mindentele egyszerű és finom

BUTOR

nálunk olcsón és jól beszerezhető. Teljes lakberendezések vagy egyes butordarabok jótállás mellett adatkak el.

Varga Mihály és Társai Magyar butoripar társaság. Elölött: IV. Koronahereczkés utca 2. és Kigyo-tér 4. szám Most: Kristóf-tér 8. Nagy képes árjegyzék 60 fillér ellen frankó.

LIRA HERCZEGNŐJE.

Regény két kötetben.

IRTA: W. ROBERTS.

Bolondnak tart engem? Estmere lord még egy pillantásra se méltatott. Az emberek azt mondják, hogy büszke, mint egy Bourbon.

Igen, úgy hívják. Előkelő ur, — nem hozzám való, — mondá Ninette s gyümölcsös kosarát vállára emelve tovább sietett. Tricotorin szeméi akaratlanul követték.

A városm, melynek története szép, Fülöp uralkodásáig nyult vissza, már csak denevérek, baglyok és a hetvenéves Manon Mirelois lakhelyéül szolgált.

A gyermek eddig esendesen figyelt, most azonban mintegy ösztöntől megragadva az öreg asszony ölébe ugrott s egy lilimesokrot nyújtott Tricotorin felé.

Nos, barátom, mi hír a kicsiről? — Semmi, — felelte Tricotorin, — senki

sem tud róla és meggyőződés szerint származása nem fog napfényre kerülni soha. A polgármesternek, aki egyszerű jámbor ember, mindent elmondottam.

Ebben a pillanatban félig kinyitott az ajtó s a kicsike jelent meg a küszöbön, egyik kezében egy fehér lilimot tartva, másikkal pedig arany haját simítva hátra.

Tricotorin hallgatva nézett rá; a kicsike is szintugy. Csodálatraméltóan kedves gyermek volt, nagy, sötét gondolkodó szemekkel.

Tehát itt vagy? — kérdezte Tricotorin. — Milyen önféjű is a te nemed. Lettél volna csak nagy vagyon örökösnoje, vagy valamely előkelő családnak sorsa függött volna létezésedtől, biztos, hogy az első fuvallat megölt volna.

Természetes, hogy sajnálom a kicsikét, mint minden új teremtményt, mely a rossz világunkba téved. Abban a pillanatban, mikor megszületett, a sors közéje és a jönlét közé korlátot vont; szegénykének elvégeztetett anélkül, hogy megérdemelte volna.

Tessék, — gagyogta, — milyen szép. Tricotorin mosolyogva intett. — Mondja hát, nem edes a kicsike? Milyen szép nő lesz majd belőle.

Hm! Elég csinos. A nő szépsége név, pénz és szülő nélkül olyan, mint a magányosan álló gyümölcsfa, melynek virágaira minden darázs rászállhat. Ha a gyermek anya lenne, akkor lett volna csak érdemes megmentenünk. Hogyan is hívják a kicsikét?

Folyton csak azt ismételteti, Miva! — Miva! nem is olyan rossz név ez egy kalandornőnek, mert kétségkívül boszúból is az lesz, amiért, mint valami selyemdarabot becsempésztek az életbe.

Trikotrin hallgatagon pipázott, miközben a kis gyermeket figyelte. Az a gyermek gondtalanságával, miután a nagyanyó öléből leszállott volt, Mistigoival játszott. Bármit is rejtegetett számára a jövő, ebben a pillanatban boldogsága teljes volt.

Trikotrin vándorélete oly kellemes volt, mint a jó bor, oly derűs, mint a déli nap sugar, és mivel ő is, mint a kis lelemez, család és otthon nélkül állott, a gyermek sorsa szimpatikus volt előtte.

Hirtelen elővette hegedűjét és Lulli azon isteni áriáját játszta el rajta, mely annak idején egész Versaillesst lázba hozta.

A gyermek ránezett és elragadtatással figyelt reá. A lilimot kiejtette kacsóból, szeméi megnedvesedtek s így maradt mozdulatlanul, amíg Trikotrin játékát befejezte.

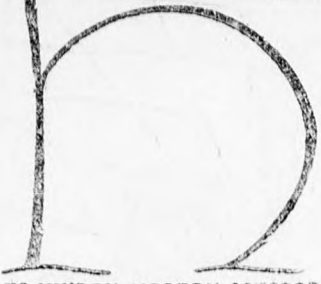
Gyermekem, szíved az vaai — kiáltott fel, — de azért sohasem lesz belőled, sem szent, sem hős, sőt nem lennék megelégedve, ha egy Pompadour, egy Cabarous válna belőled. Igaz, magannak sem igen van, számodra sem fog valami sok jutni, de azért mindent el fogok követni, hogy nagyanyónál neveddjél fel.

A szent szüz áldja meg magát. — kiáltott fel az öreg. — Tehát mégis örökbe fogadja a gyermeket.

(Folyt. köv.)

ARTISZTIKUS ILLUSZTRÁLT IRDETÉSEKET

ES MINDEN MODERN SOKSZOROSITO ELJARAS SZERINTI MUNKAKAT KESZITUNK

MAGYAR SOKSZOROSITO MUIPAR R.T.

Budapest, VIII., Kiszalod-utca

Állattulajdonosoknak, gazdákra és állatkedvelőkre! Most jelent meg!

NE BÁNTSD AZ ÁLLATOT!

Az áhatvédő törvények példákban, 80 képpel.

Irta K. Nagy Sándor. Második kiadás.

Ára 3 kor. Kiadja a Franklin-Társulat Bpest

Kapható:

LAMPÉL R. könyvkereskedése, (Wodianer F. és Fiai) részvény-társaságnál, Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 21. sz. és minden könyvkereskedésben.

HOFFMANN S. és V. BUDAPEST, V. Zoltán-u. 18.

ADRIA

m. kir. tengerhajózási r.t. vezérigénynöksége. Helyeshittett hajójáratjegyzék.

1910. június havában a következő gőzösök indulnak FIUMBÓL:

Table with columns: Hova, Gőzös neve, Kelés. Lists destinations like Hamburg, London, Liverpool and ship names like Emi Arp, Brossa, Károlyvár.

*-gal megjelölt viszonylatokban a gőzös Triestet is érinti. ** Amennyiben a gőzös indulása előtt a nappal elegendő rakomány nem jelentett be, az igazgatóság fentartja magának a jogot, hogy ezt a kikötőt ne érintse.

Table with columns: Honnan, Hova, Gőzös neve, Kelés. Lists routes from Hamburg, New-York, London, Liverpool, etc.

Középtengeri szolgálat. A) Fiume-spanyolországi vonal. B) Fiume-marseille-i vonal.

MAGYAR-HORVÁT TENGERI GŐZ AJÓZÁSI R.T. Fiuméből Dalmáciába és Olaszországba. A turisták által elismert legrövidebb és legkényelmesebb összeköttetés.

AZ „ANKER”

élet- és járadék-biztosító-társaság.

Magyarországi igazgatóság: Budapest, V. Erzsébet-tér 13.

1909. december havában benyújtott a társaságnál 803 ajánlat 5,877,236 K biztosított összegre és kiállított 709 kötvény 4,901,231 K összegre.

Most jelent meg! JOGI PÁRRESZÉDEK AZ OBSTRUKCIÓRÓL. IRTA: SCHWARZ GUSZTÁV DR. EGYETEMI NY. RENDES TANÁR.

Advertisement for a book 'Még van-e engedve az obstrukció és ha nincs, mi az elnyomására való törvényes eljárás.' by Schwarz Gusztáv Dr.

EDISON MOZGÓFÉNYKÉP VÁLLALAT R. T. BUDAPEST, VI., NAGYMEZŐ-UTCZA 21.

Minden villanyvilági-társa berendezett lakásban és helyiségben tartható. Házi mozgó-fénykép előadás. Egy előadás díja K 50.

Rendkívül olcsó és kényelmes kirándulási hajójáratok Budapest-Vácz és Nagymaros között.

Az „Első cs. kir. szab. Dunagőzhajózási Társaság” közli, hogy kedvező időjárás esetén folyó évi június hó 3-án azaz vasárnap rendkívül olcsó és kényelmes kirándulási hajójáratokat tart fenn Budapest-Vácz-Nagymaros között.

Advertisement for Dr. KAJDACSY, a specialist in secret diseases (titkos betegségek).

Tavaszi és nyári

kellemetlenségek, melyek leginkább mutatkoznak

Viszketés

= Sömör =

= Ótvar =

= Sebek =

Kipállás

Bőrbajok

Ekzéma

Aranyér

Izzadtság

Feldörzsölésnél

tökéletesen kezelhetők a valódi

Erényi-Ichtiol-Salicil

segítségével.

Ahol az összes létező szárító, dezinficáló, fájdalomcsillapító, túlzott hűsítő szerek nem használtak, ott az ERÉNYI Ichtiol-Salicil volt és lesz az első segítség.

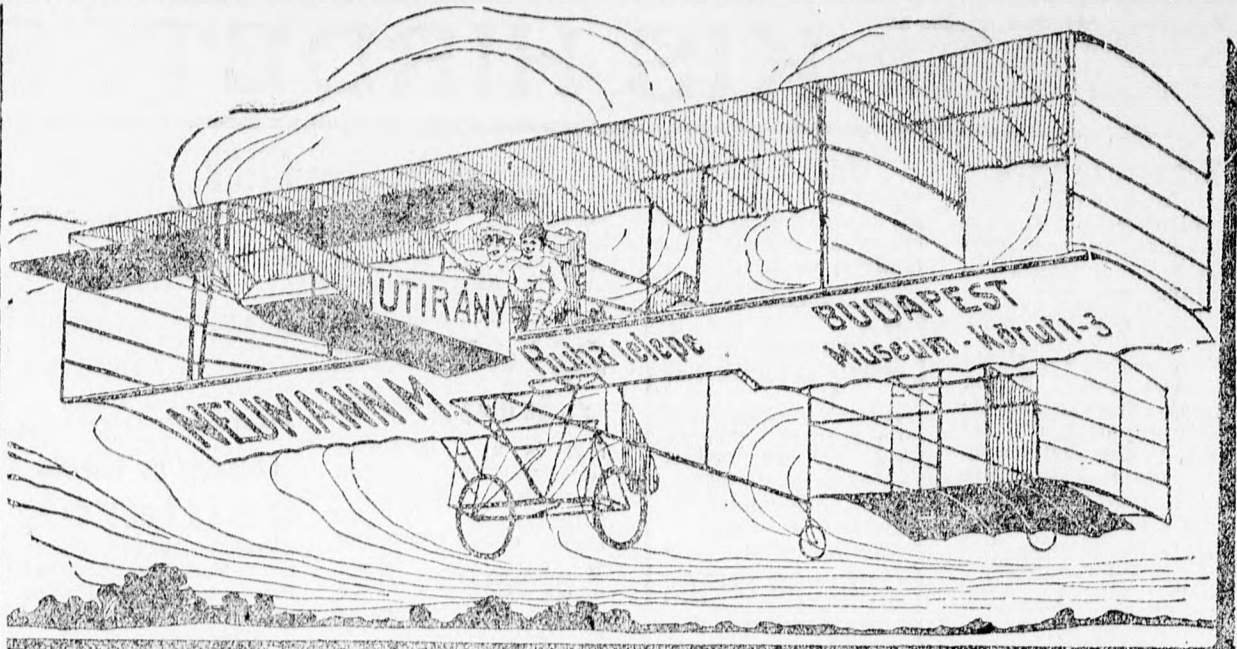
Az eredeti „Erényi-Ichtiol-Salicil” 3 koronás dobozokban csak a kizárólagos készítőnél kapható:

Erényi Béla

„DIANA”-gyógyszertára
Budapest, Mátyás-körút 5.

(Postai megrendelések utánvétel mellett aznap szállítanak.)

Több mint egy millió köszönőlevél érkezett be a világ minden részéről.

MODERN LAKÁSOK

bolthelyiségek és műhelyek.
A BUDAPESTI ÉPÍTŐ RÉSZV. TÁRS.
Visegrádi-utca 11/A és 15. sz. és
Ügynök-utca 8. és 10. szám alatt
épülő házcsoportjában augusztusra ki-
adók. Lift, hall, telefon, villam-
világítás, csempézett konyhák, minden
modern kényelem.

Bővebbet a részvénytársaság irodájában
V., Bálvány-utca 22. sz.
Telefon: 153-99.

VÉTKEZIK

önmaga ellen minden nemi betegségben vagy
nemi gyengeségben szenvedő, ha nem olvassa
el Dr. GARAI hírneves szakorvos

Hasznos tanácsadó

minden férfi és női nemi betegségben

ezimű számos ábrával ellátott könyvet, mely az
összes férfi és női nemi betegségeiről leírásokat,
okait és gyógyítását tárgyalja népszerű elő-
adásban. A könyv ára 3 korona, mely összeg
10 filleres levelezőlapokon is beküldhető. Zárt
borítékban bérmentve küldi a szerző:

Dr. GARAI,
Budapest, Andrassy-ut 24.

Rendel. huzagszervi, bőr és nemi betegségeknél
délután 10-től délután 4-ig és este 7-8-ig.

FILLÉRES KÖNYVTÁR

Egy-egy kötet ára kötvé 60 fillér.

LEGUJABB KÖTETEK:

Szám.	Korona.
278. LÖRINCZY GYÖRGY: Mikszáth Kálmán élete	—60
279-281. HAVAS ISTVÁN: Új szavalókönyv	1.80
282-284. SEBŐK ZSIGMOND: Maczkó ur vendégei. Kép.	1.80
285. HERMAN OTTÓNÉ: Két kicsi tót. Képekkel	—60
286. HERMAN OTTÓNÉ: Kicsibaj Képekkel	—30
287-289. MORA FERENCZ: Rab ember fia. Képekkel	1.80
290. SEBŐK ZSIGMOND: Hogyan ne beszéljenek a gyerekek	—60
291-293. JÓKAI MÓR: A rózsák szigete. Elb. Képekkel	1.80
294. HAVAS ISTVÁN: A tarkói idegen. Elb. Képekkel	—60
295. BRUNOVSKY REZSŐ: A találós mesék kincsesháza. Második gyűjtemény	—60
296. BRUNOVSKY REZSŐ: Valogatott magyar közmondások	—60
297-298. GYÖKÖSSY ENDRE: Ki szereti a népet. Elb. Kép.	1.20
299-300. GYÖKÖSSY ENDRE: Hazavándorlók. Elb. Kép.	1.20
301. DINGHA BÉLA: Csiribiri herceg	—60
302. EGRI GYÖRGY: Igaz is, nem is. 8. gyűjtemény	—60

Teljes jegyzéket valamint mintakötetet kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal: SINGER és WOLFFNER könyvkereskedése, Budapest, VI. ker. Andrassy-ut 10. szám.

Hirdetések felvételek e lap kiadóhivatalában.

HÁZASULANDÓK FIGYELMÉBE!

JEGYGYÜRÜK. NÁSZAJÁNDÉK- TÁRGYAK

A
LEGELŐNYÖSEBBEN
POLGÁR KÁLMÁN

ÉKSZERESZ-ES MŰRÉS
üzletében szerezhettek be.
BUDAPEST, Erzsébet-körút 29.

VIDÉKI MEGRENDELÉSEKRE KÜLÖNÖS GONDOT FORDÍTOK.
ÁRJEGYZÉK 20 00 RAJZZAL INGYENESBÉRMENTVE

E hirdetési rovatban minden szó egyszerű beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetési rovatban minden szó egyszerű beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

Pénzszekrények, használtak és újak, rendkívül olcsó áron kapható Budapesti pénzszekrény-tárakban, Budapest, V., Bálvány-utca 6—C.

24 éves szőke, csinos, fess alkatu árvalány, 100.000 korona készpénz-hozománnyal, jelenleg egy öreg nőnél él lakik, férjhez óhajt menni. Csak olyan urak jelentkezzenek (esetleg vagyon-talanok is) akiknél gyors násilás akadályokba nem utkozik. Schlosinger, Berlin 18. 25338

Képes levelezőlapokat a legfinomabb kivitelben bármilyen kép után készit 500 drb 15 kor. és feljebb, 1000 drb 20 kor. és feljebb. Magyar Szekszorosítási Műipar r.-t. Budapest. 28660

Sztraka Menthol fogszappan dezinficiálja, szagtalanítja a szájüreget, fogfájást megszünteti; fogorvosok ajánlják mint legjobb fogtisztítót. Ara gyógytárakban, drogériákban egy korona. 3 darabot 3 koronáért bérmentve küld Sztraka gyógyserész Mohol/V. 28896

Öreg hamis fogakat, zálogcédukat eszközök, és ingóságokról, tört aranyat, régiségeket, bu-tort és mindenféle tárgya-kat vesz Wyschograd Jakab, Nagyfuvaros-utca 7. I. em. 11. Levelezőlapra jövök. 5920

Karaláb, czukorborsó, kartól, szőlő-spárga, gomba, ugorka, hónaposrotok, tejjessalata, kelkáposzta, hazai ujbungonyát postakosaranként 3 kor.-ért, viszonteladók-nak előnyaránylatot küld, savanyított hóféhér káposztát mázsásként 6 koronáért szállit Gyümölcski-vitel, Csongrádrol.

A gyakorló gyorsírók Társasága gyors írási (Gabelsberger-Markovits rendszerű) és gépirást magyar és német tanfo-lyamaira, különféle rend-szerű, látható írási írógépekre, beiratkozhatni naponként. Beiratási díj nincs. Tandíj igen mersé-kelt. Végzett növendéke-inket díjtalanul állásba segítjük. Telefon 18—09. GLOGOWSKY és TÁRSA, Andrássy-ut 12. és Révay-utca 6. szám. 28644

Temetkezési vállalkozók, intézetek, egy leték, társulatok részére képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küld a Budapesti Ravatalgyár Részv.-társ. Nagymező-u. E. 46.

Kézimunka hímzésekhez, butorhoz, függönyökhöz, lakásberon-dezéshez, zsinórok, rojtok, bojtok képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küldi: Budapesti Paszo-mánygyár Részv.-társ, Nagymező-utca 46. szám.

Szabók részére mindennemű zsinór, gomb és szabó-kellék képes nagy árjegyzéket kívánatra in-gyzen küldi a Budapesti Paszománygyár Részv.-társ, Nagymező-utca 46.

Meghülésből származó hurutos bajok-nál használjon Réthy-féle czukorkát. Ara gyógyser-tárakban 60 fillér.

Zálogcédukat veszek. Elzálogosított brilliansokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 kor. költségmentesen kiváltak és teljes ér-tékét kifizetem. 756
SCHILLER IZIDOR ékszerkereskedő Budapest, Sip-utca 5. szám.

BUTOR 30% megtakarítás! Régi Butorszalon Budapest, Ferenciek-tere 3 felemlet. Vétel és eladás használt és új polgári, urasági lakberon-dezéseknek, mahagoni és palisander butorok, uri szobák, angol horgarniturrak és teljesen berendezett miniaszobák, keleti sző-nyegek, csillárok. — Telefon 82—13. 28589

Zálogcédukat veszek. Elzálogosított brilliansokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 koronáig költségmen-tesen kiváltak és tel-jes értéket kifizetem.
Singer Jakab ékszerkereskedő BUDAPEST, Király-utca 91. Sz. Izabella-utca sarkán. 27653

Parlamentari gyorsírók által vezetett magyar-német gyorsíró is-kola. Gépirás és magyar német levelezés-oktatás. A teljes kiképzés díja havi 10 kor. Kereskedelmi aka-demia tanárok által okta-tott szaktantárgyak. Az Or-szágos Magyar Gyorsíró-Egyesület hivatalos tanfo-lyama. Alapította Markovits Iván 1863-ban. Biztosállás-közvetítés. Nyitva szept. 1-től jul. 1-ig. Havonként új tanfolyamok. Tájékozta-tót küld a Gabelsberger szak iskola. (Csak Liszt Ferenc-tér 10. előbb Gyár-utca 4.) Czinre vigyázzunk! — Az egyesület ezen kizárólagos szakiskolája írógépczékétől s más hirdetésünkkel utánzó újabb tanfolyamok-tól független. Telefon 64-68 Beiratások egész napon át.

Automatikus tömegfogó, patkányok részére 4 K. egere-knek 2 K. 40 fill. egy éjjel 40 egert fog felügyelet nélkül, idő-járás nem befolyásolja, magától működik „Bellipse” sváb fogók ezor és ezer sváb és ruszi fog-ható egy éjjel drbja 2 K. 40 fill. Mindenhol a legjobb eredmény. Szétküldés utánvét mellett. **J. SCHÖLLER, Wien, III. E. Krieglbergasse 6. Számos elismerő- és köszönő-levél.**

Asztalosok új jövedelmi forrását leíró képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küld a „Kegelet” szerkesztősége Budapest, Nagymező-utca E. 46.

Ajtók és ablakok régi és új vasrudonyok teljes vasalással. Kapuvás ácszatok, kertkerítések, teraszlapok, keltitomi lapok olcsón kaphatók
Kelemen Mór épület-bontás vállalkozóval Budapest, Rádor-u. 72—74. Fiók-üzlet Visegrádi-u. 27.

Hajfestő - fésű, egyszerű fésülés által fest ősz vagy vörös haját valódi szőke, barnára vagy fekete-re: Teljesen ártalmatlan! Ezeket használhat-ko! — Ezek használatában Egy darab ára 5 korona.
SCHÖLLER, Wien, III. E. Krieglbergasse 6. Számos elismerő- és köszönő-levél.

Zálogcédukat, brilliansokat, aranyat, ezüs-töt, ékszert és régiséget veszek és eladok. Kertész ékszerész Budapest, VII., Király-utca 85. szám. — Telefonszám 95—48.

BUTOR részletfizetésre vagy meghatározott időre, szolid árak és legkedvezőbb fizetési feltételek mellett. — Felvilágos-tással szolgál
LISZT IVÁN BUDAPEST, most Krištof-tér 8. I. em. (Váci-utca mellett) butor-raktárban. Telefon 171—39. Több mint 500 kappel ellett árjegyzőkönyvet bar-kink 60 fill. ellen tranko elküldjük

„Hungária” beszéző-gépek kizárólag eredeti első-rangú gyártmány, rész-letfizetésre is olcsón kaphatók,
Deményi és Társa Budapest, VI., Király-u. 76. 287 Kéren árjegyzéket

légszekrények (nagy jégmegtakarítással) mind n nagyságban. Fűrdőkádak szubadalmazott fű-tessel kaphatók
WEISSEL ADOLF NÁL Váci-körút 47/a. (Podmaniczky utca sarkán) Telefon 91—20.

Ajtók, Ablakok, vasrudonyok, használtak és újak, bármily méretben és alakban, igen olcsón kaphatók.

Wiener A. utódánál BUDAPEST, ÜLLŐI UT 123. Telefon 62—80. Alapított 1886-ban.

Légszusz és villamos csillárok legelőnyösebben szeresh-tők be **Kulcsár Sándor** bronzárú- és csillaggyár-ban, Budapest, VI. ker., Dossowly-u. 9—11.

Kárpitos nyergesek részére mindennemű kel-lékek képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küldi a Budapesti Paszo-mánygyár Részv.-társ. Nagymező-utca E. 46.

Pénzt rögtön butorra, zongorára, varro-gépre, kerekpárra, könyv-ekre és kereskedelmi arakra, ha azokat száraz, tiszta raktárhelyisé-goinkbe bizományba be-raktározza
Tauber VI. ker., Eötvös-utca 6/B. TELEFON 84 33.

A gyermekáldást 2 vagy 3 száma meg-határozni, nagyon okos dolog és sok pénzmegtakarítás-sal jár. Az erre vonatkozó pontos utasítást, a melyet sok ezer halhatat be-vezett, titoktartással küldi 30 fillér magyar leve-lébély ellenében Fran A Kaupa, Berlin S. W. 247. Lindenstrasse 51. 28694

BUTOR részletfizetésre vagy meghatározott időre, szolid árak és legkedvezőbb fizetési feltételek mellett. — Felvilágos-tással szolgál
LISZT IVÁN BUDAPEST, most Krištof-tér 8. I. em. (Váci-utca mellett) butor-raktárban. Telefon 171—39. Több mint 500 kappel ellett árjegyzőkönyvet bar-kink 60 fill. ellen tranko elküldjük

FILOZOFIAI IROK TÁRA XII. kötet. **PLATON** válogatott művei. III. kötet. **Symposion. Phaidros.** Görögül fordította, bevezetéssel és jegyzetekkel ellátta **dr. Beresényi Mórcaz.** Kiadja a Franklin-Társulat

A nagy görög művész-filozofus leggyözebb és legtöbb próbáinát Veltó két dialógusa e gondos for-dításban is oly elevenen hat, mint Plato idejében: a jegyzetek és magyarázatok felvilágosítást ad-ozak minden kérdésre, mely olvasás közben felvetődhetik.
Kapható: **LAMPEL R.** könyv-kereskedésben (Wodianer E. és Piai) részvénytársaság Budapest, VI. Andrássy-út 21. s minden könyvkeresko-désben.

25 koronáért készülnék saját műhelyemben mér-ték után remek szabásban, finom kivitelben divatos férföltönyök vagy felöltök finom szövetek-ből, Lichtman Sándor férfiszabó-mester Budapest, Rottenbiller-utca 4-A. sz. Vidékre postátominták bér-menve helyben szabászatot kívá-natra háthoz küldöm. 25392

A legrégebb magyar gyermekkönyv FLÓRI KÖNYVE Itta **BEZERÉDY AMÁLIA.** Huszadik kiadás.

A Flóri Könyve 1840-ben jelent meg először, azóta nemze-lekről-nemzedékre megörizte kedveltségét; nagyanyaink, anyáink, magunk, s gyerme-keink egyformán szeretik okos kis versikéit, kedves játékaikat, szép képeit. A huszadik ki-dás — mellözve a közben ké-szült átdolgozást — az eredeti Flóri Könyvet állítja vissza ugy, a hogy négy nemzedék óta szerette mindenki.
Ára fizve 1 K. köve 2 K. Kiadja a Franklin-Társulat. Kapható **LAMPEL R.** könyvkereskedése (Wodianer E. és Piai) r.-t.-nál Budapest, Andrássy-út 21 és minden könyvkereskedésben.

+ Szóvadás + Az egyedüli eredmény-től kísért háziszser a dr. William Harvey tanár amerikai erőtlap-pora. Szóvadás tartós, szép telt testidomokat nyer-nek. — Hügyök remek keblől. Ha hat alatt 20 kilo gyarapodásért jót-állást. Verszegényseg, gyengeség, idegesség ellen és gyomor-bajo-soknak nélkülözhetel-ten tápszer. Kintutve: Chicago, Berlin, London Hamburgban. Köszönő levelek minden orszá-gból. Dobozonként 1 frt 10 kr. Használati uta-sítással. Főraktár: Ba-lázs Mór E. Budapest, VII., István-ut 11, II/I. Telefon 156—30.

Butorvevők kik modern száraz anyag-ból készült urasági és polgári asztalos és kárpitos butorokat készpénzért vagy hitelle szolid árak mellett vása-rolni óhajtának, fordulja-uk teljes bizalommal a régi jó hírnevű

Sárkány J. butoriparos céghez, Buda-pest, VII., Erzsébet-körút 28. szám. Nagy raktár és saját műhely.

VALÓI FRANCIA GUMMI ÉS HALHOLYAGOK **SIERYL** **VALÓI FRANCIA GUMMI ÉS HALHOLYAGOK** **SIERYL**

Kérje ingyen és bérmentve dusan illusztrált főárjegyzéket, 3000 ábrával, órákról, arany és ezüst tárgyakról stb.
HANNIS KONRAD cs. és kir. udv. szállító Brno, No. 2351 (Csehszország) Valódi svájci nikkell és hor-gony-remon-tóir arak, sza-bad. Koskoff-remondzer a K. 5 drb. 14 kor. Bejegyzett Sas-Koskoff nikkell hor-gony-remon-toir ora 7 kor. Valódi ezüst remon-toir ora, nyitott 840 korona. Rizikó ninos! Kise-relas magánedve vagy a pénz visszatartik. 2907

VALÓ- di francia különle-gességek (óvszerek csakis **P. Bergueran Fils** leghíresebb párisi gyarostól legelőnyo-sebben beszerezhetők **Polgár Sándornál** Budapest, VI. ker., Erzsébet-körút 50. Részletes képes ár-jegyzék ingyen és bérmentve.

Sztraka menthol fogszappan erős bacillusölő hatásánál fogva a szájüreget szagtalanítja, fertőző betegségektől meg-óv és fogainkat hóféhérré varazsolja. Ara gyógy-tárakban egy kor, 3 drbot 3 koronáért bérmentve küld Sztraka gyógyserész Mohol/I. 28892

6 első díjjal kitüntetve! **Kállai Lajos** motorgyára BUDAPEST, VI., Gyár-utca 28. sz. Teljes látállás kintű eséplé-ért!

A közönségeknek leg-jobb ajánlatnak a valódi Kállai Lajos-féle **villamos benzín-loc-mobil, eséplé-készle-tek kettős tisztító szerkezetekkel** Egyedül létező újdonság! Ezen motorok mindenkor üzembn láthatók VI. ker., Gyár-utca 28. szám. **Gépszé nélküli köny-nyen kezelhetők. Gözgének szerébe vetetnek.** Külön gazdasági géposztály **Árjegyzék ingyen.**

BUTOR készpénzért vagy rész-letre minden kamat nélkül legolcsóbban. — Óriási választék politu-ras butorokban **Nagy Imréné!** Budapest, VI. Váci-körút 9. feljárt Szerecsen-utca 1. — Kis képes modern, tel-jesen új album ingyen. — Nagy album 50 fillér.